This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

Marjanska vila, ili Sbirka narodnih pjesama sakuplejenih u Spljetu

Dujm Srećk Karaman

Digitized by Google

27235.25.5

Harvard College Library

BOUGHT WITH INCOME

FROM THE BEQUEST OF

THOMAS WREN WARD

LATE TREASURER OF HARVARD COLLEGE

The sum of $5000 was received in 1858,
" the income to be annually expended
for the purchase of books."

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

NOVO POPRAVLJENO I POMNOŽENO IZDANJE

Medjunarodna knjižara V. MORPURGO - SPLJET.

Digitized by Google

Knjige, koje se mogu dobiti u knjižar.

V. MORPURGO

U SPLJETU.

Abčevica ili Bekavica . . . for. —:10
Andrović, Hrvatska Zemlja, o političkom, statističkom, kolturno i Povjesničkom obziru I. Dio . . . . . » 1:20
Antunović, Bog S čovjekom na Zemlji . . . . . » 2:50
Babić »Cvijet« mirisa duhovnog ili Stari *Babuša*, novo izdanje . . . . . » 2:—
Ban Zrinović pjesme . . . » —:15
Banović Strahinja, pjesme . . » —:15
Banović Sekula, pjesme . . » —:15
Bačić Fra Petar. Pouka o pričešćenje . . . . . » —:20
Begović, Pjesme . . . . . » —:40
Bečić, Kletva Nevjere . . . » 1:20
Bečić Ivan, Duhovni govori na sve zapovjedne Svetkovine » 1:—
Bog-Rod-Svjet Pjesme od L. Buzolića . . . . . » 1:—
Bogoslužbenik hrvatski . . . » 2:—
Boj na Kosovo pjesme . . . » —:20
Bojevi kod Beča pjesme . . » —:15
Bulić Don Frane, i ostali Vogja po Splitu i Solina, sa 25 Tablića uvezana . » 3:50
Cantù, Poštenjak . . . . . » —:50
Car Lazar pjesma . . . . » —:15
Car Dušan pjesme . . . . » —:15
Cippico Ivo, Primorske Duše » —:75
Dalmacija iz Djela Austro-Ugarske Monarhije — Opišna i Ilustrovana, podpuna djela . . . . . » 3:50
Domaća perad ili živad . . » —:16
» Ljekarna . . . . » —:30
Dubrovnik — Zabavnik Narodne *Štionice Dubrovačke* za godine 1866 I. Dio . » —:50
» » 1868 II. » . » —:60
» » 1870 III. » . » —:60
Esopove Basne . . . . . » —:40
Folnegović, Otvorite oči . . » —:40
Gospina Ružica za Svibanjski Mjesec . . . . . » —:25
Gradjanski Zakonik . . . . » 2:50
Govedarstvo za puk . . . . » —:20
Grijesi mladosti . . . . . » —:30
Hrvatska Vila, Ilustrovani List godina I. 1882, 12 svezaka, prije f. 8:— sada . for. 4:—
Hrvatska Vila, Ilustrovani List godina II. 1883, 11 svezaka, prije f. 7:— sada . » 3:—
Ime grada Splita . . . . . » —:20
Isus prijatelj djece, fino uvezano » —:25
Ivanišević Don Frano, O Težačkoj Veresiji . . . . » —:20
Jesenska Ružica . . . . . » —:12
Josip Pravedni . . . . . » —:15
Kako se pišu pisma, uputstvo za trgovce i za svakoga » —:50
Kapić, Pučke Pjesme . . . » —:30
Karaman Dr. Srećko, Seoske Blagajne . . . . . » —:40
Kazneni Zakon . . . . . » 2:50
Kačić, Razgovor ugodni podpuno izdanje, nevezano . » 1:—
Kačić, Razgovor ugodni podpuno izdanje, vezano . . » 1:40
Kačić, Razgovor ugodni malo izdanje, vezano . . . . » 1:—
Kačić, Korabljica Pisma Svetoga » 1:30
Kita Duhovna ili Gospodinova II. Izdanje, uvezano . . » —:40
Klaić Dr. M., — Spomen Knjiga » —:60
Kneipp, Ljećenje Vodom . . » 1:20
» Ovako treba da živite » 1:50
Kokotović, Uzor Listar . . . » 1:50
Kolendar svi Svetaca i Svetica Božjih, ili prevod Rimskoga Martirologije. I. Dio » 1:20
Kraljica Jelisava, Život i Smrt sa Slike . . . . . » —:20
Kraljica Jelisava, Spomen spis malo Izdanje . . . . . » —:05
Kraljević Marko sve pjesme . » 1:—
» » veliko izdanje » —:50
» » malo izdanje » —:15
Kumičić, Srce . . . . . » 1:—
Kumičić, Urota Zrinsko Frankopanska . . . . . » 1:—
Ludić Fra Ante, Blago Razlike Kršćanske . . . . . » —:20
Mali angjeo čuvar »oficij« . » —:15
Matagić, Pismeni Sastavci u Pučkim Školama . . . » —:60
Marianska Vila ili Sbirka Narodnih Pjesama, sakupljeni

Digitized by Google

MARJANSKA VILA

ILI

SBIRKA NARODNIH PJESAMA

SAKUPLJENIH U SPLJETU

PO

DUJMU SREĆKU KARAMANU

Čo e slavik mezi ptakmi
To e Slovan mezi narodmi.
MART. SUHANI.

Novo popravljeno i pomnoženo izdanje.

U SPLITU
Tiskar. Dragutina Russo izdavatelja
1899.

Digitized by Google

27235.25.5

HARVARD COLLEGE
NOV 22 1901
LIBRARY

Ward fund.

Sva prava pridržana.

Digitized by Google

SVOM RODJENOM GRADU

SPLJETU PLEMENITOM

U ZNAK SINOVSKE HARNOSTI

OVO DRUGO IZDANJE

POKLANJA

SABIRATELJ.

Digitized by Google

Digitized by Google

Predgovor.

Da uzdržim obećanje evo turam u sviet „**Marjansku Vilu**“, vienac narodnih pjesama, što sam sabrao po Spljetu. Nije bog zna, kakvo remek-djelo, ipak obzirom na zadušenu spljetsku sviest i na mjestnu vriednost, zaslužuje da je osobito mladji naraštaj preko ruku prevrne i poviri u to zrcalo spljetskog životarenja.

Još učenikom omilile mi narodne pjesme, koje su me uprav zaniele, te sam jih objeručke sakupljao da jih se naužívam do mile volje. A i kako ne bih? Pjesme su nam biljeg narodnosti, u njih se ogledaju običaji, ćud, i život naroda, one su nam najbistrije vrelo našeg bogatog i milozvučnog jezika. U pjesmi, kao u slici, narod nam se predstavlja svojimi mahnami i svojimi vrlinami, tako da učeć mu pjesmu najlakše je upoznati njegov život. — S drugog gledišta pak one vriede, „jer nose u jezgri i cio život našega pjesničtva, i učenjaci drže, da će se iz ove jezgre razvijati traci cieloj umjetnosti slovinskoj, na uveličanje i na na razplod uljudnosti evropejske.“ (Pavlinović M.).

Nije moguće bavit se našom književnošću, a da se ne crpi iz ovoga živog vrutka narodne duše, najslavnijeg ploda narodnog

Digitized by Google

uma. To me je potaklo na sabiranje ovog dragocienjenog blaga, da se njim i ja okoristim. U milom mi zavičaju u hrvatskom Spljetu u ovoj prostaroj koljevci hrvatske slave, počeo sam svoj rad, te pobiruć pjesme kao cviet po cviet, pošlo mi je za rukom splesti ovaj vienac. Netom stadoh proučavati ove pjesme, uvjerio sam se, da ne izostaju u ničem pjesmam drugih krajeva prostranoga slavljanstva, tako da sam se odlučio u prve mjere objelodaniti jih, neka služe na diku klevetanog rodnog mi grada.

Naš puk neprestano pjeva; od bielog dana pa sve do crne noći naša pjesma Spljetom odliega. Ona varošanina u veselju uzhita, u nevolji tješi; tako da se divno sudara što Slovak pjeva:

S molitvami nabožnymi
A pisněmi veselymi
Všudy se těšiti budem
Zarmutki všecky zabudnem.

Kad pučanin pjeva ne ćuti težinu truda, satovi mu lete kao munja. On pjeva svojoj ljubi, pjeva kad ga bolest mori, kad mu crna smrt na vrata pokuca; pjeva kad mu se sreća smije, pjeva kad ga božje vrieme ošine; i kad mu dušman domovinu tišti. Pjesma mu je život, a život pjesma. Tako da ni Spljećanin nije na odmet onoj: što je slavulj izmed ptica, to je Slavljan medju narodi.

Milo je u subotu i nedjelju veče, najskoli o blagdanih, prošetati se kroz grad ili kroz naše varoše, da se naužiješ svakovrstnih krasnih pjesama, što pjevaju vesela družtva naših crvenkapa neumornih zanatlija, te i naših ljepotica. Ovo je najprigodniji čas revnomu sabiraču. Osim pak što sama pjesma omiljuje, začarava čovjeka onaj patetičk piev koji vierno tumači melankoličku narav slavljanskoga naroda; ta njegova poviest i nije nego tragedija. Ja sam sve to više i više godina pomljivo motrio, slušao i bilježio pa s toga gojim tvrdu nadu, mi ova radja ne će biti zadnja u ovoj struci.

Rekao sam da često naš varošanin i zanatlija pjeva, ali je riedko da ga čuješ cielu kakvu pjesmu izpjevati. Uzrok je to mu umjetna pjesma, koja preuzimlje mah nad narodnom. To opažamo kod svakoga naroda, komu se je boriti za svoja potlačena prava! Toga radi i dobar dio spljetskih pjesama odaje nam prelaz od prosto-narodne k umjetnoj pjesmi.

Kako bih čuo koju kiticu ili koji odlomak pjesme, nacrtao bih ga odmah na hartiju, te red mi je bilo izpitivati pojedine varošane

Digitized by Google

dok bih se dočepao njezine cjeline. Tako sam morao izostaviti množtvo nedovršenih i izprekidanih pjesama, koje nije nikako bilo moguće nadopuniti i završiti.

Sabiruć, prva mi briga bila da svaku pjesmu točno prepišem baš kako puk izgovara, a prama tomu udesio sam i pravopis, neka sbirka bude služila i puku za pjevanje i jezikoslovcem za učenje. Medju spljetske pjesme uvrstio sam jih pak njekoliko, što niesu nikle u našem gradu, ali se kod nas često pjevaju, te valja da su iz okolice, ili iz kojeg drugog kraja Dalmacije, i koje, izuzam malo rieči i izraza, uzdržale su jezik odkle su potekle, a svakako su važne, jer dosad, ako se ne varam, niesu nigdje bile izdane.

Nadodao sam još sbirci njekoliko pjesama dvaju preminulih varošana, prostih i neukih težaka, naime: Ivana Jakaše i Mate Kovačića, što se po Spljetu pjevale i što se i dandanas kadšto pjevaju. Kao dodatak sbirci pridružio sam njekoliko pjesama izvadjenih iz jednog spljetskog rukopisa, što sam našao godine 1880, koje su bile proučene od vrlog prof. F. Miklošića, i izdane u knjizi: „Über Göthes's Klaggesang von der edlen frauen des Asan-Aga", u Beču god. 1883.

Po sadržaju porazdielio sam pjesme u ljubovne, usvjestne, prigodnice, uspavanke, kolede, napitnice, sitnež, junačke i starojunačke iz rukopisa. Zadnje sam štampao junačke pjesme, jer kako se lasno opaža, nijesu u Spljetu nikle. Niesam mogao ni jednu ciglu naći. Ali ova oskudica junačkih pjesama, nije nikakav dokaz da jih u Spljetu nije nigda bilo. Ako ništa, barem često tursko napadanje moralo je dati povoda junačkoj pjesmi, dok opet možemo za stalno uztvrditi, da gdje ima toliko vrsti narodnih pjesama, moralo je biti i junačkih kako jih je bilo i u najzabitnijem kraju slavljanskog svieta.

Nije baš sve izabrano što se nalazi u ovoj sbirci, ja to izpovjedam, pošto sam uzeo i slabih pjesama koje niesu morale naći mjesta u ovoj knjizi, ali sam jih uvrstio jer sam u njima opazio kakvu važnost, ili glede narodnih običaja, ili glede forme, ili glede jezika, za pokazati kako su upotrebljene neke rieči koje se samo u Spljetu govore.

Evo ti, narode, ove sbirke, ona je iz tvoje duše iztekla, a ja ju tebi opet povjeravam. Ovom pjesmaricom ti pokazuješ tvoje čisto hrvatstvo, koje ti je dužnost uzčuvati kao oči u glavi, ili ti kao svetinje što ti djedovi povjeriše. Nedopuštaj da te inostranac tudjom

Digitized by Google

pjesmom mami, kad imaš svoju takvu, da se njom možeš uprav dičiti pred cielim svietom. Brani, spljećanine, tvoju pjesmu, tvoj jezik, tvoju narodnost i tvoja prava, braui jih naoseb sada kada zakleti i stoljetni dušmani tvoji urotiše se da ti unište najmilije amanete tvoje, da te rane u sred poštenog hrvatskog srdca tvoga. Danas najviše kada nakon stoljeća čitavog hoće da ti začepe usta i uši a da ne slušaš riječ Božju, onakovu kakovu si baštinio od djedova tvojih, i da se nemoliš više Bogu onako kako te je majka zadojavajuć te svojim mlijekom, naučila da mu se moliš. Budi svjestan svojih povlastica i svojih prava koja ti u baštinstvo dadoše stari tvoji, a potvrdiše jih i uzveličaše jih sjajni umovi a slavni muževi. — Nemoj malaksati i nepredaj se, nego budi čelićan i ponosit, kano se ponosito vije nad kršnim tvojim Marjanom ona hrvatska nam troboja dična; onaj posvećeni znak tvoje slave i budućnosti tvoje. — Budi takav; pa će sa pravim ponosom tvoji potomci u poviesti jednom čitati; kako se Spljet nije nikad otudjio, ostao je uviek sgoljni hrvatski grad, pak i pjesma mu je tomu živi svjedok!

Sabiratelj.

Digitized by Google

LJUBOVNE

Cvieće.

Jedno jutro prija zore
Kad san ovda prolazija,
Ja pogledan uz prozore
Bi li dragu ja vidija.

Tut ja vidin gospojicu,
Bilo lice umivaše,
S iston vodon lica svoga
Cviće svoje zalivaše;

Cviću svomu govorila:
Cviće moje resti, cvati,
Ti ćeš meni pokoj dati!

Utješljiva nada.

Da mi je umriti
Kakono zaspati,
Da mi je slušati
Ko će me plakati!

Plakaće me majka
Koja me rodila,
I mila sestrica
Koja me gojila.

Digitized by Google

Plakaće me more
Iza mora gore,
I mladi mornari
Ki su na vapore.
Plakaće me nebo
Sa svima zvizdama,
A i moj će dragi
Gorkiman suzama!

Zgradiću ja kuću.

Zgradiću ja kuću
Pokraj sinjeg mora,
Pokriti je oću
Liston od javora,
Kad mi dragi projde
Neka mu zavonja
Liston od javora!

Miše Trtaljić i Vila.

Goji majka tri sina jedina
Pa je sva tri na put opremila:
Jednog na put u Kaštila ravna,
A drugoga u goru zelenu,
A trećega na malu Visoku;
Oni ki je na malu Visoku
Onog jesu dopanule rane.
Al ga pita ona bila vila:
„Šta si tute Miše kapitane?
„Ali čekaš na roku divojke?
„Ali čekaš iz busije Turke?
„Ali čekaš braću kaštelane?“
Tebi bora bila vilo moja,
Kad me pitaš kazaću ti pravo:
„Ja ne čekam iz busije Turke,
„Niti čekan na roku divojke,
„Niti čekan braću kaštelane;
„Van te molin bila vilo moja,

Digitized by Google

„Da ti pojdeš Splitu na gradove,
„Pa ti ajde na Dobri na vodu,
„On' ćeš naći varoške divojke,
„Di no bilo vidro nalivaju,
„One jesu srca milostiva,
„One će ti kaživati pravo,
„Di su dvori Miše Tartajića,
„Malo više Gospe od Dobrića,
„Ononde su dvori Tartajića.
„U dvorin je zelena naranča,
„Pod narančon konte Miše majka,
„Pa ti reci mojoj miloj majci:
„Da su mene dopanule rane,
„Da mi šaje tanane košuje,
„Koje jesu u jadu vezene,
„U majčinin suzan operene,
„Na majčinon srcu ošušene!"
Svilu prela konte Miše majka,
Svilu prela na zlatno vretence,
Ali jon je vila govorila:
„Vami bora konte Miše majka,
„Posla' me je Miše kapitane,
„Da strižete skute i rukave
„Z' obavijat konte Miše rane".
Dok se vila nazad povratila
Al se Miše dušicon dilja.
Lipo mu je grebje iskopala,
Na vr' j glave ružu posadila,
A na podanj vodu navrnula:
Ko je žedan neka vodu pije,
Ko je gladan neka ružu jide.
Ne bi sela učinila brajnu
Šta je vila Miši kapitanu!

Ljepša od Vile.

Pavle se jubon faljaše:
„Ni lipje jube do moje,
„Ni bile vile iz gore".

Digitized by Google

Čula ga vila u goru,
Pošeta dvoru Pavlovu,
Dozivje jubu Pavlovu:
„Ustani Jele Pavlova,
„Izajdi kuli na prozor,
„Jesi li lipja od mene“.
Ali joj Jele govori:
„Počekaj mene vilo ma'
„Neka se mlada obučen“.
Pribilu svilu obuče,
Svr'j bile svile zelenu,
Svr'ju zelene crjenu.
Na boke tanke zlatan pas,
Na bile ruke prstene,
Na glavu žarku krunicu.
Izajde Jele iz komor
Kakono sunce iza gor,
Izajde kuli na prozor,
Ali joj vila govori:
„Od' otle Jele Pavlova,
„Tri krat si lipja od mene.
„Tebe je majka rodila,
„U bilo platno zavila,
„Povojen zlatin pasala;
„Tebe su braća zibala
„S tobon se, Jele, igrala
„I tebe lipo pitala.
„Mene je gora rodila,
„U zelen list me savila,
„O jelu me je visala,
„Vitri koji su puvali
„Mene su, vilu, zibali,
„Rose koje su padale
„Meni su ranu davale!
„Rad toga Jele Pavlova
„Tri krat si lipja od mene!

Digitized by Google

Tri vienca.

Daj mi se napiti
Te ladne vodice,
Koju si donila
Pri bile zorice.
Niman je ni kapje,
Lice san umila,
Što mi je ostalo
Cviće san zalila.

Što mi je ostalo
Na kruni studenca,
S onim san zalila
Tri zelena venca:
Prvi od jubavi,
Drugi od poštengja,
Treći, momu dragu,
Slaka govorengja!

Tužni promišljaji.

Da bi bila stvar moguća
Da me s tobom ukopaju,
Ruke bile da prikrižin
Da poletin k vedron raju;
Da b' imala krila desna
Za poletit k tebi gori,
Nek se bajna kukavica
Opet s tobon razgovorin!

Ljubovnik krvnik.

Sinoć svojim govorila dragin,
A jutros ga ni vidila nije;
Uzme vidro, pa na vodu pojde;
Tot na vodi svoga draga najde,
Drago njojzi poigraje konja,
I na konju sivoga sokola,
Svitlon ćordom bistru vodu muti;
Tad je dragi njojzi govorio:
„Draga moja, napoj meni konja,
„I na konju sivoga sokola,
„Ja ću tebi kad ti budeš moja".
Ali mu je draga besidila:
„Ne mogu ti napojiti konja,
„Ni na konju sivoga sokola,
„Karaće me stara majka moja,

Digitized by Google

„Da san puno na vodici stala“.
„„Slušaj mene, naučiću tebe,
„„Što ćeš lagat staroj majci tvojoj,
„„A ti reci tvojoj staroj majci:
„„Malo vidro da se potopilo,
„„Loveć malo velo rasušilo“.
Kada ga je draga razumila,
Ona mu je napojila konja,
I na konju sivoga sokola.
Kada mu je napojila konja,
I na konju sivoga sokola,
Ufati je za nje tanke pase,
Pa je baci na konja prida se,
Pa je vodi u gorù zelenu.
Kad su došli u goru zelenu,
Od žalosti mlada zapivala:
„Da m' je znati Solin-vodo ladna,
„Da će mene mlad momak jubiti,
„Svu bi ružu po gori pobrala,
„Mlada bi je u vodu bacala,
„S onon bi se vodon umivala,
„Kad me jubi neka sam mu slaka!
„Da m' je znati Solin-vodo ladna,
„Da će mene star momak jubiti,
„Vas bi pelin po gori pobrala,
„Mlada bi ga u vodu bacala,
„S onom bi se vodom umivala,
„Kad me jubi neka san mu gorka“.
Tad je fata za nje tanke pase,
Pa je baca u travu zelenu.
Jubio je litnji dan do podne,
A kad mu se jubit dodijalo,
Zakoje je kano janje mlado,
Pokrije je ditelinon travon,
A po licu vezenon maramon.
Na vr'j glave vodu navrnuo,
A na noge ružu posadio,
Na vr'j greba njojzi napisao:
Leži mlada pokojna jon duša!

Digitized by Google

Ko je gladan neka ruže jide,
Ko je žedan neka vodu pije.
Tad s' uputi k Jeličinoj majci.
S daleka ga majka ugledala,
Bile mu je dvore rastvarala,
Nazivje mu: „Dobro jutro Marko!
„Jesi l' mi se kruto umorio,
„Ili si mi junak ožednio,
„Odeć dugo po gori zelenoj?"
„„Nisam ti se kruto umorio,
„„Niti san ti mlajan ožednio,
„„Odeć dugo po gori zelenoj:
„„Nego sam ti doša iskat Jelu!"
Ali njemu majka odgovara:
„Evo ima tri bijela danka,
„Da je Jele na vodu otišla,
„Biće mi se mlada umorila,
„Teško vidro, a daleko voda:
„Ti počekaj moju mladu Jelu!"
Ali jon je Marko govorio:
„Neka Jele vrati meni dare,
„Da ja pojden staroj mojoj majci,
„Da mi najde polipju divojku".
Kada ga je majka razumila,
Ona mu je dare povratila.
Viče vila iz gore zelene:
Bog t' ubija Jeličina majko!
„Nije Jele na vodici ladnoj,
„Neg je Jele u gori zelenoj;
„Zaklana je kano janje mlado,
„Zaklana je od svojega Marka,
„Pokrio je ditelinom travon,
„A po licu vezenom maramon!"
„Na vr'j glave vodu navrnuo,
„A na noge ružu posadio,
„A na vr'j je pismo napisao:
„Leži mlada pokojna jon duša!
„Ko je gladan neka ružu jide,
„Ko je žedan neka vodu pije".

Digitized by Google

Kada je je majka razumila,
Zatrča se u gornje komore,
Pa izvadi nože srebrnjake,
Š njiman svoje srce rasparala,
Kad nî Jele neka nî ni majke!
Obedviman lagana zemljica!

Djevojačka želja.

Boga moli bila vila
Daj mi, Bože, mlada lipa,
Duga brka, crna oka,
Zlatni kosa, bila vrata;
Neka nije varalica,
Neka nije pijanica,
Da me nebi privarija,
Varajuć me i pribija!

Prava ljubav.

Ute san se zajubija,
Ti si sama vila moja,
Druge nebi poželija
Cesarica da bi bila;
Cesarica da bi bila,
Ja je nebi zagrlija.

Ja ne mogu sretna biti!

Goro, goro, visoka si!
Drago moje daleko si!
Daleko si mej gorami;
Jubav vene meju nami,
Vene, vene dok uvene,
A prež njega nima mene.
Ja ne mogu sritnja biti
Tebe dragog zagrliti!

Digitized by Google

Ljubavi, ljubavi!

Jubavi, jubavi!
Vrag ti odni kosti,
Šta si mi skončala
Cvit moje mladosti.
Jubavi, Jubavi!
Da bi te ne bilo,
Ni tebe, ni mene
Moja bila vilo!

„Da nije jubavi
„Ne bi sunce sjalo,
„Ni tebe ni mene
„Ne bi ogrijalo.
„Da nije jubavi
„Ne bi svita bilo,
„Ni tebe ni mene
„Moja bila vilo!“

Marina kletva.

Rodila loza dva grozda,
Rodila majka dvi ćere
Jednoj je ime Anica,
Drugoj prilipa Marica.
Marici majka govori:
„Marice, ćeri jedina,
„Ne rani rano na vode,
„Ne gazi vode duboke,
„Ne diži skute visoke,
„Ne meći perje za jelon“.
Meju dva duba zelena,
Tote je Mari posteja,
Svakin je cvićen rastrta,
Najviše ruže rumene
I one drobne murtile,
Što je Marici najdraže.
Punuo vitar sa mora,
Prilomi granu od bora,
Pade Marici na lice,
Od sna se Mare prenula;
Počela kleti zelen bor:
„A ti, moj bore, nebore,
„Da bi ti žile usale!
„Da bi ti grane uvele!
„Zašto ti mene probudi
„I moje lice nagrdi?“

Digitized by Google

Marina kletva.

(Malo drugčije).

Rodila loza dva grozda,
Rodila majka dvi ćeri:
Prvoj je ime Anica,
A drugoj lipa Marica.
Pod boron Mari posteja,
Nesmi je niko buditi,
Neg samo majka rojena.
Punuo vitar sa mora,
Prilomi grane od bora,
Udari Maru po licu;
Stala je kleti zelen bor:
A ti, moj bore, nebore,
Šta mene jadnu umori,
Šta moje lice nagrdi?
Da bi ti grane usale!
Da bi ti žile uvele!

Prva ljubav.

Zaludu van, majko,
Sve to govoriti,
Kad san njemu draga
Njegova ću biti!
Kad san njemu draga
I ja oću poći,
Ne će nas omrazit
More vas svit doći!
Tukli ste m' i bili
Što nist' učinili,
Da bi ste m' od njega
Kako omrazili?
Ko m' od draga mrazi
Njegovom lipoton,
Rastavi ga, Bože,
Dušon i životon!

Digitized by Google

Ko m' od draga mrazi
Odnili ga vrazi,
Ne bilo mu sriće,
Ni na smrti sviće !
Neka mi govoru,
Neka me kleveću,
Od prve jubavi
Nek me ne razmeću !

Ljubav ili muke!

Al će moja misal
Svoj konac viditi,
Al će jubav naša
U miru živiti !
Ali ću jubiti
Onu ka me rani,
Al ću se ubiti
S mojiman rukami.
Ali ću bit kamen,
Al mramor studeni,
Ali ću ugasit
Moj plamen jubjeni !
Ali ću zazvati
Nesrićnje razblude,
Ali ću smrt zvati
Da me već ne bude !
Ali ću jubiti
Rumene jabuke,
Al ću postaviti
Moj život na muke !
Al ću se stvoriti
Gravran, crna tica,
Al ću poć po svitu
Kano sirotica !
Al ću se pustiti
Da me razdru lavi,
Radi tebe, vilo,
I moja jubavi !

Digitized by Google

S ovin na diljenju
Svaka ću podniti,
Samo jubav tvoju
Nemoj mi odniti!

Jo Marine! . . . ,

Urodila rumanija,
A ja oću za Marina,
Jer je Marin lipo ime,
I za njin mi srce gine.
Ol na moru, ol na kraju,
Jo Marine, lipi raju!

Pitomom sokolu.

Oj pitomi sokole,
Nà ti kitu murtile!
Kad ti kita uvene
Vrat' se meni, sokole,
Da ti drugu naberen,
Da ti mlada ne venen!

Neharnica.

Zašto mi te, ružo,
Drugi ugrabiše,
I momen srdascu
Jade napraviše?
Ja san tebi virno
Stupanje stupio,
I još neizmirnu
Jubav donosio.
A ti nisi tako
O meni mislila,
Nego naopako
Meni odvratila.
Nisi mi kazala
Jubav virenice,

Digitized by Google

Neg si je tajala,
Nearna mladice!
Ma osvete ne ću
Ja za to iskati,
Neg moju nesriću
Sam ću proklinjati.
A ti živi sada,
Ružo od lipote,
Jer mi mnoga jada
Daješ bez griote.
S ovog nepokoja
Žalostan ću biti,
Samo jubav tvoja
Moće m' ozdraviti.
Ja ti mira prosin,
I sve ću ti prosit,
Jubav ku ti nosin
Višju ću ti nosit.
Jeda se dobrota
Na mene smiluje,
I tvoja lipota
Mene pomiluje.
Ude druge tvoje
Bili su uzroci,
Grozne suze moje
Biti će svidoci.
Ude druge tvoje
Sa mnon te svadjaju,
Za požude moje
Ništa i neaju.
Možeš kleti majku
I tvoje sestrice:
Sad ostaj mi zbogon
Moja virenice!

Zao jezik i milostivo srdce.

Drago draga umiljeno zvaše.
Što me zoveš? ne oženija se!

Digitized by Google

Mene prosiš, drugoj prsten nosiš;
Mene pitaš, a drugu darivaš;
Al ni to mi ne bi žajo bilo,
Al me žajo da si se falic,
Da si moje lice objubio:
Ako si mi objubio lice,
Nije lice pri licu ostalo:
Ako si mi kad jabuku dajo,
Jabuka je dićinja zabava;
Ako si mi kad naranču dajo,
I mene je majka narančala;
Ako san ti košuju oprala,
Sirota si jer ne imaš majke;
Ako san ti prčin zagladila,
Sirota si jer sele ne imaš.

U svadnji.

Sunce, misec, sjajne zvizde,
Za mene su mrkla noć,
Kad nevidin, žalosnica,
Draga moga k meni doć!
Evo teče sat deveti
Duge noći u zimi:
A! pristupi, i tegoću
S moga srca ti snimi!
Ako mi se ne ukažeš
Prija sanka, mili moj,
Ne ću zaspat ni do danka,
Odletiće moj pokoj!
Jubi tebe Mare tvoja,
Ti nearan nemoj bit!
To će meni dosta biti
Dokle buden ja živit!

Grdna prevara.

Sijala Mare murtilu
U onu svetu nediju;

Digitized by Google

Što je je ridje sijala
To jon je gušće nicala;
Svaku je večer zalije,
U jutru kite savije.
Mornari tuda prolazu:
„Po što je Mare murtila?“
„„Svaka je kita po dukat,
„„A van mornarin i po dva.““
„Dones' nan Mare na brode
„Platićemo ti i po tri.“
Donila Mare na brode,
Mornari Mari govore:
„Ulizi Mare u brode,
„Nek ti brojimo dukate“.
Ulizla Mare u brode,
Prisikli ćordon konope.
Bacili skalu u more;
A kad se Mare obrne,
Tot je podaje od kraja,
Daje od kraja devet mij,
I još podaje od majke!
Tude proleti siv sokol
Kega je Mare gojila,
Sokolu Mare govori:
„A ti moj sivi sokole,.
„Pojdi mi k mojoj materi,
„I reci mojoj materi:
„Da ono ruo crjeno
„Neka ga dili sirotan;
„Da onu moju krunicu
„Neka je metne na oltar;
„Da onu moju brnicu
„Neka je baci u dunaj;
„Neka je voda odnese
„Kakono Maru od majke!

Dobra volja.

Dobra me je voja
I Bog će mi dati,

Digitized by Google

Moji će dušmani
Od jida pucati;
Dobra me je voja
I bojoj se nadan
Jer se s mojon dragon
Često razgovaran!

Senjanin Ive i liepa Mandalina.

Falio se Senjanović Ive
Da je mladu dojednu jubio,
Od Solina do grada Trogira,
M' al da nije lipe Mandaline.
M' al se junak viron zavirio,
Da će polak prigoriti blaga,
Polak blaga i polak imanja,
Da će jubit lipe Mandaline.
M' al mu mater domišjata bila:
„Ne rasipji ludo, blago tvoje,
„Stara će te naučiti majka,
„Kako š jubit lipe Mandaline.
„Ma ti ajde u goru zelenu,
„Pa ti stoji devet godin dana,
„Pleti kose kano ženska glava,
„I promini govor divojaški,
„I obuci ruvo nevistaško,
„Sluge ću ti u crno obući,
„I slaću ji po gradu plakati,
„Ona će ji mlade upitati:
„Sto plačete sluge Ivanove?
„Ovo ima devet godin dana,
„Da je Ive u lovak otiša,
„Nit j' od Ive glasa ni spomenka".
Kad je bilo noći o ponoći,
Grede Ive na Mandina vrata,
Ne zove je po imenu Mande,
Ven je zove: „posestrimo moja,
„Mi ajdemo u goru na vodu,

Digitized by Google

„Prija zore donesimo vode,
„I još one drobne mažurane“.
„„Čekaj mene, posestrimo moja,
„„Nek ja mećen prsten svr'j prstena,
„„Da me skobi Ive Karlovića,
„„Da me ne bi mladu objubio““.
„Tebi bora posestrimo moja,
„Ti ne meći prsten svr'j prstena,
„Nije ovde Ive Karlovića,
„Sluge su mu u crno obukli,
„I slali ji pogradu plakati,
„A mi smo ji mlade upitale:
„Sto plačete sluge Ivanove?
„Ovo ima devet godin dana
„Da je Ive u lovak otiša,
„Nit j' od Ive glasa ni spomenka
„Ovako jon mladi govorio:
„A da bi te Karlović skobio
„Što bi mlada sada učinila?
„„Što bi mlada sada učinila?
„„Lomila bi bile prste moje,
„„Gulila bi crne kose moje,
„„Vadila bi crne oči moje,
„„Bacila s' u bunar vode ladne
„„Da me ne bi mladu objubio!““
Tad je sašla kući u pridvorje,
Pak je stala ruže nabirati.
Prvu kitu ruže nabirala,
Naopako suncu izvrćala:
„Sani, veni, ova kita ruže;
„Da b' ovako Ivanova majka
„Kako i ja od njezina straja!“
Drugu kitu ruže nabirala,
Naopako suncu izvrćala:
„Sani, veni, ova kita ruže;
„Da b' ovako Ivanova sele
„Kako i ja od njezina straja!“
Treću kitu ruže nabirala,
Naopako suncu izvrćala:

Digitized by Google

„Sani, veni, ova kita ruže;
„Da b' ovako Ivanova glava
„Kako i ja od njegova straja!"
„„Da ti dojde Ive Karlovića
„„Što bi, Mande, sada učinila?""
„Bacila s' u bunar vode ladne
„Da mi nebi lice objubio!"
Ufati je priko tanka pasa
Pa je meće na konja prida se,
Pa je vodi u goru zelenu,
Pa je meće pod jelu zelenu,
Pa je jubi litnji dan do podne.
Kada mu je jubit dodijalo
Zakoje je kano janje mlado,
Pa je krije ditelinon travon,
A po licu vezenon maramon.
Lipo jon je grebje iskopao:
Navr'j glave ružu posadio
A na noge vodu navrnuo:
Ko je gladan neka ruže bere,
Ko je žedan neka vodu pije.

Nečista djevojka.

Ležiš u kantunu
Kano vrića slame;
Ne bi te ja vaze
Porad bumbe mame!

Stojiš u kantunu
Kano kus mišine;
Nebi te oprala
Tri kotla lušije!

Stojiš u kantunu
Kano vrića luga;
Ne bi te ja vaze
Od velika ruga!

Nenavidne drugarice.

Izresla je trava ditelina
Pokraj mora, do Jurjeva dvora:
Žela je je lipota divojka
Zlatnim srpon, bilinan rukama;

Digitized by Google

Nažela je skute i rukave,
Ter je nosi prid brajnove konje:
Jijte, pijte, konji brajna moga,
Sutra ćete dugo putovati,
Proći ćete tri gore zelene,
Tri zelene a tri jasenove:
Proći ćete mimo dvor divojci,
Vidićete čuda nevidjena,
Di divojka s perjem dvore mete
A majka jon zlatne kose plete;
U dvoru jon zelena naranča,
Pod narančon divno kolo igra
Svaka mlada uza svoga draga,
I sestrica uz milena brajna;
A najlipja pokraj kola stala,
Staricu je majku proklinjala:
„Bor t' ubija moja stara majko:
„Ti si mene s dragim omrazila!
Zavapija iz kola delija:
„O divojko, draga dušo moja!
„Nije tebe omrazila majka
„Već si mi se omrazila sama;
„Tvoje su te druge omrazile
„Kad si š njiman na vodu odila".

Ljubovno uvjeravanje.

„Sokole pitomi
„Nemoj mi divjati,
„Jer će doći vrime
„Da ćeš se kajati!
„„Sve što ti govoru
„„A ti se manje boj,
„„Lipo se zame goj
„„Rumeni cvite moj"".
„Cvitak je cvitu svoj,
„A ti si dragi moj,
„Umiren za tobon
„I gubin život svoj".

Digitized by Google

Neistinito hvalisanje.

Ti si se falila
Da te mnogi prosu;
S tobon se rugaju
Dare ti ne nosu!
Ti si se falila,
Ti i tvoja mati,
Da san te ja pita
Na veloj markati!

Ti si se falila,
Ti i tvoja teta,
Da san te ja pita
Kraj Svetoga Petra!
Ti si se falila,
Ti i tvoja ujna,
Da san ti da prsten
Kraj Svetoga Dujma!

Ja prstena niman
Nego od olova,
Da privarin tebe
I još kog drugoga!

Kletva gradova. [1])

Divojka je redon grade klela;
Najprvo je na Zadar počela:
O moj Zadre, moj veliki jade;
Šibeniče šibe te šibale
Kano su te i dosad šibale;
Trogir grade napinji lumbarde,
Eto na te skuše i lokarde
I srdela riba oborita;
U Neaju ni pasi ne laju:
Neaj grade pokraj puta smrade;
Štafiliću ženski razgovore;
Novi grade progonjaj kurate;
Stari grade, planto mažurane,
Jer j' u tebi dika divojaška;
Lušić grade savijen u vencu,
Topu van se maške po studencu;
Nisu maške niti mačićice
Neg su ono gladni Lušićani:
Lušićani kobilu derali,
Konti . . . . jazik darovali.
Konte . . . . mili gospodare,
Evo vami jazik od kobile,

Digitized by Google

Ranite ga za velu nediju.
Kambelovče, jedan mali lonče;
Gomilica, vlaška lopižica,
U tebi se kuva sočivica;
Sućur grade, ni selo ni građe,
Nt u tebi konja ni junaka
Nego ništo plavi divojaka,
I to i je Šarić objubio,
Naopako crkvu sagradio,
Od istoka vrata učinio,
Od zapada misu govorio;
Vranjic grade na srid mora sgradjen,
U tebi je pasji rog usagjen,
Naokolo kupinon ogradjen;
Solin grade na vodici ladnoj;
Splite grade na krajini diko,
U tebi je jist' i piti lipo
I divojke navrćat na mliko.

Ustani Ive.

Budila majka Ivana
U žežin svetog Ivana:
„Ustani, Ive, sinko moj,
„Jubav ti projde mimo dvor;
„Stara je majka ustala,
„Ladne je vode donila,
„Crnu je kafu skuvala,
„Bile je dvore pomela;
„Ustani, Ive, gledati
„Kako će juba prolazit!"

Ustani Ive.

(Malo drugčije).

Budila majka Ivana
U žežin Gospe Stivana;
„Ustani, Ive, sinko moj,
„Jubav ti projde mimo dvor;

Digitized by Google

„Ustani, ive, gledati
„Kako će jubav prolazit;
„Stara je majka ustala,
„Ladne je vode donila,
„Crnu je kafu skuvala
„Bile je dvore pomela;
„Ustani, Ive, sinko moj,
„Projde ti jubav mimo dvor,
„Srebrenin srpon u ruci,
„Zlatnin vidarcen na glavi;
„Ajde je, Ive, slušati
„Koje će pisme pivati,
„Oće li lice umiti,
„Oće li vidro oprati,
„Oli će konja napojit".
Sideć je konja pojila,
Sideć je zete najila.
„Ženi se, Ive. sinko moj,
„Ma mi je kući ne vodi!"

Ako smo se . . .

Ako smo se mi svadili
Mi ćemo se pomiriti,
Na n' u jubav našu staru
Mi ćemo se povratiti.
Ako smo se mi svadili
Mi ćemo se pomiriti,
I poslidnja jubav naša
Biće boja neg prvašnja!
Ne virujen suncu žarkon
Da me ne će ogrijati,
Nit virujen momen dragu
Da se neće smilovati!

Iskrene izjave.

Da su tvoja sva tri mira
Ne bi ti se zvala vila;

Digitized by Google

Da su tvoja sva tri grada
Ne bi ti se zvala mlada;
Da su tvoja sva tri sela
Ne bi ti se zvala žena!

Usilovana ženitba.

„Ko klapa na vrata?“
„„Sajdite čas doli,
„„Evo van prijatelj
„„Ki vas mirno moli;
„„On je doša pitat
„„Stariju ćer vašu,
„„Bili ste je dali
„„Za jednoga pašu!
„„Za jednoga pašu
„„I ditića mlada,
„„Pri' kin sluge jašu,
„„Koji gradon vlada““.
Pape sajde doli,
Reče: „dobre voje;
„Nešmali ćer moju,
„Š njom blaga dovoje!“
Pape jon obeće
Dati silnu dotu:
Krunu od bisera
I milijun na botu.
Mama jon obeće
Sto sukanj od svile,
Po staron zakonu
I modre i bile.
Onda dva brajana
Izvedu sestricu,
Kano u srid lita
Rumenu ružicu!
Počme sunce žarko
Kupit zlatne žice;
Na zeleni javor
Kupu se tićice.

Digitized by Google

I one sad letu
Od grane do grane,
Da bi obigrale
Zadarske sve strane.
Kad su svati došli
Posrid sinja mora,
Oršula proplače:
„Ajme majko moja!
„More jeli ovo
„Po kom ću jidriti?
„Jel' posteja ovo
„Na kojoj ću umriti?!“

Spomen.

Kad se carski brod okrene
U srcu te ja spomenen,
A kad dojden blizu Zadra
Još je meni friška rana,
Kad ja dojden blizu Pole
Šta me ne će proždrit more:
Pri nego bi zapoznajo
Jubav drugu izvan tvoje!

Sudjena ruža.

Ružice rumena
„Srid srca sadjena,
„Blag' onom mladiću
„Za kog si sudjena!
„Men' nisi sudjena
„I momen srdašcu
„Kano litnji danak
„Žarkomen sunašcu!“
„„Za te san sudjena
„„I tvomen srdašcu
„„Kano litnji danak
„„Žarkomen sunašcu!
„„Šta je misec zvizdan
„„A danak sunašcu,

Digitized by Google

„„To si ti, pridragi.
„„Mojemu srdašcu!““

Radunova Ane i Miše kapetan.

Falila se Radunova Ane
Da je nima lipje u Novome,
U Novome ni okolo njega;
Kad to čuja Miše kapitane:
„Ne fali se Radunova Ane
„Da te nima lipje u Novome,
„U Novome i okolo njega,
„Jer su tvoje njive uzorane,
„Al su mojin proson posijane“.
Al se Miše u soldate piše;
Za njim trče Radunova Ane:
„Počekaj me Miše kapitane,
„I ja s tobon u soldate greden,
„Nek razgledan crne oči tvoje,
„Pengaču ji na rukave moje,
„Kad mi dojde žeja Miše moga
„Pogledaću na rukave moje,
„Nek ne puca žejno srce moje!

Sladka utjeha.

Mlogo je vrimena
I još više dana
Da te nisan vidi
Pave moja draga!

Doće subotica
Ja ću te viditi,
I moje ću srce
Ja razveseliti.

Lako je prevariti majku.

Sinoć s mojin ja besidin dragin
A jutros ga ni vidila nisan;
Uzmen vidro i na vodu pojden,
Tot na vodi moga draga najden;
Dobru san mu sriću nazivala:
„Dobra srića i milo i drago!“

Digitized by Google

A on meni ogovori dragoj:
„Nit san dragi, nit me zovi dragin,
„Sinoć san ti mimo dvore proša
„I čuo san, draga dušo moja,
„Da te majka i bije i kara
„Za nijedno udo dilo tvoje
„Već za često dolazenje moje,
„Već ti dušo dolaziti ne ću".
„„Dojdi moje i dovečer drago,
„„Ti ne vodi sobon nikogare
„„Nego konja i siva sokola,
„„Veži konja za granu javora
„„A sokola za struk kalopera;
„„Konj će ržat a sokol će sivat,
„„Pa će reći moja stara majka:
„„Ko lov lovi oko dvora moga?
„„Ko lov lovi ne ulovija ga!
„„Niman moga sina na ženjenje,
„„Niti jeman na udaju ćere,
„„Ti joj reci moje milo drago:
„„Kako nimaš na udaju ćere?
„„Svu m' e nojcu na rukan prispala,
„„Žuta kosa ruku prižujala!""

Nemila dvojba.

Ko zna moje drago
Di će sada bit,
I, Bog zna, oće li
O meni mislit!

Ja o njemu mislin
Po vas dan i noć
I za njin mi vene
Mladi život moj!

Kako kune djevojka.

Ustaj gori djevojčice,
Šta si zaspala?
Ruža ti je uvenula
Šta si je nabrala;
Tvoj se dragi oženija
Koga si jubila!

Digitized by Google

„Nek se ženi, nek se ženi,
„Moj mu blagosov!
„Vedro nebo kad grmilo
„Grom ga ubio!
„Iz zemljice strile strijale
„I u njega mladog smirale!
„Koliko je na moru brodov
„Oniko ga ubilo gromov!
„Koliko je na kruški krušaka
„Oniko ga ubilo pušaka!

Ukor majke.

Lipa Dujka u majke jedina,
Prosila je dva lipa mladića:
Lipo jin je Dujka besidila:
„Oba mlada, oba ste mi draga,
„Od obadva ne ću nijednoga".
A najposli majka je je klela:
„Bog t' ubija, ćeri, Dujko moja,
„Ti si mogla za onoga poći
„Koji ima kuću od istoka;
„A pod kućon smokva mu zimnjača,
„Ti si mogla našušiti smokav
„Za šest lita ništa manje dušo!
„Ti si mogla za onoga poći
„Koji ima kuću od zapada;
„Pod kućon mu zelena naranča,
„Pod narančon katriga od zlata,
„Ti si mogla siditi u ladu,
„Svoga draga pujati u glavu;
„Koji ima sitne tamburine,
„U češće bi Dujki tamburao!"

Tvrda odluka.

Sadila sam rajsko cviće
Pa ga počmen zalivati,
Za tri jutra ne zalila,

Digitized by Google

Počelo je cviće sasti:
Oli sasti ol nesasti,
Ja ću njega zalivati!

Najteža kletva

Mora mori sridu Sarajeva,
Umorila i staro i mlado,
I u majci sinka jedinoga,
Blizu ga je dvora ukopala,
Često mu je na greb dolazila.
„A! moj Ive, moje drago dite,
„Jel' ti teška ploča mramorita
„A pod njome zmija šarovita
„Je li ti se u prčin savila,
„Je li tvoje crn' oko ispila?
Mrtva glava majci odgovara:
„Nit m' e teška ploča mramorita,
„Ni pod njome zmija šarovita,
„Niti mi se u prčin savila,
„Niti moje crn' oko ispila;
„Već m' e teška suza divojaška!
„Kada kune i zemlja se trese,
„Kad zaplače i Bogu je milo!
„Tebe molin stara majko moja,
„Ti je vazmi ka i selu moju,
„Čin' joj ruo ka i seli mojoj,
„Udaji je ka i selu moju!

Nesmotrena djevojka.

Leti sokol okolo Novoga,
Ne opaža drvja ni kamenja,
Nego jednu granu od orija;
Pod njon sidi lipota divojka,
Svilu prede na zlatno vretence,
Silna je je žeja umorila.
Trči mlada niz to poje ravno,
Tu nalazi bunar vode ladne,

Digitized by Google

Vodu pije i ružice bere.
Misli mlada da niko ne vidi,
To je vidi ćoban od ovaca :
„Ne pij vodu, lipota divojko,
„Jer su vodu vile sagradile,
„Okolo su ruže posadile.“
Za to mlada ništa ne ajala,
Vodu pila i ružice brala.
Njoj dolazu do tri bile vile,
Do tri vile, do tri sestre mile ;
Prva jon je s nogon na vrat stala,
Druga jon je ruke povezala,
Treća jon je oči iskopala.

Čudna promjena

Dok san te jubija
Bila si radosna,
A sad si ostala
Tužna i žalosna.

Dok san te jubija
Bila si rumen cvit,
A sad si užutila
Kakono žuko-cvit !

Ne da joj se spati.

Dobru večer Bog da !
Ne da mi se spati,
Kad mi dragi pivaš
Želin te slišati.

Na pivanje tvoje
Varoš poigraje,
Na lipotu tvoju
I noć meni sjaje !

Nevjera.

Izašla su tri sunašca žarka
Nigdi tamo na šibenska vrata,
Nisu ono tri sunašca žarka
Već su ono tri rojena brajna,
Koji idju trge trgovati,
Svojin juban dare kupovati.
Al govori stariji brajane
„Ja ću mojoj modro prozeleno.“
Ali sridnji govori brajane :
„Ja ću mojoj žuto procrjeno.“

Digitized by Google

Al govori najmlaji brajane:
„Ja ću mojoj sve od suva zlata.“
Al govori stariji brajane:
„Mi ubijmo brata najmlajega,
„I njegovo podilimo blago.“
Kako rekli tako učinili.
Ubili su brata najmlajega,
I njegovo podilili blago.
Kada su se nazad povraćali
Izašla je najmlaja nevista:
„Bora vami, dva moja divera,
„Dva divera, dva zlatna prstena,
„Di je vami najmlaji brajane?“
Odgovore dva mlada divera:
„Otiša je trge trgovati,
„Tebi jubi dare kupovati.“
„„Što je vaše oružje krvavo?““
„Ubili smo u gorici vuka.“
„„Nist' ubili u gorici vuka
„„Već rojenog brata najmlajega;
„„Ja se mogu udavati mlada,
„„Ma vi braćo ženit nikadare.““

Svaka na svoje vrieme.

Mlogo je vrimena.
Da ni sunce sjalo,
I ovoj mladici
Da se ni pivalo;
Al će vrime doći
Da će sunce sjatí,
I ovoj mladici
Da će se pivati!

Dosjetljiv odgovor.

Oj divojko, vonjaš mi narančon;
„Al si roda zelene naranče.
„Al te tvoja narančala majka?“

Digitized by Google

„„Nit san roda zelene naranče,
„„Nit me moja narančala majka —
„„U nidrin mi i do dvi naranče.““
„Oj divojko, daruj meni jednu !“
„„Kad bi jednu i obe bi tada !“

Djevojčino proklinjanje.

Moje drago, milo mi te kleti :
Ne dočeka lita ni Sisveti !
Sinje more posteja ti bila !
A valovi bijeli lancuni!
Žarko sunce pomrčalo na te !
Kud odio majci ne dodio!
Ni vidio stare majke svoje!
Koliko je po moru brodova
Onoko te ubilo gromova !
Koliko je na kruški krušaka
Onoko te ubilo pušaka !
Koliko je oko mora stina
Onoko te prostrililo strila !
Koliko je na jablanu grana
Onoliko bolovao dana !
Koliko je na jablanu kita
Onoliko bolovao lita !
Koliko je u godini dana
Onoko te dopanulo rana !
U petak se monče razbolilo,
U subotu majku dozivalo :
„Oj starice, stara majko moja
„Nu ti ajde o'druga do druga,
„Pa kažiji svin drugovin mojin :
„Ko što jubi neka dvoru vodi,
„Jer su teške divojaške kletve !
„Kada kune do Boga se čuje
„Kad uzdiše i Bogu je milo !“

Digitized by Google

Ludo namećanje.

Divojka se suncu namećala:
„Sunce moje, lipja san od tebe,
„Bilija san i rumenija san!“
Ali jon je sunce besidilo:
„Stan', počekaj, gizdava divojko,
„Od čega će uvenuti trava?
„Ol od tvoga lišca rumenoga,
„Ol od moga zraka žestokoga?“
Kada dojde blagdan Svetog Lovre,
I blažena Stomorinska Gospe,
Usala je trava i divojka!
Nit je trave, ni mlade divojke!

Liena djevojka.

Ustani, ustani,
U dobar zaspala!
Prelo i kudija
Pusta ti ostala;
Tvoje su ti druge
I vode donile,
I kuću pomele,
I rašak oprele;
A ti, vilo, nisi
Ni kuću pomela,
Ni vode donila,
Ni rašak oprela!

Jela Jankulova.

Šetala je Jele Jankulova
Po žardinu, pokraj perivoja,
U perivoj nogon udarila,
Perivoju cviću govorila:
„Perivoju, moje drobno cviće,
„Nit mi resteš nit mi ploda daješ,
„Kamo ni ja Jele Jankulova!
„Ovo jema devet godin dana
„Da san mlada za Janka udana,
„Da mu nisan čedo porodila,
„Niti ću mu mlada poroditi!
Misli mlada da ne čuje nikor!
To je čuje prokleta sekrva,
Ona trkla. pa je Janku rekla:

Digitized by Google

„A moj Janko, moje sunce žarko!
„Da ti znadeš što ti majka znade
„Otkinu bi lipoj Jeli glavu.“
„„Tebi bora, stara majko moja!
„„Kaži meni što ti, majko, znadeš,
„„Otkinuću lipoj Jeli glavu.““
Stala mu je pripovidat majka:
„Šetala je Jele gospojica
„Po žardinu, pokraj perivoja,
„U perivoj nogon udarila,
„Perivoju cviću govorila:
„Perivoju moje drobno cviće!
„Nit mi resteš nit mi ploda dajéš,
„Kano ni ja, Jele Jankulova,
„Ovo ima devet godin dana
„Da san mlada za Janka udana,
„Da mu nisan čedo porodila,
„Nit ću mlada čeda poroditi.“
Kad je Janko glase razumija,
On dozivje Jelu gospojicu:
„Tebi bora, Jele jubo moja!
„Obuci se štokod lipje možeš,
„Poći ćemo u goru zelenu.“
I on grede u gornje komore,
I vazimje britve okovane,
Koje su mu na kršćenju dane.
Kad su došli srid gore zelene
Ovako jon Janko govorija:
„Tebi bora, Jele jubo moja!
„Je li sila ali dobra voja?
„„Da je sila u gori bi bila,
„„Dobra voja posrid dvora tvoga!“
„Tebi bora, Jele jubo moja!
„Je li čedo al se zametnulo?“
Ona mu je mlada besidila:
„Nit je čedo nit se zametnulo“.
Kad je Janko glase razumija,
On povadi britve okovane,
Pa ji meće Jeli u srdašce.

Digitized by Google

Kako je je lasno udarija,
Na ćordi jon čedo izvadija,
Malo čedo m' al je muška glava.
On je siče na ćetiri kusa,
Pa je visi o četiri duba;
Letuć jon je glava govorila:
Puni, vitre, puni majištrale,
I odnesi mojoj braći glase,
Da san mlada Jele poginula
U gorici di se legu vuci,
Di me niko ćuše ni vidiše;
Da b' od koga nebi ni žalila,
Veng' od Janka, virnog draga moga!

Tvrda ljubav.

Pri će se rastati
Ankora u moru,
Ven će jubav ova
U srdarcu momu!

Pri će se rastati
Nebo sa zvizdami,
Ven će jubav naša,
Ka je meju nami!

Pusto nehajstvo.

Gariful san ja ubrala
„Al ga nisan rikamala;
„Vaja mi ga rikamati,
„Momen dragu darovati.“
„„Svaki svetac ki osvane
„„Ti gariful, vilo, imaš,
„„Što ga meni ne daruješ?
„„Oli drugog dragog primaš?
„„Ako drugog dragog primaš,
„„Na znanje mi daj ga, vilo;
„„Ti povrati dare moje,
„„Pa ti ajde di t'e milo.

Želja dragoga.

Lipja jesi neg danica,
Rumenija neg ružica,

Digitized by Google

Divna jesi, pak s'ukaži,
Srce moje tebe traži!
Izajdi mi na prozorje,
Moj bisere odabrani,
Razveseli ko uzdiše,
Daj pokoja teškoj rani!
Ti si zvizda i danica
Kcja sjaješ po sven svitu;
Ti si moja vjernica
I u zimi i u litu!

Dar i uzdarje.

Ne prosin ti, vilo,
„Ni srebra ni zlata,
„Ven te dvi jabuke,
„Ke te majka dala;
„Bi li meni, vilo,
„Jednu darovala?“
Maši se u nidra,
Dade mu jabuku,
A on njojzi prsten
Na desnicu ruku.
„Videć ti tvoj prsten
„Na toj tvojoj ruci
„Svak će mislit, vilo,
„Da san te zaruči;
„Da san te zaruči
„Bilo bi mi drago
„Vengo uživati
„Svega svita blago.“

Sbogom.

Zbogon Splite grade,
Partiću za Polu;
Ostaje mi draga
U majčinom dvoru.
Zbogon Splite grade,
Od arvata diko,
Ja tebi ostavjan
Blago svekoliko!

Kudioci.

Sinoć s mojin ja besidin dragin,
A jutros ga ni vidila nisan;
Uzmen vidro i na vodu pojden,
Na vodici moga draga najden,

Digitized by Google

Dobru san mu pomoć nazivala:
„Dobra pomoć i milo i drago!
„A on meni odgovara dragoj:
„Nit san dragi nit me zovi dragin,
„Jer te mrazi i otac i majka,
„Još te mrazu do dvi sele tvoje,
„Još te mrazu do tri pobratima!
„Prvi vele da si sanjivica,
„Drugi vele: nejubjena roda,
„Treći vele: juta kako zmija".
„„Koji veli da sam sanjivica,
„„Ne usnuo noći prez nemoći!
„„Koji veli: nejubjena roda,
„„Ne jubija od srca poroda!
„„Koji veli: juta kako zmija,
„„Zmija mu se oko srca svila!
„„Na srcu mu lito litovala,
„„A na jusnan zimu zimovala!"

Na razstanku.

Mila od jubavi
Žalosna u majke,
Proplači suzami
Izgubjene danke!
Proplači suzami,
Oblij lišce tvoje,
Rastavna jubavi,
Žarko sunce moje!

Ja san te nosija
Ko perlu jubavi,
Rastavjen ot tebe
Žalost meju nami!
Ja tebi darivan
Sve jubavi one,
S kin si celivala
Žarko srce moje!

Ja tebe ostavjan
Jo moja radosti!
Prez tebe ostajen
U svakoj žalosti!

Nečista djevojka.

Vilo i gospojo
I krakun gvozdeni!
Ko te ne bi jubi
Moj cvite rumeni?

Kakvu te ja vidin
Od pete do šije,
Ne bi te opralo
Sto kotal lušije;

Digitized by Google

Ni sve sinje more,
Ni duboka rika,
Oprali te ne bi
Od kala velika.

Jednu suknju imaš
Svaki je dan faldaš,
Kako dojde blagdan
U njoj se nabalaš!

Tajni darak.

Cvit mi je procvao,
Ja san ga ubrala,
Muče moje majke
Dragon darovala!

Dok mi je procvao
Ja san ga gojila,
I s ladnom vodicon
Ja san ga škropila!

Zapoznanje dragog.

Po struku murtile
Šta m' e na balkunu,
Poznala san dragog
Sidit na timunu.

Biliman rukami
Jidra motavaše,
Crniman očima,
Na me pogledaše.

Poznala san jidra,
Šta san ja otkala,
Svaku treću žicu
Zlaton indorala.
A druga jidarca
Šta ja počmen kati,
Ja ću moje srce
Na nje pengavati:
Po čemu ću draga
Moga zapoznati.

Ako sam ga....

Majka Maru bije i kara,
„Što se, Mare, na livadu jubiš!"
Kune Mare luga zelenoga:
„Lug zeleni, nepozelenio,
„Što si mene s majkom osvadio?
„Ako san ga rukom zagrlila,
„Nisu ruke pri grlu ostale;
„Ako san ga justin pojubila,
„Nisu justa pri justin ostala;

Digitized by Google

„Ako san mu košuju oprala,
„Sirota je jerbo majke nima;
„Ako san mu košuju navezla,
„Mlado monče mene će vazesti;
„Ako san mu jabučicu dala,
„Jabuka se goji za junaka!

Pri će!...

Pri će se razorit
Dva mira od grada,
Ven će se razdilit
Dva mila i draga!

Pri će se rastati
Duša svojin tilon
Ven ću ja od tebe,
Sunce moje lipo!

Crno oko.

Kad te ja ne vidin
Za dan oli za dva
Čini mi se, dušo,
Da nisan nikada;

Kada me pogledaš
Tvojin crnin okon,
Ostajen vesejo
Kano sivi sokol!

Gorki priekor.

Mladiću, mladiću
Šta tud prolaziješ?
Ali jemaš vilu
Pa se šnjon prizivješ?

Nemaš ni šoldina
Na što turtu kupit,
Nešmal si dostojan
Njojzi lišce jubit!

Neka se ženi!

Da mi je znati, Bože moj!
U kon je gradu dragi moj!
Poslala bi mu rumen cvit,
Na misto moje mladosti:
Uživaj, dragi, rumen cvit,
Na misto moje mladosti!

Neka se ženi.

(Malo drogčije).

Da mi je znati, Bože moj,
U kon je gradu dragi moj!

Digitized by Google

Poslala bi mu rumen cvit
Na misto moje mladosti.
Neka se ženi, neka ga,
Neka se u me ne uzda,
Njegov je prsten u mene
A moj je venac u njega;
Da bi on majci uveja
Kako moj venac u njega!

Dobar svjet.

Boje bi ti bilo
U poju kopati,
Nego po kontradi
Opanke derati!

Boje bi ti bilo
Sturon krpit gaće,
Neg se ovda šetat
Prez ikakve plaće!

Boje bi ti bilo
Orije brojiti,
Nego ovoj vili
U cinbal zvoniti!

Nevieran drug.

„Oj sokole, siva tico moja
„Ti poleti nebu pod oblake,
„I rastiraj bile labudove,
„I donesi od labuda perje,
„Da napišen listak knjige bile
„Poslaću ga bratu u sužanstvu".
Ne šaje ga bratu u sužanstvu,
Ven ga šaje dragu na daleko:
„Drago moje, što te ne bi amo?
„Ali su ti kameniti puti
„Da ti konji dotrkat ne mogu?
„Ali ti je valovito more
„Da ti šajka dojidrit nemore?"
Ali dragi dragoj otpisuje:
„Nisu moji kameniti puti,
„Nit' je moje valovito more,
„Već ja jubim tri divojke mlade".

Digitized by Google

Marjane, Marjane!

Marjane, Marjane,
Što barjak ne viješ?
Šta si prizlovojan,
Al te voja nije?
Marjane, Marjane,
Moj debeli lade,
U tebi se goju
Sve divojke mlade!

Marjane, Marjana,
Moje sritnje misto,
U tebi se goji
Drago mi' doisto!
Marjane, Marjane,
I Marjan je gora!
Spavaj, vilo moja,
Još ti nije zora!

Prevara.

Evo, jema devet godin dana,
Pasao san i ovce i janjce,
Nisan je se ni rukon dodija,
Jer san mislî da će biti moja,
Ali moja ali brajna moga;
Nevirnica pošla za drugoga,
Za susida dušmanina moga,
Još me zove za vinčana kuma!
Ne mogu jon biti kum od jada . . .
Kuma moja čeda ne imala,
Ako li ga i imati budeš
Da bi ti se zmijon on stvorio,
Milu majku za srce ujio!
Oj neviro, da bi te ne bilo!

Čudno čedo.

Kazaću van, moje žene,
Od neviste ka j' u mene:
U petak je ja pitaše,
U sobotu prsten daše,
U nediju rukovaše,
U prvidan dite rodi,
U jutorak pregovori,
A u sridu baba pita:
A moj sinko, ko t' e dida?

Digitized by Google

„Osandeset Omišana,
„I pedeset Pojićana,
„I dva popa ispod plota
„I remeta ispod peta".

Nini, nani.

Nini, nanaj, šta divojka ima?
Al divojka crne oči ima,
Da me oće pogledati š njima,
Ter bi ona sebi raj dobila!
Nini, nanaj, šta divojka ima?
Al divojka usta medna ima,
Da me oće pojubiti š njima,
Ter bi ona sebi raj dobila!
Nini, nanaj, šta divojka ima?
Al divojka bile dojke ima,
Da me oće ponuditi š njima,
Ter bi ona sebi raj dobila!
Nini, nanaj, šta divojka ima?
Al divojka bile ruke ima,
Da me oće zagrliti š njima,
Ter bi ona sebi raj dobila!

Cviet.

Cvitak je cvitu svoj,
A ti si dragi moj,
Umiren za tobon,
I gubin život moj!
A! ti se za me goj,
Rumeni cvite moj!

Crne uspomene.

Veće si od mene
Celovi prijala,
Nego ti je majka
U povoju dala.

Veće ti vajaju
Od mene celovi,
Ven od tvog ribara
Salpe i ugori.

Digitized by Google

Prokleli ti bili,
Svi moji sastanci,
I primrkle noći,
I pribili danci!

Prokleta posteja
Na kojoj počivaš,
I bili lancuni,
S kima se pokrivaš!

Prokleta skrinjica
Na koj' san sidija,
I ona ulica
Po koj' san odija!

Tražila dragog.

Ajme, crna goro,
Pomoz' mi plakati,
Izgub' la san dragog,
Pomoz' mi ga naći!

Ako mi ga najdeš
Dobro ću te platit.
Ako l' ga ne najdeš
Ja ću ti zafalit.

Ako l' ga ne najden
Pod jelon sideći,
Poći ću, žalosna,
Goricon cvileći!

Htjelo joj se pira.

Ja san cura šabaška,
Suknja mi je dugaška,
Volila bi da je kraća
Ma l' ne dadu braća!
Prodaj, tate, livadu,
Fataj za nju ijadu,
I podmiti kapitana
Da ne spavan sama!
Oči moje garave,
Svu noć nisu spavale,
Nisu dale mira,
Oće in se pira!

Na povratku.

(Rek bi da je odlomak)

Evo san ti doša
Iz daleka mista
U darove tebi
Nisan doni' ništa!

Vengo san ti doni'
Slavić-grlo moje,
Koje će proslavit
Slavno ime tvoje!

Digitized by Google

A sad ću te početi
Od glave slaviti,
Povr'j glave tvoje
Venac postaviti.
Angjele nebeski
Visokoga vrata,
Na tebi je kruna
Od suvoga zlata.
Tvoje jesu vlasi
Sve u jedan pramen;
Na glavi ti stoju
Kako dragi kamen.
U tebe su kose
Kakono u vile,
U koje saplićeš
Cendal modre svile,
I koje pribadaš
Zlatnimi iglami;
Lipo ti pristaju
Meju gospojami!
U tebe je čelo
Povijeno s vlasmi,
Kakono mlad misec
Liti pod oblaci.
U tebe s' obrve,
Ispod nji dva oka,
Kakono dvi zvizde
Sunca od istoka!
U tebe je nosac
Srid lišca usadjen,
Liljanom i ružon
Prilipo ogradjen.
A ta tvoja usta
Kada progovore,
Regbi da se vrata
Od raja otvore.
A ti tvoji zubi
Drobni tere gusti,
Lipo ti pristoju
U rumeni usti.
Ta tvoja bradica,
Na srid nje jamica,
Na mome srdašcu,
Žestoka ranica!
U tebe su ruke
U mišican jake,
Kojeno se goju
Za mlade junake!
U tebe su pleća
Kano u junaka,
Na kin bi prijala
Sokola divjaka.
A ta tvoja škina
Široka u pleći,
Koja mene, tužna,
Kasno čini leći!
U tebe su prsi
Širokoga poja,
Na njin dvi jabuke
Rajskoga pokoja.
A te tvoje noge
Kada potrepeću,
Regbi, dušo, vilo,
Da biser izmeću!

Nakaza.

Jesi lipa i galanta:
Oči su ti ka skoranča;
Da te roba ta ne reši
Vajala bi sedan Beči!

Digitized by Google

U rečinan sva ti dota,
Jesi lipa ka ugota!

Zaludni omraz.

„Da t' 'e znati, vilo moja,
„Ko je omraz meju nami,
„I ti bi se, vilo moja,
„Oblivala sa suzami!"
„„Ne viruj ti dušo mila,
„„Zli jezici što govoru,
„„Jer nas radu omraziti,
„„Jo moj lipi razgovoru!""

Ukor nesudjenika.

Jel' grijota, lipa moja
Da te jedan žude jubi?
Jel' grijota, ali nije
Da se tvoja mladost vije?
Bog t' upita moja lipa,
Kako će te upitati,
Da si mogla u Varošu
Za se draga odabrati;
Da si mogla odabrati
U Varošu za se draga,
A sada si odabrala
Niko ime crna vraga!

Očajanik.

Jo! moja jubavi,
Jo! moje skončanje
Tužna ma mladosti!
Di ti je ufanje?
Jo! moja jubavi
Di ćeš poći sada,
Pokle tužna žalost
Sad tebe obvlada?

Zajubin svin srcen
Vilu i gospoju
Kojoj ja posveti
Tužnu misal moju!
Ona se, nearna,
Od mene odmeće,
Nemilo se ruga,
Jer mi glavon kreće

Digitized by Google

Od velike tuge
Puca mi srdašce,
Jer mi ne ističe
Već žarko sunašce!
Ne mogu od tuge,
Srce mi se cipa,
Radi tebe, vilo,
Dušo moja lipa!

Već na misto sunca
Strile dolitaju,
Po srid žejna srca
Slugu udaraju,
Izranjen san teško
Već ne mogu biti,
Od vele žalosti
Vaja mi umriti!

Iskreno očitovanje.

Nemoj, dragi, ti misliti
Da ja marin tvoja biti!
Nemarin te ni viditi
A kamo l' ti virna biti!
Takog dragog ja imaden,
Di mi konji gnjoj izmeću;
Sad ti, monče, ajde k vragu,
Za tu jubav znati ne ću!

Jo, da bi mi!

Jo! da bi mi rastvorila
Te pribile prsi tvoje,
Nek ja vidin d' opočiva
Izranjeno srce moje;
Srce moje, srce tvoje,
Sapleteno u jubavi,
Kano brštran pokraj jele,
U zelenoj toj dubravi.
Uzmi mi ga, dobra Vice,
Procvalo ti svako cviće,
Zanajviše rusulica,
Rusulica, centofoja,
Kâ se goji prez pokoja!

Jo, da bi mi!

(Malo drugčije).

Da s' od srebra, suva zlata
Izašla bi sad na vrata,

Digitized by Google

I meni bi rastvorila
Te pribile prsi tvoje,
Nek ja vidin d' opočiva
Izranjeno srce moje;
Srce moje, srce tvoje
Zapleteno u jubavi,
Kano brštran pokraj jele
U zelenoj svoj dubravi.
Dubravice ma zelena
Bil' mi draga ti vazela?
Vazmi mi ga, dubravice,
Procvalo ti svako cviće,
Zanajvišje murtilica,
Murtilica centofoja,
Kâ se goji brez pokoja!

Žalostna utjeha.

Ako sam sirota
Prez majke ostala,
Nî mi srića moja
U more upala;
Ako majke niman
Ja pokoj uživan,
Ako san sirota
Dobra san života!

Sladki pozdrav.

Diva zaspala,
Ruža procvala,
Ja u poju bin
Pa je probudin.
Oj srdašce, oj,
Primi pozdrav moj!
Slake danke broj,
Biću uvik tvoj!

Ljubomorstvo.

Poći ću na more
Vidit jeli bistro,
Jeli dojidrilo
Drago mi doisto.
Jidri, drago moje,
Više ti je vrime!
Jesi li obaša
Sve Mletaške rive?
Sve Mletaške rive
I po Zadru porte,
Jesi l' izjubio
Zadarske divojke?
Zadarske divojke,
Pobojte se Boga!
Vi pošjite meni
Moga draga doma!

Digitized by Google

Varavi san.

Noćas mi se snilo
Moja bila vilo,
Da je tvoje tilo
Kraj mojega bilo!

A kada se prenen
Žalostan se najden,
Di ja tila tvoga
Kraj moga ne najden!

Dobra večer.

Dobru večer Bog da
U ovoj kontradi
Najprije mojoj vili,
Pa mojoj kunjadi!
Dobru večer Bog da
U ovoj ulici,
Najpri mojoj vili,
Pa mojoj punici!
Dobru večer Bog da
Materi i ćeri,
I onom mončiću
Ki je na večeri!

Večer večeravši
Večerat ne more
Jubav je kraj njega
Jubit je ne more.
Dobru večer Bog da
Majko od milosti,
Kad si porodila
Taki cvit mladosti!
Dosta si ga majko
Ti gojila za se,
Da ga dojden pitat,
Bili ga dala za me?

Nesudjena koludrica.

Mislila je mlada koludrica biti,
I milomen brajnu dotu zašćediti;
Prvu onu večer kad u mojstir pojde,
Pod mojstir jon mladi družbon pivat dojde;
Pa kada mladići počeše pivati,
Stegla je je mladost, išla je slušati.
Vidila je ona stara opatica:
„Šta s' ustala rano, mlada koludrica?
„Al si se ustala jutrnju zvoniti?
„Al pokoru mrtvin tvojin izvršiti?
„„Nisan se ustala jutrenju zvoniti,
„„Nit pokoru mojin mrtvin izvršiti;
„„Dojdoše mladići pod mojstir pivati,
„„Stegla me je mladost, išla san slušati"".
„Kada si mislila mužu žena biti,
„U mojstir ovaki ne bišeš dopriti.

Digitized by Google

„Nije morska pina prez drobne ribice,
„Nit je mladost tvoja prez male dičice!“

Žalostna preporuka.

Poću ja po svitu
A ti ne ćeš znati!
Ja ću poginuti
A ti ne ćeš čuti!
Ako čuješ glase,
Vilo, smrti moje,
Ne budi nearna
Prolij suze tvoje!
Ako čuješ glase
Da san poginuja,
Ne žal' truda tvoga
Doć do groba moga!
Na mou grobu klekni
I ovako reci:
Ovde leži, vilo,
Moga dragog tilo,
Kog' san ja jubila
I rukan grlila,
A sad mi ga jubi
Ova crna zemja,
I trava zelena!
Travice zelena,
Ne bud' mu ledena!
Pločo mramorita,
Ne budi mu teška!

Žalostna preporuka.

(Malo drugčije).

Ne plač' mil' i draga,
Ne daj srcu jada;
Dosta ćeš plakati,
Kad na vojsku pojden,
A natrag ne dojden!
Ne žal' truda tvoga
Doć do groba moga;
Na grobu tad klekni,
I ovako reci:
Ovde leži, vilo,
Moga dragog tilo,
Što san gâ ja jubila
I rukan grlila;
A sad mi ga grli,
Ova crna zemlja
I trava zelena!
Travice zelena,
Ne bud' mu ledena!
Pločo mramorita,
Ne budi mu teška!

Žalostna preporuka.

(Opet malo drugčije)

Poću ja po svitu
I u crnu goru,
Radi moje vile
Činiću pokoru.
Kad ti dojdu, vilo,
Glasi smrti moje,
Ne budi nearna,
Prolij suze tvoje!

Digitized by Google

Ajd odtole!

Ajd' otolen nepriliko,
Već ne mari za te niko,
Od matere nepoštene,
Došao si pitat mene!
Ajd' otolen nakazane,
Što si kuka sve do lane,
Od matere nepoštene,
A doša si pitat mene!

Najbolje drvo.

Oj javore javore,
Tvoje drvo najboje,
Pod tobom san vince pio
I divojke jubio,
Pod tobon san vince pio
I divojke jubio!

Tvrdokorno ašikovanje.

Šeta Anzul uz kontradu,
Ter udara u kitaru,
Sret' Anulu Varošanku:
„Daj m' Anula tvoju Jelu?
„Ol ti dati ol ne dati,
„Ja ću Jeli kitarati,
„Jele će se moja zvati!"

Hvalislava.

Primorkinja konja jaše,
Srebrnon se ćordon paše,
U osin se neziraše,
Sama sobon govoraše:
Bože mili, lipa ti san,
I u pasu tanka ti san,
Još da jeman crne oči:
Tri bi grada zamamila,

Digitized by Google

I u gradu Alaj-bega
Oli brata oli njega.

Tvrda zakletva.

Ti m' otvori tu ponistru,
Sokol će ti doletiti!
Jubovnicu izvan tebe
Drugu ne ću zagrliti,
Već studenu onu ploču
Ka će pokrit mladost moju!

Zamama.

Moja Ane od lipoga tila,
Kâ zamami jedinoga sina;
Zamami ga za svojon lipoton,
Odvede ga u vrtal po' smokvon,
Sterala mu skute od jubavi:
„Lezi tote, moj Ive gizdavi!"

Najcrnija kukavica.

Mislila san mlada
Koludrica biti,
I milomen bratu
Dotu zašćediti.

Nit san koludrica,
Nit san divojčica,
Ven za mojin dragin
Crna kukavica!

Stipe Ćela.

Sidi Ivka na stinčicu,
Šije Stipi košujicu.
Zaleti se Stipe Ćela,
Pojubi je u srid čela.
Idje Ivka na vodicu,
Za njon Stipe na konjicu,
„Daj mi, Ivka, kap vodice
„Ispod bile te desnice!"
„„Ne dan ti je baš ni kapje,
„„Za 'ne riči jućerašnje!""

Digitized by Google

Marice mila.

Marice mila,
Slatki raju moj!
Zašto mi kratiš
Mili pogled tvoj!
Nemoj Marice,
Da ja mlad ginen,
Jubeći tebe
Da ja poginen!

Ako si išla
K sinjen moru tam,
Tražiću tebe
Po svu noć i dan!
A kad te najden
Moja milena!
Pasti ću mladjan
Na tva' kolina!

Ljubovnikovi jadi.

Kontrado, kontrado
Vele li si duga!
Kad niza te projden
Obajde me tuga!
Kad niza te projden
Ne smin s' obazriti,
Jer mi tvoji prite
Da će me ubiti!
Ako me ubiju,
Budi fala Bogu!
Smrti san podložan,
Uteć joj ne mogu;

Ako me ubiju
Pod tvojom ponistron,
Pokrij mene, draga,
Mletaškon konistron!
Ako me ubiju
Pod tvojin balkunin,
Zavij mene, draga,
Pribilin lancunin!
Ako me ubiju
Prid tvojima vrati,
To će biti uzrok
Ti, i tvoja mati!

Ljubovnikovi jadi.

(Malo drugčije).

O kućo visoka,
Da bi doli pala,
Mladost ka j' u tebi
Da bi me dopala!
Kontrado, kontrado,
Vele li si duga!
Kad niza te projden
Obajde me tuga!
Kad niza te projden
Ne smin s' obazriti,
Jer mi mnogi pritu
Da će me ubiti!

Ako me ubiju
Ne će ti bit drago,
Jer ćeš izgubiti
Svega svita blago!
Ako me ubiju
Pod tvojon ponistron,
Pokrij mene, vilo,
Mletaškon konistron!
Ako me ubiju
Pod tvojin prozoron,
Pokrij mene, vilo,
Duplicon vijolon!

Digitized by Google

Ako me ubiju
Pod tvojin balkunin,
Zavij mene, draga,
Pribilin lancunin!

Ako me ubiju
Prid tvojima vrati,
To će biti uzrok
Ti, i tvoja mati!

Ako me ubiju
Budi fala Bogu,
Smrti san podložan,
Uteć jon nemogu!

Neprilika.

Ovd' je jedna vila
Ka s' od sunca čuva,
Kada oganj loži
Kroz rešeto puva;

Bila i rumena
Kakono pršura,
Tanka i visoka
Kakono lošćura!

Komu ću te ostaviti?

Došli su mi glasi
Od principa moga,
Da se iman dilit
Od Splita biloga!

Diliću se, dušo,
U jutorak rano;
Kome ću t' ostavit,
Moja juta rano!

Oću li t' ostavit
Majci al sestrici?
Al u Pojišanu
Mariji Divici?

Zlosretne zaruke.

Kad se ženi Žamper kapitane
S lipon Jelon od sedan godina,
Drugu sedan pod prstenon stala;
Svršilo je četrnajst godina.
Knjigu piše male Jele majka,
A na ruke Žamper kapitanu.
Kad je knjiga prid Žampera došla,
Knjigu štije a na nju se smije;
Oko dvora svate sakupio,
Pak otide Jeli u dvorove.
Kad su svati na po puta došli,

Digitized by Google

Govori mu najmlajani svate:
„Oj Žampere, mili gospodare!
„Ništo nan se zli bilizi kažu,
„Barjaci nam naopako viju,
„A konji nan stranputice gredu".
Al mu veli Žamper kapitane:
„Ne budali najmlajani svate,
„Ne budali kad ti ni nevoje!"
Kad su svati u dvorove došli,
Tot u dvoru kukavica majka,
Tot kukavi kano kukavica,
Sva j' u crno kano gavran tica.
Al jon veli Žamper kapitane:
„Što si, moja punice, zlovojna?
„Al se Jele za drugog udaje?
„Ali me je privarila mlada?"
Al mu veli punica njegova:
„Nit se Jele za drugog udaje,
„Nit je tebe privarila mlada,
„Vengo ima danas osan dana
„Da je tvoja Jele ukopana!"
Al jon veli Žamper kapitane:
„Sad te molin jo! punice moja,
„Di je Jele moja ukopana?"
„„Ajde gori više Svetog Luke,
„„Koji prvi pogrebišćak najdeš,
„„I na njemu krunu od javora,
„„Ond' je tvoja Jeje ukopana"".
Kad su svati iznad greba došli,
Svi su svati ploču otvorali,
Ploča jin se otvorit ne dala,
Nit je Žamper dobro ni dodio,
Ploča mu se sama otvorila;
Kad je Žamper ploču otvorio,
Nad pločon je tijo besidio:
„Ruke moje, što me ne grlite,
„Kako ste me i dosad grlile?
„Justa moja, što me ne jubite
„Kako ste me i dosad jubile?

Digitized by Google

„Oči moje, što me ne gledate
„Kako ste me i do sad gledale?
„Noge moje, što mi neigrate
„Kako ste mi i dosad igrale?
„Tvoje ruke za zlatne prstene!
„Tvoje noge za zlatne pašmage?
To izusti a dušu ispusti.
Oba mlada u jednom grebišću,
Oba mlada žalosna jin majka!

Pusta hvala.

Bura puše, kruške bali,
Po putu se majka fali:
Da će sina oženiti,
A ćer Miku udomiti.
Nareši je srebra, zlata,
Da bi koga primamila,
Ali ne će Ivu draga,
Nesritnja se porodila!

Jo, kako me zaboravi!

Di je jubav draga moga
Koju mi je on nosio?
Sva žalosti srca moga!
Od mene se odnetrio!
Kad promislin, ajme meni!
Moga draga sve jubavi.
Srce mi se okameni —
Jo, kako me zaboravi!
Ostala san ka' i stina,
Na čudjenju puna smetnje,
Kada, dušo mâ jedina,
Mene dragi moj već ne će.
Jo neviro! jo žalosti!
Koja moje srce stigaš,
Di si mila mâ slakosti.
Di je dragi moj otiša?
Otiša je od nemila,
I kasno će tebi doći,

Digitized by Google

„Rad nearna tvoga dila,
„Zaludu ćeš čekat noći:
„Zaludu ćeš čekat noći
„Jer ti više ne će doći!

Nesretnica!

Ajme majko, što ja čujen?
Glas opjeni mog poštenja!
Oću sebe da otrujen,
Nije zame već življenja!
Gosti, svati, sve pripravno
Nesrićnici meni biše,
Al do časa sve rastavno,
Spomen draga nije više!
Onog dragog, kog jubjaše,
Ja žalosna nada svime,
Za kin mira ne imaše,
Jo, za pusto dugo vrime!
U snu bi ga vapijala:
Pridi dragi moj jubjeni!
A evo san sad ostala
Kako jablan odsičeni!
O! prokleta majko moja,
Oće, brate prinemili!
Već ne ćini da san tvoja,
Pokle srce ov' ucvili.
Ubiću se, zaklaću se,
I u more utopiti.
Drag' u ruke pridaću se,
Jer ga želin još jubiti!
Ej! nesrićan, kad ostavi
Tvoju dragu jubovnicu,
Ej! neviran, kad ostavi
Od tvog srca virenicu.
Ne poznaješ ljubav moju,
Koju san ti ja nosila?
Ne poznaješ dragu tvoju.
Kâ bi tebi virna bila?

Digitized by Google

Obiližje šta mi dade,
Odnese ga sinje more,
A ja tebi sve pridade,
Štakod narav dati more!
„Ćeri luda i opaka,
„Što san tebi govorila?
„Ja prikaza tebi svaka,
„Nesrićna se porodila!
„Znadeš, uncut prinemili,
„Pokle teje zajubio,
„Tud se fali po Kaštili,
„Da te lice objubio!
„A! ne će mu lice raja,
„Nikadare znan viditi,
„Jer je prvi on kanaja,
„Svuda ću ga proglasiti!
„Ti sto puti ubijena
„Radi njega već bijaše,
„Ti od kuće progonjena
„Sam čas mira ne imaše!
„A ko će te sad uzeti,
„Ko li jubit lice tvoje!
„Licumirac ti prokleti,
„Da te kune dostojno je?
„Čisto dite! šta učini,
„Od nesritnje tvoj' naravi?
„Kako jadan ne procini,
„Tvoju virnost u jubavi?
„Tvoje glende sad su jadi,
„Ke si većma provodila;
„Ma krivi su sve pokladi,
„Rad nji sve si izgubila!
„Kad san, ajme, ja mislila,
„Da ću tebe mlad' udati,
„Ufanje san izgubila
„Nit ufanja mog' imati!
„Jer ne budeš žena' noga,
„Za kog plačeš dan i noći,
„S koga plač te prinemoga
„S koga tareš svak ip oči;

Digitized by Google

„Tvoja majka s ovog svita,
„Prižalosna diliće se!
„I plakaće toga cvita,
„Ki već kasno udaće se!
„Tvoji barbi prinemili,
„Suproć tebi svi bijaju,
„I misleći u svoj sili
„Uzveličat tvoj' udaju:
„Ali mudar kaštelanac,
„Na privaru nastojaše,
„Ne ti pridrit oni klanjac
„Ki u prikor njemu staše.
„Dvore meti, kuću peri,
„Tere radi čak do zore,
„Brod i vesla vazmi, ćeri,
„Ter prodiri sinje more;
„I ne bi li srića koja
„U jidrenju takon tvome
„Nanila te pram doseću,
„Srid Kaštila dragu tvome.
„I da bi mu mogla reći:
„Lika podaj rani mojoj!
„Prosti, prosti, od svi veći,
„Prosti tužnoj Zani tvojoj!
„I štokod san učinila
„Radi tvoga sve jubjenja,
„Dosta san ti sagrišila,
„Sad ti pitan oproščenja!"

Lako li je tebi!

Lako li je tebi
Na posteji spati,
Ma 'l je teško meni
Pod penžer pivati!

Vitar propušiva,
Snigon zametiva,
Moje srce zebe
Di nî blizu tebe!

Zanemarena dieva.

Došli smo ti, vilo
Mi ovde pivati;

Ne vidimo barjak
Zeleni vijati.

Digitized by Google

Dosta su ti vili
Pod prozor barjaci;
Ne ćedu t' artišti,
Ni mladi težaci!

Neočekivan odlazak.

Dobra večer, dušo moja,
Niman mira ni pokoja,
Mnogo puta ja uzdanen
Dok se s tobon ne sastanen;
Jedva čekan tamno noći
Da ja mogu tebi doći,
I na tvoje krilo sesti
Ako ćeš mi dopustiti.
„Kako t' nebi dopustila,
„Jedva san te dočekala,
„Dojdi, dušo, dojdi rano.
„Prvi put mi sad dolaziš,
„A već brzo ti odlaziš,
„„Zbogon jubo, zbogon draga,
„„Ja odlazin već prez traga!"

Nezgodna zapreka.

„Mare moja, dojdi doli
„Nek se s tobon razgovorin!"
„„Ne mogu ti saći doli,
„„Barba mi je u komori;
„„Kad mi barba pojde vanka
„„Jubi, grli, bez pristanka!""

U večer pred dvorom.

Dobra večer, dušo mila,
Svaka srića s tobon stala!
I mirnoga srid pokoja,
Jesi l', vilo mâ, zaspala?
Ako spavaš, moja vilo,
Slatki sanak ti ostavi,
Digni lice tvoje bilo,
Probudi se, mâ jubavi!

Digitized by Google

To smijono lice tvoje,
Slično snigu pribilomu,
Men' ukaži, mâ gospoje,
Za utiju srcu momu!
Nisan doša za viditi,
Dušo, bile dvore, tvoje,
Vengo tebe pozdraviti,
Slatka vilo i gospoje!
Slatka dušo duše moje,
Moja vilo pojubjena,
Uzorita má gospoje,
Rajskon dikon urešena!
Da bi meni moglo biti,
Stvoriti se s ovin prajon,
Da me moreš ti tlačiti,
Kad ustaneš jutron rano!

Moć ljubavi.

Golube pitomi,
Sleti na ramenca,
Pa ćemo poletit
Do ladna studenca.

Studenac će vode
Žeju zagasiti,
A dragi će dragoj!
Rane izličiti!

Vojvoda Janko i niema Mandalina.

Majka Mandu priko mora zvala:
„Odi doma, Mande, ćeri moja,
„Tvoji su mi dodijali prosci,
„Za najveće od vojvode Janka:
„Ne od', ćerce, za vojvodu Janka,
„Jer j' u Janka tamašnita majka".
„„Nek j' u Janka tamašnita majka,
„„Ali Janko jema puno blaga"".
„Ako li ćeš za vojvodu Janka,
„Budi nima sedan godin dana,
„Ako ćeš mu ugoditi majci".
Kad je bilo sedan godin dana,
Al govori vojevoda Janko:

Digitized by Google

„Bora tebi, nima Mandalina,
„Ako ne češ s namon govorit,
„Al govori s malin čedon tvojin!“
N' odgovara nima Mandalina.
On je vodi majci u dvorove;
On se ženi svojon mišćakinjon,
Mišćakinjon Anon Ugorkinjon.
Lipo je je naučila majka:
„Bora tebi, Mande ćeri moja,
„Ti obuci ruo nevistaško,
„I nareši mlado čedo tvoje,
„Pa ti ajde u Jankove dvore,
„Svakon svatu al ti primi konje,
„Najprvome juvegliji tvome,
„Ne primi ga Ani Ugorkinjoj“.
Kako rekla tako učinila.
Kad su bili kićeni svatovi:
Šta je ono u Jankovin dvorin?
Al je sunce u zid zazidjano,
Al je zlato niz mir proliveno?
Nije sunce u zid zazidjano
Nit je zlato niz mir proliveno:
Već je ono nima Mandalina,
Svakon svatu primila je konje,
Najprvome juvegliji svome,
Ne primi ga Ani Ugorkinjoj.
Govori jon Ugorkinja Ane:
„Bora tebi, nima Mandalina,
„S kime misliš večer večerati,
„A s kin misliš nojcu noćevati?
Odgovara nima Mandalina:
„Večeraču svekron i sekrvon,
„Noćevaću s Jankon gospodinon,
„Ali s mojin mladin juveglijon“.
Kasno došla puno govorila,
I još bržje majku poodila!
Trkon trkli ter su Janku rekli:
„A ti ne znaš, vojevoda Janko,
„Progovori nima Mandalina!“

Digitized by Google

Odgovara vojevoda Janko :
„Ako i to do istine bude,
„Vami, svati, Ane Ugorkinja,
„Meni Janku nima Mandalina !

Vierni rob.

Kaži meni pravo,
Moja vilo mila
Oćeš li me mrtva,
Tako živa bila !
Ako ćeš me mrtva,
Viditi ćeš mene,
Ako ćeš me živa,
Od jubavi venen !
Ako t' 'e pak drago
Da me smrt umori,
Dražje bi mi bilo
Kad s tobon govorin.
Oštar ću mač klasti
Na zemju, gospoje,
Puntu ću obratit
Ja u prsi moje.
Punta će probiti
Od prsi do pleća ;
Promisli mâ vilo,
Kâ je bolest veća !
Na oštromu maču
Oću počivati,
I niz bilo lice
Suze prolivati !
A kad buden mrtav
Na punti ležati,
Da bi moga znati
Ko će me plakati !

Nemili vjetar !

(Malo drogčije, vidi na str. 17).

Lip ti je moje Mare dvor !
U njemu reste zelen bor,
Pod boron Mari posteja
Svakoga cvića rastrta,
Najviše ruže rumene,
I one mlade murtile.
Punuo vitar sa gora,
Razlomi grane od bora,
Udrila grana od bora,
Po Mare žutin kosama ;
Lipa se Mare prenula,
Stala je kleti zelen bor :
Da bi ti žile usale,

Digitized by Google

Grane da bi ti uvele,
Lišće da bi ti odpalo:
Jer mene, trudna, probudi,
I moje lice nagrdi!

Pretjerana žudnja.

Garifule mili
Jabuko rumena,
Žilju moj pribili,
Kî najlipji jesi!
Angjele moj mili,
Kî si pod nebesi,
Spusti žute kose
Doli do ramenca,
Pa ćemo poletit
Na krunu studenca!

Odgovor dragomu

Ne videć od tebe
Nijedno zlamenje,
Žalit me činilo
Naše razdiljenje!
Žalila san jadna,
U snu i u javi,
Al se moja žalost
U radost objavi!
Kad tvoj list ja primin,
Od srca radosti
Skaza se u meni
Veseje zadosti!
Čuvši pak n njemu
Riči od juvjenja,
Smeše se u meni
Sva moja ćućenja!
Da san mogla tada
Kaka krila steći,
Bila bi se digla
U aer leteći!
Da mi ne bi mušno
Dicu ostaviti,
Bila bi te došla
Po Mleci tražiti;
I tut tebi tada
Srce ukazati,
S tobon govoreći,
Svaka ti pravjati.
Ali taka srića
Mene zadržava!
Oko mene dica:
Te mene skončava!
Za to tribovaše
Krila ne tražiti,
Stisnut se u pleći,
I već ne misliti;
Nego tebi samo
Odgovora dati,
Na oči suzama
List ti napisati!
U njemu moleć te
Da se ne tugueš,
A mojoj jubavi
Vele ne virueš!
Da se ne zapustiš
Neg itro, rabreno,
Dne tvoje proodiš,
Vrime tve zeleno;

Digitized by Google

Dobrovoljno učiš
Nauk koji slidiš,
Rabro se uzdržiš,
U licu ne blidiš;
U poštenju budeš
Svaka dovršiti,
Drugi te ne bude
Moga zastiditi;

Paka po za time
Da dojdeš u krila,
Kâ raspeta za te
Drži tvoja vila,
Koja želi živit
Po sve vrime s tobon,
Vira ti je moja,
I ostaj mi zbogon!

Preporuka dragoga.

Ruža procvala
Draga zaspala
Kad se probudi,
Ja je pojubin.
Pojubin te ja,
Ogrlin te ja,
Milujen te ja,
Moja jubjena!

Tebe jubiti
Ne ću prestati,
I sve do groba,
O teb' misliti.
Sama nemoj ti
Majci kazati,
Da te jubin ja,
Moja mlena!

Pravo blago.

Šta glavu odnosiš
Mâ nearna vilo?
Sva služba i jubav
Prokleto ti bilo!
Ti na me ne gledaš
Ja za te ne marin;
Ako li se uzdaš
Ja ti to ne branin.

Ti ciniš da gledan
Ja na tvoje blago,
Ja za to ne marin,
Nit je meni drago.
Šta će meni blago
I sva tvoja dota,
Kad nisan gospodar
Od tvoga života.

A šta će ti blago
Kad nimaš čovika?
Čovik ti je blago
I radost velika!

Liepoj Mari.

Pravi cvitak od vrimena
Ja u Mari sad naziran,

Digitized by Google

Pa nju slatkog prizimena,
Na ostalin svin obiran!
Žarko sunce iz nje lica
Sja obilno — ne zna veće —
A iz čela pak danica
Prozira se na daleče!
Od sokola crno oko,
Striljevite drži moći,
S kojin strilja priduboko,
Jadnu mladost u samoći.
Tilo od sniga udilano,
Dan priliči u liposti,
Vlas' je zlaton nagizdano, [2])
Sriću odkriva svoj' mladosti.
Od Varoša dika jesi,
Izmed sviju divojaka,
Jer t' 'e dano od nebesi,
Da s' u svemu vridna, jaka.
Da bi sriću ti imala
U mladiću kriposnomu,
S kin bi vas svit uživala
U pokojnon srcu tvomu!
Dostojna si sriće, mlada,
Rad poštenja i vridnosti,
Dostojna si vladat grada,
Rad tvog znanja i mudrosti.
Tvoje perce igra u ruci
Kako labud po livadi;
Lika podaj mojoj muci
Da dospiju moji jadi!
Ostaj zbogon, Mare lipa,
San uživaj u pokoju,
U kuntenstvu tvoga kipa,
Ka u slavnon perivoju!

Svibanjski dar.

Ovo je blagi dan!
Prvi je od maja,
Meju jubovnicin
Jubav se ponavja!

Digitized by Google

I ja san jubovnik,
Ovd' je jubav moja,
I pravi virenik,
Ovde m' 'e gospoja.
U nje dvor pribili,
Oću postaviti
Ovi bor zeleni,
S kin ću se slaviti.

Žile će pružiti
Bor od cabla svoga,
S kin će se sjedinit
Srce draga moga.
Dva srca stisnuta
Tad će pribivati,
I lica prignuta
Jubav uživati!

Ucvilieni ljubovnik.

Omilija biloj vili
Kano zlatni cvit rumeni,
A po laži neviri,
Oteše je jadnon meni!
I ta bi mi tuga prošla,
Da je mladić izvrsniji,
Da je prija mene doša,
Štokod lipji, čovišniji.
Evo bacan pero moje,
Što iz moji ruk ispada,
Za razabrat srce moje
Puno tuga, puno jada!
Skupite se svi u kuću
I zovite još susiđe,
Utiju mi dajte vruću,
Na žalostne mê beside!

Tužni pozdrav.

Kada projdeš, jo mladiću!
Pokraj crikve Starog sela,
Obazdri se na nesriću,
Di Tržinka leži Jela!
On' ćeš vidit nje grobnicu
Drobnin cvićen nakićenu,
A u sridi golubicu
Od svog jata razdiljenu.
Rano rani ti mladiću,
Rano rani tako jako,

Digitized by Google

U ručicu svete vode,
Pa ti stani ter ovako:
„Dobro jutro neveselo,
„Poklanjan ti žalovanje!
„Sva lipoto Starog sela
„Jadno li je tvoje stanje!“

Opravdani upit.

Boru moj zeleni,
Ki u dvoru stojiš, [3])
Kaži meni pravo
Za koga se gojiš;

Gojiš li se za me
Oli za drugoga?
Sad mi kaži pravo,
Žejo srca moga!?

Poznala je dragog.

(Malo drugčije, vidi na str. 45).

Po struku vijole,
Ki me na balkunu,
Poznala san mladog'
Sidit na timunu.
Biliman rukama
Jidra zatvoraše,
Garavin očima
Na me pogledaše.

Poznala san jidra
Šta san ja otkala,
I moje san ime
Na nji odpengala!
Ako mi Bog dade
Druga ću otkati,
I srce ću moje
Na njiman pengati!

Digitized by Google

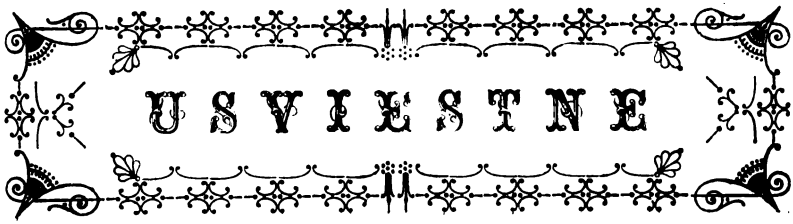

Ne ženi me s bogatom djevojkom.

Gudile su gusle javorove
U prilipe Ane Radunove;
Ane ima do četiri sina,
Dva je dala banu gjeneralu,
A trećega Marku kapitanu,
Malo Krilo za se ostavila,
Da ga oće oženiti majka,
Sa prilipon i najbogatijon.
Nije prošla ni nedija dana,
Stala mu je zapovidat mlada:
„Nalož' vatru, navisi lopižu,
„Pomet' dvore i donesi vode!"
Al je Krilo majci govorilo:
„Bor te ubi, moja stara majko,
„Jesan li ti junak govorio,
„Ne ženi me s bogaton divojkon,
„Nit povišon, nit pobogatijon,
„Jer će meni zapovidat mlada".
Ali mu je majka govorila:
„Ne budali Krilo, malo dite,
„Di su tebi uzde buzdovane,
„S kin je tebe babo udarao?
„Š njim udaraj virnu jubu tvoju!"

Digitized by Google

Kad je prvin puten udario,
Košuja se mesu prilipila;
Drugin puten kad je udario,
Iz košuje meso izlićalo,
Pak je junak u lov otišao,
A kada je iz lova došao,
Daleko ga juba ugledala,
Prama njemu mlada išetala,
Išla mu je da će uzest konja —
Trže ćordu da će j' osić glavu.
Ali mu je mlada govorila:
„Ostav' riči, dragi gospodare,
„Ostav' riči, odi večerati,
„Pak ajdemo noćcu noćevati!

Pijanstvo. [4])

Pijanstvo je ružno dilo,
I mnoge je pogubilo;
Dokle stoji u pijanstvu,
Sve je vragu u sužanstvu.
U ton, tužan, jakost kaže,
I vragu se vas podlaže:
Kuda odi on ne vidi,
Niti znade što besidi,
Već ga tuja ruka vodi,
Kako slipca kada odi.
Svak se njemu tute smije,
Kako sobon tužan vije,
Kolik nogu da ne ima,
A nemilo glavon klima;
Justa mu se ne umoru
Pren u nesviest da govoru;
Oči beči, pa se dreči,
Kako da ga javal meči;
Od živine svake gori,
Jer ne znade što govori;
Jer pameti ne imade,
Tako za se i ne znade;

Digitized by Google

Kuda tužan pijan odi
Nigdi s'miron ne proodi;
Jude, sela, više puti,
I odviše pijan smuti.
Puno puti prigodi se,
I ubojstvo dogodi se:
Ter pijanac tužan tako
Svaka čini naopako.
Na njega se svako tuži
Jer se pijan s vragon združi!

Majka neviernica.

Sele brajnu dobra konja prima,
Konja prima, za zdravje ga pita:
Jesil' zdravo, moj mileni brajne?
Jesi li mi puten putovao?
Ali jon je brajne govorio:
„Zdravo san ti, draga sele moja.
„Zdravo jesan ma vesejo nisan;
„Turčinu san osikao glavu;
„Ne će turci ni srebra ni zlata,
„Niti oće mita nijednoga,
„Nego išću žalosna junaka,
„Išću, sele, rusu glavu moju".
Ali mu je sele govorila:
„Muč', ne boj se, moj mileni brajne,
„Jer ja iman do tri sina moja,
„Jednoga ću milon Bogu dati,
„A drugoga ostaviću za me,
„A trećega prigoriću za te:
„Najmlajega Andru, sina moga".
Pak je Andru sina dozivala:
„A moj Andre, drago dite moje,
„Obuci se štokod boje moreš,
„I izvedi do dva dobra konja,
„Sebi vranca a majci putovca;
„Poći ćemo ujcu na pirove,
„Jer nas ujče u svatove zove".

Digitized by Google

Andre svoju poslušao majku,
Obuče se štokod lipje može,
I izvede do dva dobra konja,
Sebi vranca a majci putovca;
Paka gredu ujcu na pirove.
Kad su došli bliz' ujčevi dvori,
Al je Andre govorio majci:
„Što će reći, stara majko moja,
„Nečuju se bubnji ni svirale,
„Ni divojke da igraju kolo?
Ali mu je majka govorila:
„Bubnji su se, sinko, išćetili,
„Divojke su kolo izigrale,
„I one se omorile mlade".
Kad s' ulizli u ujčeve dvore,
Tot u dvoru tri Turčina mlada;
Prvi veli: lipote junaka!
Drugi veli: žalosna mu majka!
Treći trče po bedrica ćordu,
Osiče mu u ramenu glavu.
Leteć mu je glava govorila:
Bud' usvista svakomu junaku,
Koji ima nevirnicu majku!

Mladost-starost.

O mladosti, o starosti!
O starosti nejakosti!
O mladosti, lipo blago,
Kad ostariš kud ti drago!
Tad nikomu nis' u voju,
Nego vojnu za nevoju!

Babina ljekarija.

Stara baba, već nejaka,
Grizuć tvrd kruv, vince smaka,
Drago bo njoj vrlo biše,
Vrčić sobon nosit tiše.

Digitized by Google

Pokle baba dobro pinu,
Zaspa sideć pri kominu,
Kad se zbudi o ponoći,
Zgrize ono dobri voći
Pa k bačvici sama ide,
Da je ćeri i ne vide;
Svrdlon vrti, s bačve toči,
Grlo suvo baba moči:
Kad ju čejad već očuti,
Pokri vrčič s krajon skuti;
Točit s bačve već nesmi se,
Konobu jon zaklopiše.
Pojde potle u tovirnu,
Da jon vince piti mirnu,
Kupi srdel dva soldina,
Šest kvartuči popi vina;
Kupi turte, kupi luka,
Da jon piti nije muka,
U tovirni sjever staše,
Od koje se nediljaše;
Založila suknju biše
Jer prez vina stat ne tiše,
Veće doma ne ti stati,
Pokle proda prsten zlati;
Kapjica jon biše draga,
Jer jon život to pomaga;
Kada vrčen popivaše,
Tad vodice ne livaše.
Pojde baba na štacune,
I založi kamić vune,
Kupi vina da popiva
Prid neviston zač se skriva.
Tri kvartuča dušak pije,
Pak se vaja, te se smije,
Sve iz kuće nosi vanka,
Rasap baba svoga stanka;
Nosi kordun u zlatara,
Ki založi baba stara,
Samo uze dva cekina,

Digitized by Google

Za kupiti dobra vina,
Teplu turtu usupaše
I tako se pokripjaše:
Slako vince biše milo,
To starici vazda cilo;
Ima ćere, ima sina,
Ki ne tiše piti vina,
I kada se razboliše,
Prez pijenja i umriše.
Baba ima mnoga lita,
Da još vina nije sita,
A veće jon pomankava,
Za to stoji malo zdrava.
Dajte staroj piti dosti,
Da osladi svoje kosti,
Zač je s vinom ona živa,
Kad s opije nije kriva.
Vince liči, vince kripi,
Ko ga ne će, da oslipi!
I za to ga baba cidi,
Da očima boje vidi;
Dotle će ga ona piti
Dokle jema čin kupiti,
Pren da bude draga cina
Oće piti dobra vina,
Košuju će založiti,
Noć će i dan sve točiti.
Ostati će gola bidna,
Za bučicon jer je jidna,
Pa će poći tuć na vrata,
Prosit vina a ne zlata;
Dajte babi sad pit vina
Nek ne stoji kako stina,
Prispati jon dikod dajte,
Milosrdje vi imajte,
I u nje je bila kuća,
A za vinon mnogo vruća,
Stratila je svoje blago,
Jer jon vino biše drago;

Digitized by Google

Studena je ka od leda,
Steplite jon vincen rebra,
Ne će baba još umriti,
Ako vinca bude piti!
Ki ga loće, ki ga srče,
Svin veseli vino srce;
Ki ga loče, ki ga srče,
U tovirnu naglo trče:
Pak u grlo vino lije
Dokle s' i on ne opije!

U zao čas!

Resla jela posrid Sarajeva
U višinu do vedroga neba,
U širinu do sinjega mora;
Pod njon lada čak do Carigrada,
Pod njom sidu dva mila i draga,
Nisu ono dva mila i draga
Neg je ono care i carica.
Cara služi sluga Mijovile
A caricu divcjka Anica;
Anica se mlada nasmijala
Na careva slugu Mijovila.
Vidila je carica gospoja.
Udari je i kupon i vinon;
Kako je je lako udarila
Bilo jon je lice nagrdila,
Oba crna oka izvadila.
Gorko cvili divojka Anica,
I proklinje gospoje carice,
Al jon veli carica gospoja:
„Muč', ne cvili, Anice divojko,
„Daću tebi polak blaga moga,
„I daću ti spenzu nebrojenu,
„I daću ti svilu nekrojenu,
„I daću ti kulu sagradjenu,
„I daću ti bunar vode ladne,
„I daću ti slugu Mijovila".

Digitized by Google

Al jon veli divojka Anice:
„Ne budali, gospoje carice,
„Što će meni polu blaga tvoga,
„Kad ne vidin ko mi kupi blago!
„I što će mi spenza nebrojena,
„Kad ne vidin ko mi spenzu broji!
„I što će mi svila nekrojena,
„Kad ne vidin ko mi svilu kroji;
„I što će mi kula sagradjena,
„Kad ne vidin ko mi po njoj šeta!
„Što će meni bunar vode ladne,
„Kad ne vidin ko mi vodu črpa!
„I što će mi sluga Mijovile,
„Kad ne vidin ko mi jubi lice!“

Dejan mali i majka mu.

Nasrid Sinja crjenica stina,
Na njoj sidi Dejanova majka,
Plela prčin malomu Dejanu,
Pleteć mu je majka besidila:
„Resti, resti, moje dite drago,
„Resti, resti, da bi ponaresta!
„Da otmemo banu banovinu,
„Da otmemo caru carevinu;
„Banovina i prî naša bila,
„Carevina didova starina“.
Misli majka da niko ne čuje,
To dočule dvi careve sluge,
Trkon trkle pa su caru rekle:
„Da t' 'e znati, care gospodare!
„Da t' 'e znati što mi sluge znamo,
„Lipo bi nas, care, darovao,
„I još bi nan plaću primaknuo“.
Tad jin reče care gospodare:
„Da van bora, do dvi sluge moje!
„Kaž'te meni što vi sluge znate,
„Lipin ću vas daron darovati.
„I još ću van plaću primaknuti.“

Digitized by Google

Stali sluge caru kazivati:
„Nasrid Sinja crjenica stina,
„Na njoj sidi Dejanova majka,
„Plela prčin malomu Dejanu,
„Pleteć mu je govorila majka:
„Resti, resti, moje dite drago,
„Resti, restì, da bi ponaresta!
„Da otmemo banu banovinu,
„Da otmemo caru carevinu;
„Banovina i prî naša bila,
„Carevina didova starina.
„To smo čuli pa smo tebi rekli.“
Tad govori care gospodare:
„Da van bora, do dvi sluge moje!
„Vi pojdite Sinju bijelomu,
„Doved' te mi maloga Dejana
„Dobrin ću vas nadariti daron,
„I još ću van plaću primaknuti.“
Al govoru sluge gospodaru:
„Da ti bora, care gospodare!
„Ko će tebi dovesti Dejana,
„Kad je Dejan u bijeloj kuli,
„Zatvora je devetera vrata,
„A deseta goždjen okovana?
Jopet jin je care besidio:
„Vi pojdite Sinju bijelomu,
„Lako ćete ufatiti njega;
„Kada Dejan pojde na skulicu,
„Ufat' te ga za desnu ručicu,
„Vodite ga meni prid kolina“.
Odma sluge cara poslušale,
Te otišle k Sinju bijelomu,
Kad su došli k Sinju bijelomu,
Tot čekali pet godina dana,
Dok je Dejan malo ponaresta.
Kad je Dejan iša na skulicu,
Ufate ga za desnu ručicu,
Pa ga vode caru prid kolina.
Kad su došli caru prid kolina,
Lipin ji je daron darovao,

Digitized by Google

I još jim je plaću primaknuo.
Tad govori malomu Dejanu:
„Ili voliš, da te konji trepju,
„Ili voliš, da te mlini meju,
„Ili voliš, da te voli vuču,
„Ili voliš, da te sabja siče?“
Al je Dejan caru govorio:
„Nisan slama da me konji trepju,
„Nit san žito da me mlini meju,
„Nit san ralo da me voli vuču,
„Već san junak — pod ćordon umriti!
„Sad te molim, moj čestiti care!
„Daj ti meni konja sakatoga,
„Veži meni noge prid konjica,
„I veži mi ruke naopako,
„I daji mi ćordu zaardjanu,
„Pa me pošji srid gore zelene;
„Nek me jidu vuci i gavrani,
„I nakazne tice orlušine.“
Kad je care riči razumio,
On mu daje konja sakatoga,
Veže njemu ruke naopako,
I bijele noge prid konjica,
I daje mu ćordu zaardjanu,
Pak ga šaje u goru zelenu.
Kad je doša u goru zelenu
On zaviče tanko glasovito,
Tako strašno da se gora strese:
„Di ste sada, vile posestrime,
„Ili sada ili već nikada!“
Kad su vile riči razumile,
Brzo su ti k njemu doletile;
Prva vila ka je doletila,
Ona mu je konja ozdravila;
Druga vila ka je doletila,
Ona mu je ruke odrišila;
Treća vila ka je doletila,
Ona mu je noge oprostila;
A četvrta kad je doletila,

Digitized by Google

Ona mu je ćordu naoštrila ;
Peta vila ka je doletila,
Ona mu je u pomoći bila ;
Tad zaviče da se gora ori :
„Di si care, jadni gospodare !
„Pošaji mi do dva sina tvoja,
„Da jin rusu ja otkinen glavu.“
Kad to čuo care gospodare,
Udari se rukon po kolinu,
Te zaplače kano juta zmija :
„Ajme meni, moja mila majko,
„Sto ne ubi maloga Dejana !“
Al se caru smanje ne mogaše,
On opremi do dva svoja sina,
I daje jin konje vilovite,
I svakoga od boja oružja.
Kad ji vidi Dejan dite malo,
Zaleti se kano sivi sokol,
Jednoga je konjen potrepao,
Te zavika tanko glasovito :
„Di si care, crna kukavico,
„Izajdi mi na mejdan juhaški,
„Da ti rusu ja osičen glavu.“
Plače care do dva svoja sina,
On ji plače i suze prolije !
Opet viče Dejan, dite mlado :
„Di si care, crna kukavico,
„Izajdi mi na mejdan juhaški !“
Plače care kako dite malo ;
Ali mu se ino ne mogaše,
Ven sakupi trista vitezova,
Te ji šaje u goru zelenu.
Kada ji je Dejan ugledao,
On zajaše vranca konja svoga,
I zazove vilu pomoćnicu,
Te poleti kano sokol tica.
Kako bi se Dejan ufatio,
Brzo ji je sviju raspršio :
Stotinu ji ćordon posikao,

Digitized by Google

Stotinu ji u riku bacio.
Pa se skoči na noge lagane,
Te zaviče što ga grlo nosi:
„Di si care, crna kukavica,
„Sad svu tvoju ti sakupi vojsku,
„Pa m' izajdi na mejdan junaški!"
Razjuti se care silovito,
Pa sakupi silnu vojsku svoju:
Trijest ijad po izbor junaka,
Te ji daje velikon veziru,
Pa je njemu tijo besidio:
„Da ti bora, veliki vezire!
„Eto tebi silna vojska moja,
„Znaj da grede proti jednon samon;
„Ako meni ufatiš Dejana,
„Il ufatiš il doneseš glavu,
„Daću tebi krunu i pristoje".
Kad je vezir riči razumio,
On s' uputi u goru zelenu.
Gleda ga je Dejan dite malo,
Gleda ga je te je besidio:
„Mili Bože čuda velikoga,
„Da sva vojska proti mene grede!
Te dozivje vilu pomoćnicu:
„Oj ti vilo, draga sele moja,
„Uvik si mi u pomoći bila,
„Pa m' i danas ne ćeš ostaviti!
„Je li vilo, mila seko moja?"
Ali njemu vila odgovara:
„Ne plaši se, Dejan dite mlado,
„Jer ti nisan sama u pomoći,
„Još s' uza me četri drugarice".
Kad to začu Dejan dite malo,
On se skače na noge lagane,
Pak zajaši vranca konja svoga,
Te s' umiša u vojsku carevu,
Kako vuče u bijele ovce.
Deset ijad ćordon posikao,
Deset ijad konjen potrepao,

Digitized by Google

Deset ijad u riku bacio.
Tad mu reče posestrima vila:
„Sad ti pojdi do careva dvora,
„Te pogubi cara silenoga,
„Koji te je mučiti otio“.
On posluša vilu posestrimu,
Te on pojde do careva dvora,
I ubije cara gospodara.
Njegovo je blago pokupio,
Bile mu je dvore popalio,
Pa on pojde staroj majci svojoj!

Dejan mali i majka mu.

(Malo drugčije).

U gori je stina od mramora,
Na njoj sidi majka Dejanova,
I Dejana sina dozivala,
Pletuć mu je majka besidila:
„Reston resti, veliki naresta!
„Vazešćemo caru carevinu,
„I našemu banu banovinu,
„Itako je i prt naše bilo.“
Mislila je da ne čuje niko,
To su čule tri careve sluge,
One išle pa su caru rekle:
„Vami bora, naš čestiti care;
„Da vi znate što mi sluge znamo,
„Vi bi nami svega darovali,
„Puno blaga, tri tovara zlata.“
„„Vami bora, moje virne sluge!
„„Kažite mi šta vi sluge znate,
„„Ja ću vami toga darovati,
„„Puno blaga, tri tovara zlata.““
„U gori je stina od mramora,
„Na njoj sidi majka Dejanova,
„I Dejana sina dozivala,
„Pletuć mu je majka besidila:
„Reston resti, veliki naresta!

Digitized by Google

„Vazešćemo caru carevinu,
„I našemu banu banovinu.
„Itako je i prî naše bilo.“
Kad je care sluge razumio:
„Vami bora, moje virne sluge!
„Evo vami kjuče od tamnice,
„Ufatite maloga Dejana,
„Meknite ga u tamnu tamnicu
„Neka stoji devet godin dana;
„Moriću ga i gladon i žejon.“
Kad je prošlo devet godin dana,
Eto grede Dejanova majka,
Ona grede caru prid kolina,
Da mu jubi noge i kolina,
Jeda bi se care smilovao.
„Sad van bora, naš čestiti care!
„Da mi date kjuče od tamnice,
„Neka vidin Dejanove kosti.“
Al se care majci smilovao,
Jer jon daje kjuče od tamnice.
Kad tamnicu ona otvorila,
Sja tamnica kano sunce žarko,
Dejan dite za trpezon sidi,
Ovako mu majka govorila:
„Tebi bora, Dejan dite moje!
„Ko je tebe pisma naučio,
„Ko li ti je jisti donosio,
„Ko li ti je piti dodavao?“
Ali Dejan majci odgovara:
„Isukrst me pisma naučio,
„Gospe mi je jisti donosila,
„Angjel mi je piti dodavao.“
Ona išla pa je caru rekla:
“Vami bora, moj čestiti care!
„Kad tamnice vrata otvorila,
„Sja tamnica kano sunce žarko,
„Dejan dite za trpezon sidi.“
Kada je je care razumio,
Svojiman je slugan besidio:

Digitized by Google

„Vami bora, moje virne sluge!
„Evo vami kjuče od tamnice,
„Da vodite maloga Dejana.“
Pa ga vodu caru prid kolina,
Ovako mu care besidio:
„Oli voliš da te oganj lož i,
„Oli voliš da te konji taru,
„Oli voliš da te ćorda siče?“
Ali Dejan caru odgovara:
„Nisan drvo, da me oganj loži,
„Nit san slama, da me konji taru,
„Veng' san junak na ćordi ostati!“

Božja pravda.

Braća sestri puno dobra tili,
Kud odili sobon je vodili;
A kad su se braća oženili
Srebrne su nože pozlatili,
Pa ji sestri svojoj darovali.
Kad to vidi Mitrovišna mlada,
Svojoj mladoj zavidila zavi;
Ona ide u susiđe svoje:
„Da van bora, susidice moja,
„S kin bi brata sestrom omrazila?“
„„Nemoj toga mlada učiniti,
„„Velikon ćeš Bogu sagrišiti!““
I to jon se puno na žaj dalo,
Ona ide u žardine svoje,
Pa izguli ružicu rumenu;
Ona ide k Mitri na livadu:
„Da te znati, Mitre dušo moja!
„Što t'učini nevirnica sele,
„Izguli ti ružicu rumenu.“
„„Neka guli, virna jubo moja,
„„Ona je je mlada i gojila.““
I to jon se puno na žaj dalo,
Ona ide u štaliju konjsku,
Pa zakoje konja i sokola;

Digitized by Google

Ona ide k Mitri na livadu :
„Da te znati, Mitre dušo moja!
„Što t'učini nevirnica sele,
„Izguli ti ružicu rumenu,
„Zakoje ti konja i sokola.“
„„Neka koje, virna jubo moja,
„„Ja ću kupit konja i sokola,
„„Ali ne ću virnu selu moju.““
I to jon se puno na žaj dalo,
Ona ide u gornje komore
Pa zakoje sina jedinoga;
Ona ide k Mitri na livadu:
„Da te znati, Mitre, dušo moja!
„Što t' učini nevirnica sele,
„Izguli ti ružicu rumenu,
„Zakoje ti konja i sokola,
„Zakoje ti sina jedinoga!“
I to mu se puno na žaj dalo,
Pa on ide u gornje komore,
Tut mu sele na dušeku spava,
Milo mu je sankon probuditi,
Iz oči mu grozne suze gredu,
Nisu suze već iskrice ognja;
A kad se je sankon razabrala:
„Koga cviliš moj rojeni brajko?“
„„Kako ne ću, virna sele moja,
„„Izguliš mi ružicu rumenu,
„„Zakoješ mi konja i sokola,
„„Zakoješ mi sina jedinoga““.
„Nisan, brate, vira ti je moja,
„Ti me meći na pleća junaška,
„Pa me vodi puton na raskrižja,
„Pa me sici na četiri kusa,
„Pa me visi o četiri duba;
Ni to puno potrajalo vrime,
On je meće na pleća junaška,
Pa je vodi puton na raskrižja,
Pa je siče na četiri kusa,
Pa je visi o četiri duba;
A di jon je glava odletila

Digitized by Google

Onde se je crikva sagradila.
Ni to puno potrajalo vrime,
Razboli se Mitrovišna mlada,
Bolovala devet godina dana,
A desetu Mitru dozivala:
„A moj Mitre, draga dušo moja!
„Ti me meći na pleća junaška,
„Pa me vodi puton na raskrižja,
„Di je crikva svete Barbarine,
„Onde ću se mlada pomoliti,
„Čini mi se da ću ozdraviti".
Ni to puno potrajalo vrime,
On je meće na pleća junaška,
Pa je vodi puten na raskrižja,
Di je crikva svete Barbarine:
„Barbarina, pravedna si bila,
„Ja izgulin ružicu rumenu;
„Barbarina, pravedna si bila,
„Ja zakojen konja i sokola:
„Barbarina, pravedna si bila,
„Ja zakojen sina jedinoga".
To izusti a dušicu pusti!
Kad to vidi Mitar dobar junak,
Lipo jon je grebje iskopao;
Ni zemja je podnosit ne mogla,
I zemja je vanka izbacala;
Kad to vidi Mitar dobar junak,
On je baca u jezero sinje;
Jezero je podnosit ne moglo,
Jezero je vanka izbacalo;
Kad to vidi Mitar dobar junak,
On je baca u goru zelenu,
Nek je jidu orli i gravrani,
I sva druga po gori živina!

Dobro savjetovanje.

A ti Lukro, diko tete,
Za kog ideš da te mete?!

Digitized by Google

Za mladića postolara
Koji nima nikad para!
Ime mu je mrsko svakom,
Na vino je, sestro, lakom;
To ti znadeš pijanšćina
Da je dilo cavatina!
Kada ide da se šeće
On ti glavom čudno kreće;
Al ti ide, viruj meni,
Kao tvrdi šćap driveni!
On će tebi dara dati
Brez da znade tvoja mati;
Leti Lukre, leti, leti
Brez da znadu tvoji zeti!
A kad dojdu zeti znati
Da se oćeš ti udati
Za nesrićnog cavatina
Koji nima ni soldina,
Zeti će ti zaprititi
Da se jemaš odnetriti,
Ako l'ne ćeš ti ovako
Biće tebi naopako!
Ti promisli dobro za te,
Ne zna činit ni cavate
Ne zna kroja štivaletin,
On je nepar tvojin zetin!
On stanuje amo tamo,
Po kućama tujin samo;
Nima dobre ni obuće
A kamo li svoje kuće!
Kad promini on obuću
I kad kupi jednu kuću
Pa kad reče: „sad je moja,
„Biži gladu, srdoboja".
Kad ne bude kako jare
Smrdit više s one pare
Ti bi mogla stopro tada
Njegova se zvati mlada!

Digitized by Google

Jema pamet ka i beha,
Misli malo da jt žena;
Ne mož' ranit prepelicu
A kamo li ženu, dicu!
To je, sestro, tvoja voja
Da te zove „Lukre moja!"
M' al' se oćeš pokajati
I danke ćeš proklinjati:
Da se jesi ti udala
Za majstora nevajala,
Kt ne misli dobro sebi,
A kamo li jadnoj tebi!
Ja se ufan dan i noći
Za tog ruga da neš poći;
Ti moš naći i na boje
I ne znati za nevoje!
Ti ćeš, sestro, biti moja;
U mene je dosta poja!
I ne ćeš se pokajati
Jer ćeš dobro uživati!

Digitized by Google

PRIGODNICE

Banu Jelačiću.

Stvoriteja Boga
Na pomoć je zvati!
Banu Jelačiću
Vaja falu dati!
Zašto je dostojan
Poštenja i dike,
Falimo ga, braćo,
Svi skladno uvike!
On je čovik dobar,
Rojen arvat pravi,
Cesara je brani
Ka' oči u glavi!
Dušmane je tijo
Snagon pridobiti,
Nije se strašijo
Svoju krv proliti!
Kada je on čuja
Da j' u Beču buka,
Banovo je srce
Obuzela muka.
Malo je imao:
Ljadu junaka!
Al' pošteni' judi,
Rabreni momaka.
Ban njiman govori:
Bržje, braćo draga,
Da svitlin oružjen
Mi svladamo vraga.
Mi ajdemo Beču
Cesara braniti,
Arvaskon poštenju
Ne će kraja bit!
Kad je vojska Bana
Lipo razumila,
Srčeno i skladno
Beču s'uputila.
Nigdi nisu oni
Počinuli malo,
Nego se jezdilo
I naglo srćalo!
Kad su ga skulari
U Beču vidili,
U srcu se jesu
Svomu ustrajili.
Jelačić cesaron
Odma je zborio,
I ovako njemu
Čisto govorio:

Digitized by Google

Znaj Prisvitla Kruno,
Cesare čestiti!
Mi smo spravni ovde
Za te i umriti!
Cesarsku familiju
Činija izaći,
Uz arvate mlade
Do Tirola saći.
Skulari prid Bana
Jesu priodili,
Šta si ovdi doša?
Njemu govorili.
Ali jin odvrati
Jelačiću Bane:
Vami zapovida
Cesar dobri Frane:
Da mi vi pridate
Sve vaše oružje,
A to van ja velin
Šta morete bržje!
Ako li ne ćete
Ja, ću, vas satriti,
U za čas će posve
Za vas brzo biti.
A skulari nisu
Za to ni ajali,
Nego dičnog Bana
Grubo osovali.
Ali ban neaje
Za tu švabsku dicu,
Svojin arvatiman
Zduši bune klicu.
Tako arvat jedan
Pristoje obrani,
Jerbo spasi krunu
Ašburskome Frani!
I madjara vraga
Strti on pomože;
Jelačića Bana
Poživi nan, Bože!

Na krstno ime.

Otkad sritnja ja uživan
Prijateljsko blago tvoje,
O ton vazda zabavja se
Dragovoljno srce moje;
Koje kako prijateja
Tebe jubi, i što više,
Iznutrnja jer ga žeja
Nika čini da uzdiše!
Za to jutros od ostali
Lipja zora svane meni,
Jer nje danak tvoje nosi
Ime: Špiro prijubjeni!
Ime, koje jur upisa
Prijateljskog povr'j broja,
Kako tebi pristojno je,
I kak' oće arnost moja.

Digitized by Google

Za to blagdan tvog imená
Nazivjen ti u radosti,
Da ga budeš uživati
Zdrav i vesel lita dosti.
Još ti želin da uživaš
Svako dobro ovog svita,
I da jubiš ko ti veli:
Zdravo, Špiro, do sto lita!

Preliepoj Mari

Kad u sveti Franu
Jutrenja zvonaše,
Prilipa se Mare
Dušicom diljaše.
Kad su je na sridu
Od kuće iznili,
Onda svaki krajak
Od kuće procvili!
Leži na srid kuće
Kano bor i jela,
Na nje rusoj glavi
Sjaje kruna vela
Kruna od bisera
Neizmirna blaga,
Ti poslidnji darak
Njezinoga draga.
Zlatna kanijela
Na nje bilon vratu,
A na rukan kamen
Vas u suvon zlatu.
Na njoj je brnica
Modra latižina,
Po njoj zlatni galun,
Lakat od cekina.
Od štametne tange
Na njoj su bičvice,
Što jon darovale
Virne drugarice.
Na njoj su postolci
Zlatniman takima,
Ki bi pristojali
Istin gospojima.
Kad su je iznili
Van kuće nogami,
Mnogi se mladići
Obliše suzami.
Oni isti monci
Ki Maru nasjaše,
Niza bilo lice
Suze prolivaše.
Kad su je iznili
Vanka bila dvora,
Cvićen obavita
Kano liti gora,
Za njon majka grede
Kano golubica,
Cvileć i plačući
Kano kukavica:
Volila bi, dušo,
Da m' umrla Vice,
Vengo dragoj Mari
Potamnilo lice.
A kad se od tuge
Majka prinemože,
Kliknuše mladići:
Vrati jon ćer, Bože!

Digitized by Google

Vesel' se, vesel' se,
Pločo mramorita,
Pod tobon će leći
Mare plemenita!

O crna zemjice,
Ne ispij jon lice,
Ne budi jon ledna
O tavna grobnice!

Palmi Karamanki.

Preminuloj godine 1864 od patula.

Kad na Božji danak
Presesun dospiše,
Niki Karamanu
Ćer Palme umriše.
Kad su došle žene
Da će je obući,
Bortula Joskina
Reče tad plačući:
Ne dan te obući
Sokolice siva,
Jerbo mi se čini
Da si jošće živa!
Al se Joskinica
Juto privarila,
Jer je crna bolest
Palmu pokosila.
Prigori bi otac
Pola svoga blaga,
Da mu je ostala
Ćer Palme pridraga.
Tad ju tužne žene
Cvileć obučuju,
Nad uvelin cviton
Gorke suze liju.
Na šofaju leži
Kano angjelica,
U bil' obučena
Kano golubica.
Ko je vidi veli:
Jadna žalosnica,
Rekao bi, Palme,
Da si nevistica!
Kad su je prinili
Vanka iz komore,
Onda je proplaće
Sunce iza gore.
Kad su je nosili
Doli niza skale,
Onda su jon Andru
Nesvisti spopale.
Kad su je mećali
U crne kasile,
Onda njezin Andre
Pojde u Kaštile.
Kad su je iznili
Vanka iz portuna,
Onda je proplaču
Žene od Šperuna.
Kad su je donili
Kod svetoga Frane,
Onda je proplače
Joskinica Mare.
Kad su je donili
Kraj Tomića stine,
Onda je proplaču
Dvi tete Petrinke.
Kad su je prinili
Kraj svetoga Petra,
Onda je proplače
Do mala diteta.

Digitized by Google

Kad su je donili
Na vidik od mora,
Onda je propláću
Iz Vujčinog dvora.
Kad su je donili
Kod Vujčinog râta,
Onda je izašla
Lovrišna na vrata:
„Odi, Palme draga,
„Bilon dvoru momu,
„Neka te saranin
„U njem Andri tvomu!“
Kad su došli grebju
Na vrata izvanka,
Onda je proplače
I teta Šoltanka.

Kad su je donili
Grebišću na sridu,
Tad jon tužne žene
Cvileć govoridu:
Ko bi bija reka'
Od tvoje mladosti,
Da će tako brzo
Usast cvit liposti!
Vesel' te se sada
Svi angjel' od raja,
Eto, vami grede
Angjel našeg kraja!
Vesel' se, vesel' se,
Pločo mramorita,
Pod tobon će leći
Palme uzorita!

Oj crna zemjice,
Ne bud' jon ledena!
Raskruni se nad njon
Travice zelena!

Palmi Karamanki.

(Drugčije)

Proplačite vi nebesa
Urešena sa zvizdama,
Pod nebesin sva čudesa
Proplačite sada s nama!
Proplačite vi pastiri,
Sve ovčice, i sva stada,
Neka kunu iste zviri
Smrt nemilu teška jada!
Sad nemili Iris udara,
U visoki gora vr' je,
Vrlo strašno sad obara
Lomi, ori sve bez svr' je!
Palmu sori u mladosti
Gorka tuga, bol nemila,

Digitized by Google

Pokosi je bez milosti
Kosa oštra, smrtna sila.
U najlipji cvit mladosti
Palma svrši svoja lita,
Uvela je sva do kosti,
Usala je ruže kita !

Plemeniti struk liposti,
Ki nemilo uveo je,
Prigizdavoj nje mladosti
Od jubavi usao je !

O nebesa, smilujte se,
Povratite divojčicu,
Molimo vas, molite se,
Za pribilu golubicu !

Nek ustane Palme mlada,
Nek je vidi Andre vrli,
Nek se digne već iz lada
Nek iznova njeg' ogrli !

Sad počije u grobnici
Uzoriti cvit-Palmina,
Vele mračnoj u spilici
Karamanka Nikolina.

Dostojna je slavna venca
Od poštenja sad na glavi
Tako mladost, iz studenca
Zacrpjena po naravi.

Dragi kamen zlata čista,
Biser dragi, sva ostala,
Sve je mladoj sve to ništa
Sve je zemji darovala !

Zato Andre pun jubavi
Za njon vene u životu,
Jer se s dragon on rastavi
Ne jubeći nje lipotu !

Za njon cvili i uzdiše :
Ustani se, zoro sini !
Za to njemu du' izdiše,
Za njon cvili u gorčini :

Digitized by Google

„Evo sada nimam mira,
„Spomeni se moja da si,
„Meni tvoja prava vira,
„Kosa moja - tvoji vlasi!
„Tvoje lice - moje blago,
„Tvoje čelo - svitla zora,
„Tvoje oči - sunce drago,
„Tvoja lipost dan m' otvora!
„Ti si mladost dobra moja,
„Ti sva radost prikopuna,
„Moja jubav - žeja tvoja,
„Mê mladosti ti si kruna!
„Ti mi pisa list iz groba
„Da zagrlin milo tebe,
„U poredu da smo oba,
„Da te grlin vik kod sebe!
„To ne kratin: evo dana,
„Jer me bolest obrvala,
„Moju mladost i zarana
„Pored tobon zakopala!
„Evo molba osobita:
„Mili Bože, blag dopusti!
„Daj pokoja vikovita,
„Primi oba, u raj pusti!"

Pjesma o Andriji Periši. [5])

ubijenu godine 1834 na Dobromu.

Čujen ajme! zvon zvoniti
U Varošu sve to više,
Čujen puka govoriti
Nestalo je sad Periše!
Oči moje propłačite
I dajte mi suzan riku,
Ter od srca pokažite
Žalost ovu priveliku!
U najlipji cvit mladosti
Svrši svoja draga lita;

Digitized by Google

Uveo je sve do kosti,
Usala je žarka kita !
A ! zelena rusulica
Srid prolića već ne cvate,
Usala je sad ružica
Ne mirliši, dragi brate!
Draga braćo, o splićani,
Majci sinka nesta sada,
Jer poginu od Lučani
Lipa mladost iznenada!
Ne more se sviman reći
Da su krivi zlu ovomu,
Nu poštenje svin noseći,
Neg se misli ko j' u tomu.
Ali ona smrtna rana
Usadjena stoji kruto,
Jer j' u glavi do možjana
Kamen probi vele juto!
Dan deseti od agusta
Dopala ga smrtna rana,
Mnogo ćudo biše puka
Baš od isti tad Lučana ;
Ki skočiše kano vuci,
Nasrnuše na njeg sama,
Ter kamenjen i palican
Ubišo ga tot bez srama.
Odma pade na zemjicu
Kano jela posičena ;
Bog satrija tu desnicu
Kâ na njega bi spružena!
Jedva duvat tot uteče
Svojon dragon virenicon,
Došav doma : ajme ! reče,
Rastajen se sad dušicon !
Jako, žejo srca moga,
Ti si prava virenica. . . .
Nestaje ti draga tvoga
Ti m' ostaješ udovica !

Digitized by Google

Kada noći osmog dana
Ne govori s nikin više.
Smrt mu dojde ne pozvana
Dušica se s njeg diliše.

Vidit jasne one oči
Smrću naglon obrnute,
Ke u dnevu još u noći
Biše k' dobru vik prignute!

Vidit slaka ona justa
Mila koja besidjaše
Svojon dragon virenicon,
Ku srčeno on jubjaše!

Vidit mladost uzoritu
Kano i bor povaljenu,
Posičenu još u cvitu,
Svojin žilan izguljenu!

Plaču majka i dva sinka,
Plače juba zarušnika,
I rodjaci i susidi
Ubijena mučenika!

Sad u grebu leži tilo
Nedaleko Splita grada,
Leži mladost, već ne idje
Na razgovor svoga draga!

Sad u tminam ti pribivaš,
Lipi cvite od mladosti!
Rusulicu ne uživaš
Ku si ubra u radosti!

Sad te molin, dragi Bože,
Daj mi milost ovu steći:
Ti s' osveti koji možeš,
Ti najači i najveći!

Sada oni, ki pivaju,
Neka molu višnjeg Boga:
Daj mu, Bože, mist' u raju
Da s' uživa carstva Tvoga!

Digitized by Google

Anti Matošiću p. Ante. [6])

Evo smo ti skupa došli
Zadnji ureš učiniti;
Grozne suze od žalosti
Ne pristaju nam vriti.
Svi smo ti se urešili
Monci, koji tebe znamo,
Prijateji tvoji mili,
Da ti zadnji celov damo.
Jer u vrime od mladosti
Ti si s nami svud odio,
U jubavi, u radosti,
Mile tance proodio.
Žejno bismo tad čekali
Justa tvoja da otvoriš,
I na pomju uši klali
Za slušati što govoriš.
A sada te gledajući
Tamnon tminon pokrivena,
Tvoju mladost gledajući
Izgubljenu pri vrimena:
Ante, Ante, naš gizdavi
Razgovoru naš primili,
Pun veseja i jubavi,
Kako smo te izgubili?!
Još ti nije vrime bilo
Družbu tvoju za ostavit,
Nit je tebi, druže, milo
Oca s majkon zaboravit;
A tri brata, radost tvoja,
Da ji tužne vidiš doma!
Plačna Juru i Jakova,
Zanajviše bidnog Toma!
Plače brata svog rojena
I spominje tužan dicu,
Dva sokola izgubjena
I pribilu golubicu!

Digitized by Google

Da t' e, druže, čuti viku
Na žalostan ovi danak,
Teški jauk, plač i skriku
Na sadašnji tvoj rastanak !
Molio bi, ko te stvori
Neka pusti malo tebe,
Da podigneš glavu gori
I da vidiš oko sebe !
I da vidiš družba tvoja
Kako ti se nakitila,
Groznin suzan svoga znoja
Plačuć tebe, druga mila !
Tad bi vidi' divojčice
Di ti pute pripričiju,
Od žalosti svoje lice
Gorkin suzan di umiju ;
I di grede mnoštvo dice
S ocin majkan k tvojoj ploči,
Di pokriju svoje lice
I od suza taru oči !
Pak bi prokle smrt nemilu,
Kâ te skonča u mladosti,
I čini te poć na silu
U greb ledni prez svitlosti !

Vòza godine 1825.

Na ijadu i osan stotina
Dvaest i pet suvišje godina
Stopru biše isteklo proliće
I procvalo po dolinan cviće ;
Knjige pišu od Splita gospoda,
Arvaskoga slavnoga naroda,
Jednu šaju do Makarske grada,
A Trogiru drugu od zapada,
Treća trče k Faru od istoka,
A četvrta do braškog otoka.
Š njiman zovu sve bližnje krajine,
Omišane jošće kod Cetine

Digitized by Google

Da mornare dignu izabrane
Na primorske brodove lagane ;
Nek od dvajest nogu nisu manje,
Po šest vesal neka meću na nje,
Pak do Splita neka se potrude
Kad svetoga Duje dernek bude ;
Da će staru igru probuditi,
Priko luke da će se voziti,
Koji prvi kraju bude prići
Da će lipo darovan otići.
Kad krajine knjige razumiše :
Farani se mnogi pripraviše,
Nik' izbiru po kraju brodove,
Nik' izbiru, tere gradu nove,
Jedni palce brza vesla tanje,
Niki štrope tvrdu za uzdanje ;
Jedni mastu, drugi podmažuju,
Niki tuku, niki pritvrdjuju ;
Spravjaju se, svakako se muču,
A niki se nase vozit uču.
U Makarskoj samo se ne spravja,
Niti gradu, niti se napravja,
Nit se kuša, nit se izabiru,
Svak počiva i stoji u miru.
Pa kada se u sven pripaviše
Bilon Splitu udji zajidriše.
Sedmi danak maja blizu biše
Makarani ništa ne spraviše.
Ka' to vidi Čelebić Ivane
Zove družbu svoju makarane :
„Ote k meni da se napijemo,
„Pak potvrdit diku otidemo."
Kad su njega družba razumila
Krv u njiman biše uzavrila ;
Prvi skače Čelebić Ivane
Da upravja mlade makarane.
Za njin skoči Glavičić Šimune,
Za Šimunon Buceta Antune.
U brod skače i Glavičić Ive,

Digitized by Google

A Bašković Mate s ruke live,
I Beretić Bartule za njiman,
Mijo Čepo i on pak za sviman.
Tu se brže nose palci, štropi,
Tere vuku vesla i konopi,
Od naglosti i velike priše
Ne znadiše što oni činiše ;
Kad ji vidi Razmilović Fabijan,
Velik čovik, visok ka i jablan,
Pak on reče : „Amo vozit š' njima.
„Biće, braćo, nami dika svima !
„Slavu našu da mi potvrdimo,
„I junaštvo njiovo vidimo ;
„Draga braćo, mi smo od Varoša,
„Sveti Duje na dobro nan doša !
„Pa kad vide splitskoga arvata
„Nek se odma sakriju za vrata.
„Jer ne znadu kakvi su splićani
„Za voziti na glasu mornari,
„Dojdoše nan, eto, makarani
„I rekoše : Što čine splićani ?"
Pamet biše u njin uzavrila
Kad je njega družba razumila.
Tu se brže nose palci, štropi,
Ter se vuku vesla i konopi ;
Tu se drugo ništa ne izbira
Ven sve samo što in se namira.
Da kako ji bračani zgledaše
Straj u srcu odma pokazaše,
Kad vidiše ona vesla čudna
Sama misal bijaše in trudna
Jeda bi ji spalca podizali,
Kamo li bi s njiman upravjali.
Padoše jin uši do ramena
I ostaše ko stina studena :
„Ča, po Boga ! ovo jesu lavi !"
Svi rekoše „a i judi pravi !
„Mi ajdemo š njiman zaveslati
„Ako ćemo iza nji ostati !

Digitized by Google

„Splićani su za vozit delije
„Na moru su dika Dalmacije.
„A na suvu jaki galijoti —
„Dobro znadu, kako pravi proti ;
„Ko će moći šnjiman se voziti,
„Draga braćo diku im odniti?
„Prije bi se oni izbrojili
„Nego li se vozit nas strašili!"
Na konalu sviman sinjal biše
Baš okle se vozit imadiše.
Od Splita se bila odiliše
Na sri' mora di jin sinjal biše,
Barkaca se šnjiman uputila,
A kada je na sri' mora bila :
Svi se brodi u red postaviše
I lipo se oni napraviše.
U Fabjana stršno veslo biše :
Treset oka, ni manje ni više!
Viruj, pobre, tako pero piše,
Ne čudi se, jere tako biše,
Iz barkace njiman zapovida
Da se vozi, koji more prija.
Splićani se skladno zavezoše,
Svi ostali skupa otidoše.
Splićaniman biše srića dobra,
Varošanin dika biše mnoga :
Kako sokol sam leti i stoji
Jer se svaka tica njega boji,
Rekao bi da su cipli laki,
A drugi su nazad ka i raki ;
Kano jato cipala niz more
Sad plivaju, sad doli zanore.
Grme vesla na okolo broda,
Nazad, naprid, svuda pini voda,
Brod se trese, mora stoji uka,
Stoji čudo sakupjena puka —
Kako se je družba otisnula
Da je ne bi munja obsinula.
Varošani prvi odvezoše

Digitized by Google

I prilipe dare odnesoše.
Ostadoše svi pozvani tužni,
Pogrdjeni, sramotni i ružni.
I gore su tu žalosti bile —
Jer su mnogi tad dobili kile.
Dar se dade mornaru splićanin,
A pogrda ostalin pozvanin,
Od kolina do kolina sada
Nek se piva od grada do grada!

Pjesma od kolere god. 1836. [7])

Bog mogući kî stvori nebesa,
Oti svoja ukazat čudesa;
Novu bolest, biča poslat tiše,
Svit nek pozna da umrli biše.
Božja voja oti prama puku
Poslat bolest i veliku muku,
Zarad grija i velike sosti,
Za zal izgled i nepravednosti.
Ova struka od Boga spletena,
Za rasutak u Split unešena,
Na potribu grajane privela,
U nevoju vas je Split uvela.
Sad ostavjan sela i gradove,
Po sven svitu žalosti njiove,
Jer se iman o čen zabaviti,
Splita slavna nevoje praviti.
Bog mu šaje glade i nevoje,
Šaje bolest jadne srdoboje,
Ne da rosu na svoja vrimena
Da ne plodu poja ni simena.
Šaje šuše i otrovne slane,
Grmjavine, krupe, teške rane;
Istina je što ti ovde kažen,
Dragi brate, jere ti ne lažen.
Bogon brate, i moj kršćanine,
Sve ti kažen milo do istine,
Većekrat si vidi' uz proliće
Kako rastu sva poja i cviće';

Digitized by Google

Vidio si, brate, svaku stranu,
Milo poje di ti kaže rânu,
Navlaš oni glasić od šenice
I rumeni grozdić od lozice.
Prošetaj se pojen u istinu
I vidićeš bogatu litinu,
I prividi zelene masline
Povijene cviton do istine ;
Koje cviće biloću otkrije,
Malo da ne sunce pridobije,
Ti se nadaš to blago skupiti,
Svu litinu u kuću uniti ;
Ali evo magle iznenada,
Il od uši il otrovi pada,
Ili zviri koje prinauđne,
Gadeline otrovi pričudne ;
Večekrat si ti ovo vidio
Al se nisi jošće pokorio.
Čuješ Boga a i Svete gore
Sakramente kî ti milost tvore.
Krst Prisveti cuješ prez pristanka,
Post, Mariju, koja mu je majka,
Apoštole, Svete i biskupe,
Redovnike Svete Crikve stupe.
Vrag se čudi od takove sosti,
Nî u tebi više pravednosti,
Slidiš višje bluda nečistoga —
Daleko si od Isusa tvoga.
Di su krive mire i kamate
Lakomosti tvoje obilate,
Krive kletve i oni dobitak
Priko duše za učinit žitak ?
Ni brat brata podniti ne more
Nevirluka i slipoće gore !
Jedan brat je zanat pogodio —
Drugi mu ga za manje odnio !
Di su ôla sada urešenja —
Di l' veruge zlatne i stečenja ?

Digitized by Google

Siromaj te moli da g' utišiš,
Ti od njega sve daleko bižiš.
Ti si tvrdji nego jedna stina,
Kršćanine ovo je istina;
Ovi narod sad po Splitu šeta,
Iskrnjega progoni i smeta.
Bog mogući to podnit ne more,
Šaje Splitu bolest od kolore!
Ne more se izreći nevoja,
Slovinski se zove srdoboja.
Sad su tuge, velike žalosti,
Poslušaj me dobro, ter mi prosti,
Toj bolesti ne imade lika,
Ni ličnika, nit je pomoćnika.
Oči su se u glavu uvrle,
Žute pine ko da su umrle,
Mota pamet i nije na mistu,
Nî vrimena za ispovid bistru.
Nije trava ka more pomoći,
Ni pomasti za tu bolest proći,
Ni melima ki bi obranio,
Nit je pića da bi bol smirio.
Boli glava, vrti u zličici,
Jezik više ne besidi riči,
Prood meće i gori i doli,
Grči život od priteške boli.
Kupi grčin prinevojno tilo,
Kosti lomi, vene rumenilo,
Vodni meso, u čas ga nestane,
Vas pocrni i udij izdane!
Ni u Splitu glasa ni pivanja
Nego jauk gorka naricanja;
Plaču jube svoje zarušnike,
Plaču majke prijedine sinke!
Plaču seke milu braću svoju,
A kućani poplašeni stoju,
Svak u straju i predanju stoji —
Staro, mlado, svak se sebe boji!

Digitized by Google

Od nemoći ove prižestoke,
Nik' iz Splita bižu na otoke,
Niki bižu gori u planine,
Za uteći od smrtne doline!
Nu slipoće i velike muke!
Ko će uteć sad od Božje ruke?
Jer On oče ki nebesa skova
Da te šiba desnica njegova!
Kad vidiše tu žalost splićani
Svi grajani i svi varošani,
Svete crikve često poodiše,
Odvitnike u pomoć zoviše —
Pa se mole Bogu velikomu
Ocu, Sinu i Duvu Svetomu,
Da sačuva Splita bijeloga
Od kolore, biča pristrašnoga.
Di si, slavna Majko na Dobromu,
Ti daj zdravje Splitu gradu tvomu!
Sinka moli za tvoje grajane,
Za grajane i za varošane!
Križu sveti, krvava postejo,
Svega svita obrana i žejo,
Rajsko cablo i naše ufanje,
Daruj zdravje a ne pomanjkanje!
Di ste sada, tri sveta tilesa,
Kin je kruna gori na nebesa:
Dujme, Stašu i Sveti Arniru,
Bran' te Splita za Isusa viru!
Felicijo, sveti mučeniče,
Roko Sveti, slavni odvitniče,
Dajte zdravje a odneste tugu,
Potirajte i smaknute kugu!
Di si, jasna zoro i danice,
Od Pojšana spliska vratarice,
Za Split moli sina pridragoga
Da nas čuva biča pristrašnoga!
Tvomu Sinku dodijaše grisi,
Radi grija bič nad nami visi;
Opet, Majko, sina tvoga moli,
Radi puka neka bič utoli!

Digitized by Google

Poslušajte veliki čudesa,
Što umoli Krajica Nebesa,
Videć suze Splita čestitoga
Zor utiši biča pristrašnoga!

Na ijadu i osan stotina
I trideset još i šest godina,
Dvajestjedan srpnja danak biše
Zmaj kolere zubon ranit tiše.

Na dvadeset i osan istoga
Otvoriše Dujma blaženoga,
Tilo sveto otvoreno staše
Listopada šesnajest bijaše.

Po sve dneve čestiti splićani,
Malo, velo i svi varošani,
Svi jedino staše na pokoru
Za ne pasti u nevoju goru.

Moleć svete, čineći zavite
I od srca molbe plemenite,
Raspršа se ta bolest i tuga
Kako pramen srditoga juga.

Kako vosak u vatru postavjen
Iskipi se srdoboje plamen,
Ukroti se gnjiv Božje desnice,
A s molenjen Marije Divice.

Po naredbi Pavla nam biskupa
Spliske crikve temejita stupa,
Da zapovid sviman namisnikon —
Malin, velin svojin redovnikon:

Da se digne Marija Divica
Od Pojšana Nebeska Krajica,
Sa ostalin krajskin vladaocin,
Poglavarin spliskin, bogoslovcin.

Eto slavni danak odrediše,
Listopada sešnajsti teciše,
Biskup dobri na oči suzami
Spliskin pukon puten i s molbami

Kako pastir skine tu priliku,
Digne radost našu priveliku,

Digitized by Google

Onu zvizdu zoru i danicu —
Od Pojšana splisku vrataricu.
Pratu stupi voska izabrana,
Glas ugodni zvoni sa svi strana,
Glas rogova, u zvone i žice,
Puten pratu Marijino lice.
Vr'j oltara srično položena,
Prid korabjon od sveca stavjena,
I dočin se Divica primila —
Korabja se sveta zaklopila.
Tot se časti Divica Prisveta
Bogojubno do mala diteta,
Staro, mlado na molitvi stoji,
Božjoj majci ugodit nastoji.
Od šesnajest listopada danka
Na četiri prosinca je vanka;
Majka dojde na svoje pristoje,
Split radostan i široko poje.
Vesele se miri Splita grada,
Prista bolest, nije više jada,
Raspŕša se kolera u ništa,
Utrne se ta bolest za ista.
Paval biskup diže tu priliku
Na pristoje Divicu veliku,
Onu zvizdu i svitlu danicu
Svega svita rajsku cesaricu.
Zavikaše Tedeun popovi,
A pucaju puške i topovi,
Od radosti svak daje zlamenje'
Splita grada zidi i kamenje.
Sad ostavjan poslidnju spomenu
Što podnese Split grad u vrimenu,
Nek pivaju u gori čobani
U planinan kad su za ovcami.
I ostavjan spliskomu narodu
Straj kolore, ježivost i škodu,
Ja mlojavo od Boga stvorenje,
Kratkoumno moje govorenje —

Digitized by Google

Bog da Splitu zdravje i veseje
A po smrti duševno spasenje!

Pjesma od gräda god. 1843.

Na ijadu i osan stotina
Četrdeset i treća godina
Ugleda se na nebu zlamenje,
Straovito vidi se stvorenje;
Od zapada zvizda trakovita
Još nikada vidjena od svita,
Tracin daje srcu jute rane
Od zapadnje do istočne strane.
Mudri judi kroz cakal gledaju,
A drugi se na postav ziraju,
I prinose beside razlike
Kroz ti zlamen žalosti velike.
Nikin dobro, nikin zlo se kaže,
Niki vele: taj zlamen ne laže, —
Za to, braćo, sa svakin u miru
Ostavimo grije i neviru!
Leti misec srpnja veseloga
Dvajst i prvi danak od istoga,
Poja nosu bogatu litinu,
Veseli se težak u istinu,
Kî se nada sebi prikupiti
Zimnju rânu, u kuću uniti;
Moguća je nebeska mišnica
I prijaka višnjega desnica.
Et' oblaka, mukle grmjavine,
Eto vitri nagli pak za time,
Eto s mora buka straovita,
Eto u čas biča jadovita;
Eto u tren oka, iznenada,
Eto s' ori i na zemju pada,
Eto krupe i velika gräda,
Eto biča golemnoga jada!
U tren oka, u malo vrimena,
Sve otuče poje do simena,

Digitized by Google

Vinograde, zeja i masline,
Svakolika cabla do istine!
Od smokava kora oskakiva
A na mista i grane pribiva,
Pup odlita i na zemju pada,
Od lozice napridak otpada!
Bože mili, straja privelika!
Jeli sada na svitu čovika
Da pokara od grija grišnika,
Zapovidî tvoji pristupnika?
Biča ovog vazda besidimo
I sadašnje tuge prividimo;
Zli narodi to čudo gledaju
A grišiti ni sad ne pristaju!
Vidili su čudesa velika
Koja nisu od svojega vika,
Ali sržba Božja opet more
Zali narod pedipsati gore.
Razgledajte jel' poje zeleno,
Trava cabla i vino crjeno,
I ostalo sve pojsko rešenje
I maslinan zelenin kićenje —
Sve je crno kako u srid zime!
Ne će donit rânicu na vrime,
Za koju se težak izmučio,
I gladan se trudeć prigrčio!
Sada kud će, na koju li stranu;
Ko li će mu pripraviti rânu?
Nastaju mu velike žalosti!
I prijute čemerne gorkosti!
Godina mu gladon napriduje,
Nima rane one što tribuje,
I korenje od divje travice
Jiduči ga zabolu zličice.
Dragi brate, ako jemaš srca
Poslušaj me, nek ti srce puca,
Teške li su nevojice ovde:
Kozlac jidu, za njim piju vode!

Digitized by Google

Šad promisli, Bogon pobratime,
Koji nosiš kršćanina ime,
Tuge plače velike žalosti —
Di težaku gladak jide kosti!
Nit se jošće na ton sve minulo,
Nego u led vrime privrnulo,
Marva ameton pocrka sebice
I smače se od višnje pošljice!
Jadan čovik ufâ se veoma
U prikotu svoje marve doma,
Ali neti kî nebesa stvori
Da se plodi, već da se umori.
Još suvišje pošaje ledove,
Straovite i guste snigove,
Burne vitre i juga srdita
I komade leda bičevita!
Mila braćo, nismo li vidili
Često truse di su uzbučili
Majku zemju, brda i planine,
Sva jezera od morske dubine?
Sve se trese što gleda nebesa,
Sva stvorenja, pod nebon čudesa,
Krug šebeće s visokin planinan,
More strašno s valovitin pinan.
Čovik sane od straja velika
Gledajući ćudesa tolika,
Di se ore kruzi i zidovi,
Di pucaju zgradje i pokrovi;
A na mistin kuće se soriše
I crikveni pokrov oboriše;
Di to biše? da me kogod pita:
U Pojicin gori više Splita.
O, razumno od Boga stvorenje,
Pristraši se na ovo tresenje,
Ko pomaknut i ustresti gore
Kti u zemju i u sinje more?
Ko li dati piću svakoj puti?
Ko l' oblake u svitlo minuti?

Digitized by Google

Ko li stvori nebo na visoko?
Ko li zemju doli na nizoko?
Ko li tebe satvori od gnjile?
Kosti sklopi, rastegnuti žile?
Ko l' učini da t' oživi tlo?
Od Boga je vazda sve to bilo!
Virno svi se Bogu utecimo
I od grijov prošćenje prosimo:
Sačuvaj nas, ti Bože, od gräda,
Tvoj blagosov neka vr'j nas pada,
Daj nan rosu na svoja vrimena,
Da nan plodu poja i simena!

Propast vlade mletačke. [8])

Na ijadu i sedan stotina
Devedeset i sedan godina
Zakukala crna kukavica
A š njon slaše slavna Dalmacija,
I Istrija pokraj sinja mora,
Gorko cvili Buka od Kotora
Jer izgubi Duždu mletaškoga,
Od starine gospodara svoga.
Slušaj, pobre, tako zdravo bio,
Sve Franceze da ji Bog ubio!
Gospoda su svemu tomu kriva
Da Bog dade da ne bila živa!
Principa su svojega izdali
A Franceze u Mletke pušćali,
Još puk kune jednog vlastelina,
Ne ostalo od njega kolina!
Jer on izda zemju Svetog Marka:
Gudumerac, žalosna mu majka,
Zato plače bogata Talija,
Bili Mleci, da ga Bog ubija!,
Izneviri Duždeve gradove,
Pak pošaje u Mletke vragove;
Nisu vrazi dali su Francezi,
Gore robe nego Barbarezi!

Digitized by Google

Mili Bože, privelike tuge!
Zlato nose a vladike jube,
Zlato daju prilipa gospoda
Priko voje, o žalosti moja!

Plačen tužna i suze prolijen,
Svog principa žalin i vapijen:
Di si, kruno od bili Mletaka?
Nevira te izneviri svaka!

Di su tvoji sveti namajstiri
I srebrni lipi kandiliri?
Prognani su fratri i popovi,
Kapucini, svi sveti redovi;

Prognane su Božje redovnice
I ostale mlade koludrice!
Namajstire i crikve obraća
I vojnike sve unutra spraća!

Još njihove kuće i baščine
Sve prodaje po svitu starine,
Još njiova zvona glasovita
Crikve svete priko bila svita.

Kad vidismo, svaki gorko cvili,
Govorimo: jo principe mili
Nemilo te gospoda izdaše,
Bile Mletke Francezu pridaše!

Kamo li ti lipa kvarantija?
Jo neviro da te Bog ubija!
Kamo li ti lipi majištrati
I vojnici mlajani arvati?

Kamo li ti od boja brodovi
Z bilin jidrin kako labudovi?
Kamo li ti šibe i topovi
Kî pucaju kakono gromovi?

Kamo li ti četiri paripa
Ki su bili od Mletaka dika?
Kamo li ti ceka Svetog Marka?
Gundumere, žalostna ti majka!

Sve je Francez blago pokupio,
Svetog Marka na zemlju bacio!

Digitized by Google

Ne bubaju više tamburini,
Pristadoše zvonit vijolini.
Ne pivaju mlajane mulice,
Gorko plaču jadne koludrice,
Judi cvilu i dica nejaka:
Jo, naš dobri Dužda od Mletaka!
Koje guja sad tvoje srdarce
Jer je pusti u tvoje nidarce,
Na pristoju ne ćeš već siditi,
Čovik nikad ne će te viditi!
Za to suze Dalmaciji teku,
Svi arvati napraviše jeku:
Jo Pezere, naš primili brate,
Evo virni arvati uza te!
Ni van vrime o ton besiditi,
Niti nan je za to ni misliti,
Dužda reče: odimo u viće,
Sva gospoda, ne imali sviće!
Još govori: Moja braćo draga,
Ne pustimo mi u Mletke vraga,
Ne pustimo u naš grad Franceze
Robiće nas kako Barbareze.
Vami oću primaknuti plaću,
Što bi tili to ja vami daću,
Ne pustimo u Mletke mi guju,
Svi gledajmo da nas ne otruju.
Dobra moja ja ću prodavati
Braćo moja, i vami sve dati,
Vi ste meni vazda virni bili
U potribi krvcu bi prolili!
Kada Dužda oni razumiše
Ta gospoda glason zavikaše:
Nije fajda o ton besiditi,
Već Franceze u Mletke pustiti.
Ćuje Dužda od gospode glase
Tot' u viću, i već ne zna za se,
Napuni se tuge, vela jada,
I s pristoja svoga na tle pada!

Digitized by Google

Bonaparta u Mletke pustiše,
Njegovoj se voji pokloniše,
A kada ga u Mletke doveli
U nevoju sebe su uveli:
Bonaparte čini sakupiti,
Svu gospodu lipo sjediniti,
Jadni misle svi će darovoti
Za glavare gradovin vladati.
To jin daje metlu i lopatu
Za uzdarje i konop na vratu,
Neka čiste grada bijeloga
Od nečisti svita mletaškoga!
Tote metu gospoda i knezi,
Mudri judi, na peru vitezi
I vladavci prvi od Mletaka:
Bonaparte odsuda je taka!

Pjesma o razasuću grada Solina [9]) i utemeljenju Spljeta

Štokod cesar imade gradova
Priko svega vladanja njegova,
Nima veće žalosti i jada
Što s'u Splitu pripovida sada.
Grad čestiti, kita uzorita,
Od cesara rimskoga savita,
Njega obra za palaču svoju,
Pridruži ga svomu perivoju;
Ureši ga bogatin kamenjen.
Nakiti ga čudnin majstorenjen:
Stupin jakin trudno iskopanin,
Mramoritin, kipin izdilanin.
Kipi strašni stoju usadjeni
Povr'j stupa, mudro sagradjeni,
Ko stražani lipo ga gledaju
I pomnjivo od svuda čuvaju.
Tenpal u njen sidi ko krajica
Ali kako na nebu danica,

Digitized by Google

Vr'j podruma sazidjan bogato
I na stupin stoji čudnovato;
Povr'j stupi nebo izvedeno
Ko zvizdami stoji urešeno,
Oko tenpla šetnja plemenita
Po ajeru gizdavo izvita.
Prid tenplon je plokata uresna,
Na njon stoji Grongona udesna,
Iz kê onda djaval govoraše
Kad poganski zakon zavodjaše.
Zvonik visok komu ni prilike
Stoji zgradjen pun velike dike,
Od mramora bogata uzvišen
I na stupin porfida namišćen.
Pod zvonikon stoje, ko stražani,
Od mramora lavi utesani,
Još i druge zviri zamirite
Rek bi da su od bronza salite.
Oće niki da je inad bio
Kad se ovi zvonik sagradio:
Àl će prvo zvonik sagraditi
Al solinska voda k njemu priti!
Mudri judi od svuda doode,
Od moguće poslani gospode,
Za razvidit čudesa takova
I upisat u prizlatna slova.
Ćudne stvari lipo razvidiše,
Da i svist jin istu razbistriše,
Od palače tako čudnovate
Videć lipe ostanke bogate!
Rim je vele staro majstorenje,
Mudrî judî čudno izmišljenje,
Al ga nadać ne more lipoton,
Ni nadaći velikon tvrdoćon;
U Rimu su palaće cesarske,
Crikve svete i slike monarske,
A palača cesara solinska
Izvorna je, lipa ka i Rimska,

Digitized by Google

Ruke stare što su doitile
Nove stvorit nisu ispravile,
Nima lita za mramor dilati
Ni čovika stupiman vladati.
Solin slavni, kon nije prilike
Koliko je čak do Nila rike,
Jer bogastvon bijaše urešen,
Rieši njega i lito i jesen ;
Planinan je visokin zaštićen,
U dolini pri rici namišćen,
S mora nije svakon ulazenja
Prez očita svoga porazenja :
More živit on sam prez drugoga,
Svega jema oko dvora svoga :
Poja, gore, zemje i livade,
Uja, vina, šenice na klade.
Zviri, ribe i tice leteće
More uživat ko oće i ne će,
More, vode daju nasladjenja
Lasnu, situ lipa zabavjenja.
A ! prokleta juska lakomosti,
Sestro draga ude inbenosti,
Šta je krivo pritvrdo kamenje
Ter ga zgori zločesto stvorenje ?
Zgori, sprši i u ništa svlada
Lipi Solin, kojin Cesar vlada,
Prez opaza tuge i žalosti —
Što jin zemja ne izneće kosti !
Gotin udin, inbenom narodu,
Ki priniše solinjanin škodu,
Rasap, nemir, grdno poraženje,
Otrov, oganj i grada sorenje !
Solin lipi, krajestvo bogato,
Grad urešni osta živo blato :
Plokate su zelene livade
Po kin pasu sad čobani stade ;
Nima miri koji ga veliče,
Ni palače koje lipo diče,

Digitized by Google

Ni pazara dino se trguje;
Nit je puka da se proglasuje ;
Nit je crikve, a ni svećenika,
Ni putniški konja i konjika,
Nije broda da vozi uz riku,
Ni majstora da kamenje siku !
Suda nije ni carskog pristoja,
Već gomile i pustošna poja,
Juti trnji i prioštre drače ;
Ko ga gleda uzdiše i plače !
Sva i svaka ognjen popalio,
U zidine palače sorio,
Crni oblak i tamne magline
Prikrile su brda i doline.
Plemenita gospoda i knezi,
Mudri judi na glasu ercezi
Privareni od Goti ostaše
S kojima se braski druževaše !
Ove riči mudri izustiše
I polačon Solin razvidiše,
Još rekoše : nije jednačiti
Ni Solinu mista priličiti.
Ostavimo Solina sorenje
I njegovo tužno razorenje,
Smrt knezova, bana i plemića,
Judi mudri i snažni ditića.
Sad od živi koji utekoše
I polači carskoj dobigoše,
Pivajući štokod spomenimo
I poslidnjin na glas ostavimo.
Pobigoše glavon prez obzira
Da bi našli pokoja i mira,
Brač i Šolta gladne utišiše,
U Korčulu braski ji primiše.
Koje časti, dvorbe i gostenje
Tad primiše za svoje poštenje !
Plaćon lipon tu jin odvraćaju
U potribi s ránom pomagaju !

Digitized by Google

Buduć Goti s vojskon se razbigli,
Iz Solina svi se blagon digli,
Solinjani škoje odbigoše
I polači carskoj pribigoše —
Koju oganj ne biše sorio
Ni kamena na njoj oborio,
Za ostavit poslidnjin spomenu
Kakav Solin biše u vrimenu!
Ševaratne staje sagradiše,
Uz mire ji nevojno pribiše
Za saranit život prinevojni,
Buduć svakoj potribi povojni!
U njemu se lipo utvrdiše
Pokle Goti Solin ostaviše,
Rastrkani od svud se skupiše
Te ujedno ko voda se *spliše*,
Split od tada ime mu nazvaše
pribivat u njemu obraše,
Zemje svoje iznova težeći,
Braće svoje jade spomineći.
Koje trude jadni uložiše
Doklen zemje nove napraviše.
Trnje vadeć, drače kopajući,
Loze sadeć i zemje oruć!
Kruv nevojni pridružen suzama,
Zemja tvrda, od ševara slama,
Biše njiman jedino življenje
I potribno tila pokripjenje;
Čast, poštenje izgled jin bijaše,
U jubavi jedino živjaše,
Ovin redon skladno se vladau —
Ime slavno sebi nadodau.
Svita uprave i lipo življenje,
Bogu poklon, Svetin utičenje,
Starešinan dostojno poštenje,
Slavno njiman biše prosvitjen je.
To jin daje jakost i dobitak
Radost, zdravje i prilipi žitak,

Digitized by Google

S tin načinon plemići dobiše
I težaci sebe uzvišiše.
Od ovoga naroda dobroga
Rodiše se dila viteškoga,
Plemenita gospoda i knezi
I rabreni na glasu vitezi,
Ki turcima snažno se opriše
Kada na nje nasrnuli biše,
Osvojit ji nikad nemogoše
Već sramotno ružno pobigoše.
Viru pravu i srce junaško,
Ne bodulsko, već rabreno vlaško,
Svi jednako u prsin nosiše
I s imenon takin se fališe ;
Ko braća se draga milovaše,
U potribi skladno pomagaše,
Inostranca sobon ne tijau
A zločesta vazda proganjau ;
I pametno zakone složiše,
Po njiman se živit naučiše,
Nauk svitu lipi ostaviše
Koji sada mudri naučiše.
Kraji su ji mnogi pofalili
I pečaton svojin utvrdili.
Posli Dužda tijo je viditi
Svetin Markon istin potvrditi.
Dika tad je po svitu postala
Ko ružica koja je procvala,
Crikvi svetoj dobiše gospostvo
Poza rimskon sveto prvo stolstvo.
Onda Dujma odredi prvoga
Petar sveti učenika svoga
Za biskupa slavna od Solina —
Ovo van je pritvrda istina.
Od ovoga grada čestitoga
Podali su mirisa dobroga
Oci sveti, s mudriman naucin
A vitezi s mačima u rucin;

Digitized by Google

Strašni judi i časni plemići
Snažni bani, sivi sokolići,
Ki su mudro s mudriman zborili
I junaci junaški se bili!
Uspomene stare ostavimo
A sadašnje tuge prividimo,
Grad i zgradje nuder iskušimo
I pravedno sve što je recimo.
Mire tvrde sada raskopaju
I penžere na nje prokopaju,
Stine strašne mlatima razbiju
Prage lipe na kuse pribiju;
Kipe vuču i drugon prodaju,
Mramor kredu, srama ne imadu,
Na taj način starinu skončaju
I svu slavu svoju pomrčaju;
Stupe vade porfida tvrdoga,
Zide grade stinja slatinskoga,
A grijote! ingleži govore
Kad vidiše takove prikore
A polače staro urešenje
Sve razmeću kako zlo stećenje,
Misleć da će blago iskopati
Za boje se moći raskašati.
Stari dvori ki su opustili
Starovirci jesu osvojili,
I žudiji krsta odmetnici
I pujizi inbeni zločinci;
Starovirci gvoždjen i mazijon,
A žudija vražjon čarolijon,
A pujizi vrčmi i zdilami
Prinesoše svu udesu nami;
Prvi viru svetu pomračiše
I velike sosti proglasiše,
Zle kamate drugi izmisliše,
Vražju olost treći ovd' izniše.
Ova struka od vraga spletena,
Za rasutak u Split unešena,

Digitized by Google

Na potribu grajane privela —
U nevoju svi nas je uvela.
Crikve naše, sveta ulazišća
I poštena stara sidališća
Inostranci sada ugrabiše —
Starenika skraja ostaviše!
Šćap upravni reda junaškoga
Plaća prava truda viteškoga
Starenikon našin izmaknuta;
Sad se koje s nami zmija juta.
Trgovci nan kuge uvedoše
Nek nas boje kosoran pokose,
Sad u rat nas grajani spletoše —
Kojemo se kako jute ose!
Kuće život, žitak prigoramo,
Jedan drugog opako gledamo,
Plemići su naši rastrkani —
Prognaše ji zloćudni bućani.
Zli vladavci turnje razoriše
A kamenje niz more odniše
Za graditi visoke polače,
Ne gledajuć ko za njima plače.
Strašne tope, bumbe i mortare,
Puške, mače i nove i stare,
Praj, olovo, zrna i granate
Prominiše za cekine zlatne.
Oko grada nije izlazišća
Ni grajanon starog prolazišća;
Sve s' u vrtle naspe obralili,
S novin zgradjan pute zavatili.
Svu Pisturu sada razoraše
I šenicu po njoj posijaše;
Nima vlasnik di živo svezati
Ni na konja di će uzjajati.
Trcere su lipe raskopali
Di su svitla gospoda šetali;
Sada ćemo mi gledati ćuke
Dino s bata izgledaju tuke.

Digitized by Google

A što će nan, vele, već bedeni
Kad su Goti od nas odseljeni?
Varate se, Goti su u gradu
Kojino nas sadiru i kradu.

Kuće, zemje i prve dućane
Posidoše na sve Splita strane,
Od ursuza cigana-taljana
Sva je spliska zemja posijana.

Ćeri mile za nje udajete,
Pleme vaše š njiovin trujete,
S toga udi vi rajate porod —
Komu ime nadijete izrod;

Ovi narod sad po Splitu šeta,
Starenika progoni i smeta,
Čast, poštenje i sriću otimje,
Zemje, kuće i žitak uzimje.

Gospodu su nadašli odićon,
A grajane pomeću i srićon,
A trgovce privarili stare,
Mogu poći dilati samare.

Nima sada staroga čovika
Ki bi snažno od srca zavika,
Svak se boji reći što je pravo —
Di si Splite od arvata slavo?

Di su tvoji sad stari plemići?
Di l' grajani prisnažni ditići?
Di l' trgovci poštenog imena?
Di l' težaci staroga vrimena?

Plemići su mudro se vladali,
A grajani u jedno skladjali,
A trgovci jaspron pomagali,
A težaci službon podlagali.

Sad trgovci plemići prvi su,
A plemići već gospoda nisu,
Zasto plemići u trgovca gleda
A trgovac dere se i ne da.

Oprosti mi, starče Milutine,
Da popivan ja ove istine,

Digitized by Google

Pivan starac da bi čujen bio,
Jeda l' bi se kokod osvistio!
A ja toga dočekati ne ću,
Neg nevoju i žalost to veću,
Jer jur vide i dobro poznaju —
Al žalosni nit maru nit aju!
Ti, naš care, kraju milostivi,
Pomozi nas dokle smo ti živi,
Ti sam moreš svrnut opačine
I ponižit zločudne načine!
Svi ćemo ti biti podložnici
Ka su bili naši starenici,
Svi ćemo te skladno proslaviti
I krv našu za tebe proliti!

Pjesma o smrti Jurja Matutinovića. [10])

Na ijadu i sedan stotina
Devedeset i sedan godina
Knjige piše princip od Mletaka
A na ruke Jurja Matutina:
Da mu kupi mlade Dalmatine,
Sve pod izbor kitu od momaka,
Da ji šaje u Mletke bijele,
Kojiman se more virovati.
Kolunel je mlade sakupio,
U pet dana sedan sto momaka,
Sve od Splita grada bijeloga
I države iston podložene.
Kada ji je junak sakupio
Odvede ji na velo veseje.
Trinajst junja k Zadru bijelomu,
Dan prilipi svetoga Antona.
Kad su došli k Zadru bijelomu
Istrkaše od grada gospoda,
Mnogo su se mladi začudili:
Mili Bože, lipote momaka,
Kolunel je vojsku pribroija
Kako kitu mladi divojaka;

Digitized by Google

Otle oni skupa zajidriše
Niz duždevo more do Mletaka.
Kad su bili blizu od Mletaka
Istrčalo malo i veliko,
Govoraju gospoje vladike:
Mili Bože kite od momaka!
Da nam ji je imat za jubovce
Mnogo bismo blago potrošili,
Sve prstene i zlatne veruge,
Drobni biser, i drago kamenje.
Tote ji je savij pribrojio,
Dva dukata svakom darovao,
Neka rujno ispijaju vince
A u zdravje Dužde mletaškoga;
Uze novce Jure kolunele,
Ne ti dati junakon dukata,
Već se misli isti kolunele
Kud bi diga vojsku od Mletaka.
Sve je misli na jednu smislio
Na Brondule vojsku postavio,
Di je blato i nezdravo misto —
Tute su se mladi razbolili,
Mnogi monci kosti ostaviše
Na Brondule, žalosna jin majka!
Jedva tote zimu prizimiše,
Kolunelu tužbu učiniše:
Dragi brate i naš kolunele,
Ovdi ćemo kosti ostaviti,
Ti nas vodi u zdravija mista,
Zašto nismo blatu naučeni.
Mislio se junak i mislio
Kud će opet vojskon okrenuti,
Sve je misli na jednu smislio:
U Padvu je jedne namistio,
A druge je u Taliju ravnu,
Neka budu mladi zatvoreni;
Znade dobro za to kolunele
Da je Francez u Taliju doša.

Digitized by Google

U listu je junak govorija:
Vami bora, moji gjenerali,
Pridajen vam moje vitezove,
I rabrene slavne Dalmatine!
To doznali mlajani splićani
Skočiše se kako sokolovi,
Potiraše od sebe Franceze,
Pobigoše iz ravne Talije,
Dojezdiše u Mletke bijele.
Kada ji je princip ugledao
Odma se je Dužda domislio
Izdajica da je kolunele . . .
Oružje je svakon darovao
I ovako svima govorio:
Ote zbogon, virni Dalmatini,
Zajidrite Splitu bijelomu
Priko sinja mora principova,
Pozdravite skupa Dalmatine,
Sve slovince malo i veliko
I njiove majke i jubovce;
Već ne ćete principa imati
Ni tužbe mu vaše kazivati,
Jer je izdan od svoje gospode —
U javlije ruke upao je!
Kada li je Dužda ukrcao
Od mila je za njin zaplakao,
I š njima je Jure kolunele
Po imenu Matutinoviću.
Dojidriše blizu Sustipana,
Govoriše svomu kolunelu:
Da ti bora, dragi gospodine,
Podaj nami sve naše oružje
Što je nami princip darovao,
I dukate od Savija dane;
Po tri puške svaki izmetnemo,
Od Pojšana majku pozdravimo!
Zafalimo našoj odvitnici
Da smo u Split dojidrili zdravo,

Digitized by Google

More sinje Duždevo brodili;
Na sven daru sada Bogu fala!
Kad to ćujo glavon kolunele,
Od vojnika tako besiditi —
Ne da nikon puške, ni dukata,
Niti aje da su darovani —
Od principa i Savija mlada;
Niti daje ajine vojnikon.
Al meju to brodi zavezoše
Ter se lipo zdravo izkrcaše.
Za tin projde dvajest i šest dana.
Sviće blagdan od Božjega dana,
Svi vapiju: drugi kolunele,
Daj nan svakon što je darovano!
Odgovara na to kolunele:
Zapovid je meni darovana,
Učiniću svakomu jednako:
Ne dan ništa, tužbu učinite!
Kad to čuše svi skladni splićani:
I arvati dica i soldati,
Uzbune se malo i veliko,
Sve u Splitu i okolo njega.
Kolunelu na kuću udriše
Ter baloton gvozdenom u vrata
Da otvori puku na sramotu —
A drugi se vr'j kuće uspeše,
Kolunel je zagrnuo ruke,
Kajišon je utega mišnice,
A žena mu ista puni puške,
Kroz penžere u splićane puca.
Na to judi, spliski vitezovi,
Brzo oni topa namistiše —
Pran penžeru ter ga upraviše,
Al od topa ne bi ni potribe.
Baci zrno Matutinoviću
Baš iz puške ubije arvata
Po imenu Petrasa Šegvića —
Ej Petrase pokojna ti duša!

Digitized by Google

Na to se je raja rasrdila,
Kolunela u kuću ubila,
I njegovu pravovirnu jubu —
Od zla roda nek nij poroda!
Kolunela mrtva istegoše
Vanka kuće, svega izbodena,
Najposli mu glavu odsikoše —
I na srid je grada nasadiše.
Onda bilo sad se spominjalo,
A mi, družbo, zdravo i veselo!
Na svitu je nevira postala,
Svi molimo sad da bi nsala!

Don Anti Lovriću. [11])

Čujte, braćo moja, Dalmatini,
Dalmaciji pravovirni sini:
Sunce Sinu gori u istoku.
Splitu slavnu u veseju toku.
U Varošu majka sina rodi,
U Omišu koji se naodi,
Don Antuna od Lovrića roda;
Poslušaj me, evo Splita zgoda.
Misnik pravi i naučan dosti,
Pun jubavi i pun pravednosti,
Milo jubi svoju otažbinu:
Svega Splita, Varoš i starinu;
Osobito jadnoga težaka,
Vazda trudi a tuga mu svaka,
Uvik misli, danon i u noći,
Dobri misnik dati mu pomoći.
Jadan težak, gladan i nevojan,
Vazda trudi, nikada pokojan,
Krči zemju na vrućini lita
Za lozicu vinca plemenita.
Zimi gladan a tupinu dere,
Vadi draću, kroza nju se vere,
Vas se znoji draće kopajući,
Loze sadeć i zemje oruć.

Digitized by Google

Kruv nevojni pridružen suzama,
Glad, nevoja koja mnoge alama,
Težaku je nevojno živjenje
I žalosno tila pokripjenje.

Dobri misnik na to baca oko,
Gleda nebu gori na visoko:
Mili Bože, velike žalosti
Krči zemju, lomi svoje kosti!

Svoju misal na jednu smislio:
Trud težaka ni niko platio,
Zato mi je na srdašcu rana,
Oću biti težaku obrana.

Oću pisat vladanju Beškomu
A na ruke Cesaru istomu,
Da pomože svoje Dalmatine
Siromaške Dalmacije sine.

Kad razumi vladanje Cesarsko
Milosrje veliko monarsko,
Prima Lovrić sime svake vrsti
Da se težak koristan obrsti.

Zato misnik zove Varošane,
Dalmatine i druge sejane,
Zove vrtle, manastire svete,
Sve pastire crikvami uspete.

Dobri misnik daje i rasplodi,
Ima godin da težaku plodi,
Ima râne kê biše i prije
Ali, brate, do kupusa nije!

Do začina nima od kupusa,
Stol napravi i steri ubrusa,
I bukare od lozica vinca,
Svin arvatin rumenu se lica!

Godin ima da s' u Splitu sije,
Isto sime u svakoga nije,
Svak ne znade o njemu raditi
Ni kako će kupusa saditi.

Lovrić misnik sve je rasplodio,
Svin težacin koristi donio,

Digitized by Google

Nauk njegov mnogi zagrliše,
Na tisuće novaca primiše.

A niki su u nauku tupi,
Nerazumni kameniti stupi,
Ne slušaju njegova nauka,
Radit ne će, da je vela muka !

Misnik kara, moli i svituje
Pun jubavi da svaki diluje,
Želi svakon da ne trpi glada,
U starosti da žive prez jada.

Nije dike u zlatomu pasu
Nek don Anti u poštenon glasu !
Ostala je njegova spomena
Za došasta poslidnja vrimena.

Digitized by Google

USPAVANKE

Spavaj, spavaj !

Spavaj, spavaj, zlato moje,
Čuj di mi te sanak zove,
San te jubi i govori :
Ušikaj se meso moje !
Ane mi se sankon kara
Kako da se razgovara,
Boje sankon nego s majkon ;
Sanak će je umiriti,
Majka će je pojubiti !

Nini, nani....

Nini, nani, nî ga doma,
U poju je, ružu bere,
I nabere konistricu,
Pa je nosi pri' krajicu ;
Krajica se dogovara,
Šta će momu dati dara :
Daruj momu konja vranca,
I na konju divojčicu
Kano zlatnu jabučicu.
Jabuka se vitru moli,
Da jon grane ne prilomi,
Jer je mnogo narodila,

Digitized by Google

Svaka grana tri jabuke,
A na vr'ju i četiri,
A u sridi sokol sidi ;
U sokola, vojvodina,
Žute noge do kolina,
Zlatna krila do ramena :
Oj sokole ! siva tico moja !
Nelet' meni oko dvora moga,
Neg poleti k nebu pod oblake,
I dones' mi perje labudovo,
Da ja pišen listak knjige bile,
Za poslati mladoj na daleko,
Da mi pošje lana i bunbaka,
Za posteju Krajevića mala.

Nini, nani....

(Malo drugčije)

Nini, nani, ni ga doma,
U poju je, ružu bere,
I nabere konistricu,
I od druge polovicu,
Pa je nosi pri' krajicu ;
Krajica se daron brine
Što ću njemu dara dati,
Kako jubav prikazati ?
Daruj momu konja vranjca,
I na konja divičicu
Ka od zlata jabučicu ;
I na njojzi kaničicu
Ka od zlata jabučicu ;
Kad se moje meso budi,
Neka najde zabavicu :
Vranjca konja, divičicu,
I na njojzi kaničicu,
Ka od zlata jabučicu.
Voli' bi ga raspasati,
Vengo s krajen večerati !

Digitized by Google

KOLEDE

I.

Kume Niko, naša diko !
Svi vas falu judi stari
Da trgovac jeste pravi,
Meju njiman odabrani.
Sve je tijo kano uje,
Da van zdravo vaš sin Duje !
Duju ćemo oženiti,
Divojčicon dobra roda,
Nek mu bude š njon poroda.
Ove kante ostavimo
A sad lipje upravimo,
Čer Anticu pozdravimo :
Ti Antice, jedinice,
Tebe falu divojčice,
Da divojka jesi prava,
Meju njiman odabrana.
Urodilo vino i uje,
Urodilo vino i uje !

II.

Ime Božje proslavimo,
Kapitana pozdravimo ;
Svud smo do njeg sritnjo prošli,

Digitized by Google

I veselo k njemu došli,
Pivajući, igrajući,
Zdrava njega našli kući.
On je čovik od poštenja,
Prijatejskog urešenja ;
Kršćanin je prave vire
Kâ se svakon zlu opire.
On pošteno lipo žive,
Vrê mu ruda s desne, s live ;
Šajke lete svud po moru
I nosu mu blago k dvoru.
Kapitane ! ti ćeš dika
Naša biti sve do vika ;
Ti si steka lipi groša,
Na dobro ti Božić doša !
Sveti Stipan poza njemu
U dobru te naša svemu !
Puškon pucan od dvi cive,
Neka zdravo naš kum žive !
Njega falu judi stari :
Da je mornar od mornari,
Meju mnogin odabrani,
Na vaporu poštovani.
Svi ga štuju dobri monci
Š njin opjidu svi trgovci,
Poznaju ga i vlastela,
Svi gradovi i sva sela ;
On je čovik pun pameti
Pomaže ga Križ prisveti ;
On je uzor svojoj dici,
Pravo blago domačici.
Rodilo mu vino, žito
Sve to boje svako lito !
Sad pivati obrnimo,
Ter mu ženu pozdravimo :
Tvoja sputna virenica,
Tvomu srcu jedinica,
Bila ti je, jest i biće
Zlatno vrilo svake sriće.

Digitized by Google

Žena ti je sve ufanje
Jer zna čuvat tvoje stanje,
Jer je ona žena prava,
Radi, trudi, poput mrava,
Meju ženan, mudrost vela,
Bila tebi vik vesela!
Poštenja je ona puna,
O bisera tebi kruna.
Sad kolendrat povrnimo,
Porod njiov pozdravimo:
Kano sokol, brza tica,
Bila vami zdrava dica;
U dici van srića bila
I pofala mudrog sila,
Radnja njiman bila draga,
Jer prez radnje nima blaga;
Pošteno jin svako dilo,
Uboga jin bilo milo!
Na nebu van sja danica,
Vaša dobra pomotnjica,
A u dvoru nje sestrica,
Ova vaša divojčica!
Brza van je kako vila,
Ka cvit bili čista, bila;
Lipa kako angjelica,
Radna, vridna, ka čelica!
Da si zdrava, divičice,
Sva od meda i jubice!
Sritnja bila, sva od mlika,
Ona će van biti dika!
Od srca smo van pivali,
Sve po redu pozdravjali,
Sad donesi, kapitane,
Malo piva, malo rane,
Da vičemo: srićan bio!
I veselo dok živio!

(Sad jih goste)

Fala tebi na tvon daru
Naš pošteni gospodaru,

Digitized by Google

Koji si nas napojio
I srčeno počastio,
Prijatejski nadario
I veselo opremio :
Mnogo godin srićan bio,
Još sto godin nan živio !

III.

Kolenda koja se je pjevala u Spljetu godine 1789.

(prepisana iz njekog starog rukopisa, koji se mogao jedva čitati).

Veceras je priateglstvo
Ça nas zove da kuntentstvo
Ispunimo dusce nasce
I sve u zdravglje kuchie vasce
Ovim dillom od gliubavi
Gliubav vasca sad se slavi
Primite ga bez misgliegnia
Jer je dillo od posctegnia
Priategli svi so ovi
Stari mladi al ne novi
Ki su doscli za nazvati
Dobre svecze i stovati
Ove kuchie gospodara
Nasseg Matu ka glavara.
A za gnime bratu Giozu
Sior Anetu i Don Zorzu
I Lovrinza po za gnima
Srichiu dobru da i on prima,
Po za sveczim mlado litto
Urodilo uglie i xitto
Vino, vochie, obilnost s vega
Nek vam bude sve brez tega.
A pak brachio navistimo
Jednoglasno sad recimo :
Gospodari ljubav živa
Vam nazivglie „Viva Eviva“,
Nek vam bude milostiva
Gospe vavik „Viva Eviva“.

Digitized by Google

IV.

U Betlem se Isus rodi
Ki nas sobom u raj vodi,
Jer godišće more biti
Da s imamo veseliti,
Na vi blagdan ki se ćuje
Ki se po svem svitu štuje,
Po Boziću i Stipanu,
Po Stipanu i Ivanu,
Po Ivanu i Mladinci,
Po Mladincim mlado lito,
Rodilo vam uje i žito,
Zanajviše *karajgajka* [12])
O česa je puna bačva ;
Došli smo vas pozdraviti
Kano prave prijateje.
Ove kante ostavimo,
Druge lipje upravimo :
Kuma Ivu pozdravimo ;
Jer veseje imaš lipo
Kume Ive naša diko,
Svi te falu judi stari
Da ti jesi čovik pravi,
Meju njiman odabrani.
Plemić jesi Splita grada
Kruna ti se zlatom sklapa,
Puna časti i poštenja,
Svaka lipa urešenja ;
Jili jesmo kruva rešća
Poznaju vas sve do Trešća,
Kaštila su redom sela
Poznaju vas sva vlastela.
Ove kante ostavimo,
Druge lipje upravimo :
Kumu Domu pozdravimo,
Jer veseje jemaš lipo
Kuma Dome naša diko,
Sve te falu žene stare
Da ti jesi žena prava

Digitized by Google

Meju njimau odabrana.
Sunce mi se diči ždrakom
A Dome će svojim dragom.
Ove kante ostavimo,
Druge lipje upravimo,
Sada Antu pozdravimo:
A ti Ante naša diko,
Jer veseje jemaš lipo,
Tako vanga neželiti,
Vaja Antu oženiti,
Divičicom dobrog roda,
Neka jema š njom poroda;
Divičicom u Pojica
Neka su mu rodna dica.
Njemu kanta ostavimo
Malog Duju pozdravimo
Jer veseje jemaš lipo:
Duje mali naša diko,
Jer veseje jemaš lipo,
Tako vanga neželiti,
Vaja Duju oženiti
Divičicom dobra roda
Neka jema š njom poroda,
Divičicom u Pojica
Neka su vam rodna dica.
Ove kante ostavimo
Marjetu pozdravimo:
Marijeto nebud' lina
Ustani se za komina,
Donesi nam bocun vina
Jedan cili drugi vodna
Neka ti je loza rodna.
Mi vam mîta neiščemo
Od njega se neodmećemo
Pošjiti nam na . . .
A po Duji vašem sinu
Oli kolač oli . . .
Ma nemojte mrtvu mošku,
Pošjite nam *rendijaša,* [13]).
To će biti dika vaša.

Digitized by Google

Starešina od kobde počme :

Sade sadili,
Kuće gradili,
Sine ženili,
Ćere odavali.
Bog vam pomoga sa sve ćetiri strane.
Tri vam potoka priko kuće :
Jedan vina,
Drugi uja
Treći svake Božje milosti ; živili, živili, živili !

Pozakle se počaste u svoga prijatelja onda izajdu jubeznivo vanka, i glavar od kolendre zahvali :

Fala vami na vam daru
Naš čestiti gospodaru,
Koji si se dostojao
Nam pivoćem dar podati
Daruj tebi mili Bože :
Da ti niko zla nemože
Njanka oni ki su gori
Sred angjelski sveti dvori.

Kad se upute uskliknu :

Živili, živili, živili !

Digitized by Google

Plemiću Andriću. [14])

Sad ću napijati
Kako buden moga,
Andriću plemiću,
Da ga Bog pomoga!
Andrića kolino
S poštenjen visoko,
Inženjera ime
Glasi na široko!
Inženjeru dragi
Pun svake vridnosti,
U van se naodu
Duboke kriposti!
Jer ste vi učili
Na daleka mista,
S toga vam je pamet
Duboka i čista!
Od vaše pameti
Na svitu je malo,
Vi lipo vladate
I sudite pravo!

Vlastelin je dobar
Zborit nima straja:
On j' u Beču bija
Kod istoga kraja!
Biše on kod kraja,
Dogovor uzesti, [15])
Kako iz Solina
Vodu nam dovesti.
To će biti brzo
Jerbo je moguće,
Za takove stvari
Srce mu je vruće!
Bog mu dao zdravje,
To će brzo biti,
Ter solinska voda
U Splitu će vriti!
Vaše će se ime
Dugo spominjati,
Jere vaša dila
Ne će pomrčati!

U našemu gradu
Vi ste zlatna kita:
Bog van dao zdravje
Još za mnoga lita!

Digitized by Google

Don Šimi.

U svetoga Duje
Pitan ja proščenje,
U tebe don Šime,
Pitan dopušćenje!
Želi' bi od tebe
Blagoslov imati,
Pri' poštenim skupom
Počet zakantati!
Nemojte zamirit
Jer niman nauka;
Poslušajte, braćo,
Ne budi van muka!
Ti redovnik jesi
Poštenoga roda,
Dobre čudi puno,
I kriposna ploda!
Sve ti lipo gledaš
Tvoja draga stada,
I pošteno čuvaš
Od svakoga jada!
Tebi duv prisveti
Mudrost jaku daje,
Da se grišnik svidi,
I od grija kaje!
Od tebe izodu
Sve kršćanski plodi,
A! blažena majka
Kâ don Šimu rodi!
Tvoje dobro ime
Daleko se čuje,
Jer si čovik mudar,
Svaki tebe štuje!
Jer si ti odija
Od mista do mista,
Puku pripovidat
Zakon Isukrsta!
U tvomu je srcu
Velika dobrota,
Ti si žarka duša,
Pomoćnik sirota!
Varošani dragi,
Tecite na jata,
Slidite don Šimu
U dili bogata!
Ko pastira slidi
Oni zla ne sluša,
Nego svako dobro
On u duši kuša!
Na noge se, braćo,
Gori ustanimo,
Kurata don Šimu
Srcen proslavimo!
Evo tvoja slava
Pofala i dika:
Pozdravjan don Šimu
Našega župnika!

Otcu Smoji.

Od gore Marjana,
Malo višje Splita,
Meju fratre jesi
Kako zlatna kita!
U vinograd Božji
Kad ti Smoje stupi,
Puk kršćanski sebi
Tada mnogo skupi.
Falin tebe, fratre,
Lipo prez pristanka,
Nauk temejiti
Daješ često vanka!

Digitized by Google

Tebi du' prisveti
Mudrost jaku daje,
Da se grišnik svaki
Svoji grija kaje!
Kogod dojde slišat
Tebe pripovidat,
U srcu se svomu
Stane odma svidjat!

Kada pripovidaš
Puk pride na jata,
Jer svakoga karaš
Kako svoga brata.
Fratre, dakle, dobri,
Mnogo glasoviti.
Koji lipo cvateš
I zimi i liti!

Evo tvoja slava,
Pofala i dika,
Poštenoga fratra,
Smoje redovnika!

Plemiću Otaviju G.....

Ka što sunce žarko
Svud prostire zrake,
Tako i vi, konte,
Izvrsnosti svake!
Vi ste plemeniti,
Lipa kipa mlada,
Starenik ste pravi
Vi od Splita grada.
Vaši su stariji
Pri bili ditići,
I od Splita grada
Najprvi plemići!
Vi ste varošanin,
Glava nas arvata,
Svi vas milo jubu
Kako svoga brata!
Čovik ste vi dobar
I vele podoban,
Govoriti bistro
Mnogo ste slobodan.
Zakon ste učili,
Dajete nan svita
Svakoga učite
Ne išćući mita!

Upravno kažete
Kako more biti,
Po pravednoj pravdi
Ko će zadobiti.
Vama se utiču
Iz daleka judi!
Zašto vas poznaju
Da ste dobre ćudi!
Od svetoga Križa
Jeste bratim davni,
Bog van dajo zdravje,
I Križ naš prislavni!
Svi vas mi držimo
Za upraviteja,
Za potribe naše
Dobra braniteja.
Jer je vaša jubav
S nami stanovita,
Konte naš Otavjo,
Dika svega Splita!
Za veseje, braćo,
Napijmo se vina.
Na zdravje Otavja
I njegova sina!

Digitized by Google

Gospodinu Jakovu J.....

Eto ste želili
Biti za župana,
I služba od njega
Vaš je sad dopala!
Vaše je poštenje
Mnogo dosta lipo:
Šor Jakumo dragi,
Od Dobroga diko!
Dobrani se svami
Mnogo oni falu,
Kad tribu jemaju
K vami se prijavu.

Na Dobri je vaša
Dosta lipa iža;
Pošteno će župan
Služit svetog Križa!
Jakumo je vaše
Krsno lipo ime,
Nek van je ugodno
Ovo novo brime!
Skladno ćete biti
U lipoj jubavi,
Svi jeste pošteni
Da Bog bio svami!

Vi ste čovik dobar,
Svedni dobre voje:
Sveti Križ će vami
Blagosovit poje!

Digitized by Google

SITNEŽ

1.

„Dobra večer, moja milo drago!“
„„Ni san drago nit me zovi dragon,
„„Meni ne da majka ni sestrica
„„Da ja buden tvoja zarušnica!““

2.

Da san moli' jelu
Šta san, vilo, tebe,
Prignula bi grane
Grlila bi mene!

3.

Petak i subota
Žejo srca moga!
Nedijice sveta,
Pošji draga moga!

4.

Ostaricéš, pogrubićeš,
Vazda lipa ne ćeš biti;
Doće vrime, molićeš me
Al ja onda ne ću titi!

5.

Ružice rumena
Svakomu si dika:
Ocu i materi,
A sebi do vika!

6.

Ja ne žalin Splita grada
Već ja žalin moga draga!
Ja ne žalin misto moje,
Već ja žalin drago moje!

7.

Veselo, veselo,
Ne predaj toliko,
Neka jubav reste,
Srce je veliko!

Digitized by Google

8.

Širo more široko je,
Drago moje daleko je;
Širo more, pokrati se!
Drago moje, dobliži se!

9.

Crne oči tve vesele
Lipo si ji narešila,
Uzrok jesu mê žalosti,
Š njiman si me zamamila!

10.

Jo! moj bjondo, lipo ime,
Za tobon mi srce gine,
Ol na moru ol na kraju
Jo moj bjondo, lipi raju!

11.

Evo nami snig i rosa,
Ostala san, bidna, bosa,
Prodat oću dil od kuće
I kupiću par obuće!

12.

Ja ću vazest curu,
Koja dote nima,
Kada dojden doma
Da pokoj uživan!

13.

Ostaj zbogon, dušo mila,
Svaka sriča s tobom bila!
Od rajskoga sri' pokoja
Što s' zaspala, vilo moja?

14.

Majko, jagla i bičvica
U rukan mi lipo stoji,
Regbi da san gospojica
U lagani posli moji!

15.

Lipo cviće, murtilicu
Spravila je majka tvoja,
Za posipat tvu grobnicu
Svako jutro, žejo moja!

16.

Lipja jesi neg zorica,
A u licu jabučica,
Divna jesi, pak s' ukaži,
Srce moje tebe traži!

17.

Oj Milane, brate moj,
Sedlaj konja, ajd' u boj,
Konja jaši, sabju paši,
Turčina se ne plaši!

18.

Neb' obuka suknju
Kad imaden gaće,
Da mi kokod dade
Sto talira plaće!

19.

O ti, moj Ive maleni,
Što mi te majka ne ženi?
Po ove noći studene
Kako će Ive prez žene!

Digitized by Google

20.

Moje drago vrtal kopa,
Odniću mu rušku smoka
A večeri bakalara
Nek se slaje razgovara!

21.

Posipjen ti dvore
Bila golubice;
Na dobro ti doša
Ovi dan Svitnice!

22.

Ajme meni kukavici,
Dragi mi je u tamnici,
A ja niman ni soldina,
Za iskupit berekina!

23.

Danak mi je godina,
Ura mi je lito,
Kada te ne vidin
Moja zlatna kito!

24.

Svaka tica ka j' u gori
Veseli se premaliću,
Nešmal' neće mlado monče
Kad zagrli divojčicu!

25.

Zbogom more, zbogon poje,
Zbogon, dakle, drago moje!
Ko će mi te uživati?
Jo, moj lipi razgovore!

26.

Od jubavi, Bože mili,
Pošaji mi gor' s' nebesa
Uzoritoj mojoj vili
Jedan cvitak od uresa!

27.

K večeru je mrak,
Misec je po svu noć,
A straža ni zaspala,
Ne smin k tebi doć!

28.

Čekaj, dragi, zaspala san,
Čekaj, velo dobro moje,
Ja do kasna čekala san
Uzorito lišce tvoje!

29.

Marjane, Marjane
U Marjan su doci;
Došli su van pivat
Varošani monci.

30.

Široko levante
Svak se na te tuži,
Zanajviše mornar
Ki te virno služi.

Digitized by Google

31.

U Marjanu reste grane,
Sidi Mare ne odana ;
Svi se spliski čudu judi
Kako gospar Maru jubi !

32.

Marjane, Marjane,
Marjanski slaviću !
Što ne podaš mira
Momu težačiću ?

33.

Svaka ura priko dana
Čini mi se misec dana,
Kad ne vidin tebe, Ive,
Ja, žalosna, priko Rive !

34.

U Marjanu reste jela,
Do zemje je grane splela,
Svaka grana: dva soldata
Eto Mari sad na vrata !

35.

Nemoj mi se tugovati
Porad mene, moj jubjeni,
Jer se oću tvoja zvati,
Oću, oću, viruj meni !

36.

Nu, moj Bože, čuda velikoga !
Do godine monka ni jednoga !
Da bi stare babe pokrepale,
Da bidu se mlade cur' udale !

37.

Ajme, crna goro,
Ognjen izgorila,
Ti si moga dragog
K sebi zamamila !

38.

Jo, prokleta svaka ona
Koja stoji majkon doma ;
Boje jon se ne roditi
Nego s majkon doma biti !

39.

Evo jema treća večer
Da ja greden po tvoj penžer ;
Al ne mogu srićan biti
S tobon, draga besiditi !

Digitized by Google

40.

O pribili moj labute,
Sva lipoto neizrečena,
Po sve danke slaviću te
Jer m' 'e draga tva spomena!

41.

Ajme, majko moja mila,
Na ponistri cvića nima;
Ne bi, bajna, ni žalila
Da mi nije straža bila!

42.

Ti si moga dobro znati
Da' vo cviće za te nije;
Drugi će ga uživati;
Sad ti plači, ja se smijen!

43.

Evo lipo premaliće
Zavezano od pokoja,
Dino cvate milo cviće
Od radosna perivoja!

44.

Boru moj zeleni,
Jelo privisoka,
Zenice pridraga
Od mojega oka!

45.

Do Božića: Kraljeviću Marko!
Po Božiću: ajme, moja majko!
Do Božića i čisto i sito,
Po Božiću i ladno i gladno!

46.

Lipo ti je, mili Bože,
Uživati što se može,
Na ovomen tijon ladu
Divojčicu lipu mladu!

47.

Kad urodi javor jabukami,
Gorki pelin žutin narančami,
Kad urodi na javoru perje,
Onda mi se nadaj, moja Jele!

Digitized by Google

48.

Koliko san mrkli noći
Na zelenon trnju spao,
Prez zatvorit sankon oči
Dok bi bili dan došao !

49.

Jo, moj Bože lipa ti san!
Svi me monci razgledaju:
U pasu san šibičica,
U obrazu jabučica.

50.

Ružice rumena,
Kâ s' u ravnon poju,
Ne daj se trgati
Svakomen na voju !

51.

Da bi suze moje
Na kamen padale,
Kamen bi se raspa,
Suze bi ostale !

52.

Spomen' se od mene,
Moj mili dunaju,
A ja ću od tebe
Kad buden u raju !

53.

Ka' san bio ka bambin
Jubio san kog san tî,
Ka' san doša malo veći
Ne dadu mi curon leći !

54.

Nu što si mi prizlovojan,
Moj visoki ošebade ?
Al si trudan al umoran,
Moj zeleni vinograde ?

55.

Oj jablane privisoki,
U varošu kî s'izaša,
Ne ćemo ti lomit grane
Jer ćeš biti dika naša.

56.

Sunce privisoko,
More prinizoko ;
Tvoj jubac ć' usadit
U srce duboko !

57.

Otkad san se ja rodila
Nisan dragog pojubila,
Vengo samo ovo lito;
Bog sam znade, drugi niko.

58.

Po biližju, šta ti dajen,
Odnilo me sinje more,
Prî vengo bi zapoznajo
Jubav drugu izvan tvoje !

Digitized by Google

59.

Jubi, vilo, jubovnika,
Jubovnika prvašnjega,
I nevoju š njimen trpi
Da ne budeš ukorena !

60.

Niti mi se jidi
Nit mi kupi tugu,
Što si zamislila
Biće ti zaludu !

61.

Biše vedro pa se naoblači;
Tako, pobro, i moja divojka
Biše dobra, pa se izopači !

62.

Voli' bi joj kosu splesti
Nego s caren za stol sesti,
Voli' bi je objubiti
Nego cara poslužiti !

Digitized by Google

Varnica hajduk.

Četu kupi Varnica ajduče,
Četu kupi tri nedije dana
Po Zagorju i okolo njega ;
Ter podiže mlade zagorane,
A i š njiman mlade ogorane,
Devet stotin i više junaka,
Sve po izbor mlajani momaka.
Kad Varnica četu sakupijo,
Na Kaštila ravna udarijo,
A na Lukšić selo primaleno,
Čuo ga je Vukotiću knježe
Ter je brzo četu sakupijo,
Sve junaka mladi kaštelana ;
Sedan stotin ni veće ni manje.
Stigoše se dvi čete ognjene
Kod crikvice od svetoga Jurja,
Stigoše se ter se udariše
Na pojicu poja malenoga :
Sikoše se od jutra do podne,
Još se ne zna čigov mejdan biše.
Kad to vidi Vukotiću Stipe,
On poside dobra konja svoga,
Po imenu dorata vrloga,

Digitized by Google

Ter susriti Varnicu ajduka ;
Tijo mu je Stipe govorijo :
„Ej, pridaj se, Varnica ajduče,
„Ti sramoto od sviju Kaštela,
„Ti pogrdo tvoje otažbine ;
„Al se pridaj ali se pokloni,
„Rusu ću ti okinuti glavu,
„Nosiću je do sela Novoga,
„Dino si se ružno porodijo."
Odgovara Varnica ajduče :
„Ne plaši me, Vukotiću kneže,
„I dosad san s Turcin bojak bijo,
„Ali san ji vazda pridobijo,
„I tebe ću, Vukotiću kneže."
Pa poside itra vranca svoga,
Ter poleti niz to poje ravno,
A za njimen Vukotiću kneže.
Stigoše se ter se udariše,
Bojna jin se kopja polomiše,
Povadiše puste buzdovane,
Ter s' opeta iznova udriše ;
Tukoše se tri debela sata,
Jedan drugon do-rvat ne može.
Kad to vidi Vukotiću kneže,
Zelen kalpak na oči namiče,
Škrinu zubin i ubode konja,
Ter udari Varnicu ajduka ;
Kako ga je lasno udarijo,
S crnon ga je zemjon sastavio :
Otkide mu od ajduka glavu,
I nosi je u selo Novomu ;
Na zvonik je on junak popinje
Neka vidu mladi kaštelani,
Grdnu glavu Varnice ajduka.
I ta glava godinicu dana
Na zvoniku uvike je stala !

Zlokobna nenavidnost !

Do dvi su se čete sastanule
Pokraj Senja, na vodi studenoj :

Digitized by Google

Jedna četa od Senja biloga,
A druga je od Kotara ravna;
Prid senjanin Senjanine Marko
S pobratimon Senjanin Ivanon;
Pri' kotarcin Povrgorac Janko
S pobratimon Tvrdiničen Savkon,
Na viri se čete sastanule,
I rujna se vina ponapile,
I daše se uskakati skokon
I bacati s ramena kamenon.
Skoči skokon Povrgorac Janko,
Pa Ivanu skoka oskočio
Stinon baci Tvrdiniću Savko.
Pa daleko pribacio Marku.
Kad to vidi Senjanine Marko,
Svomu srcu odolit ne more,
Već pogleda pušci po nišanu,
I udari Tvrdinića Savka.
Veli Savko: „Jao moja majko!"
Njemu veli pobratime Janko:
„Jadan Savko, a šta će ti majka?
„Jer ne zoveš pobratima Janka,
„Kî te, pobro, osvetiti more?
„A i mogu a i oću, pobro".
To govoreć puški oganj dade,
A družina jedan na drugoga.
Od senjana nitko ne odbiže,
Od Kotara niko ne pogibe,
Već sam Savko, žalosna mu majka!
Jao Savku i Savkovoj majci
Jerbo sina već viditi ne će!

Sestra Tatareva.

Cvilila je sele Tatareva,
Cvilila je te je besidila:
„Služio je Stojanović Janko
„U Tatara, u mojega brajna,
„Brajna služi, mene mladu jubi,

Digitized by Google

„Od toga se čedo zametnulo,
„Malo čedo al je muška glava“.
Ali jon je neva govorila:
„Ja te molin, draga zavo moja,
„Što te pitan oš mi pravo kazat?
„Što su tvoje zamućene oči,
„Kano liti u bunaru voda?
„Što je tvoje lice ublidilo,
„Kano liti na livadi trava?“
„„Kad me pitaš, draga nevo moja,
„„Kad me pitaš, pravo ću ti kazat,
„„Al te molin, mila nevo moja,
„„Da me ne bi s brajnom osvadila:
„„Služio je Stojanović Janko
„„U Tatara, u mojega brajna,
„„Brajna služi, mene mladu jubi,
„„Od toga se čedo zametnulo,
„„Malo čedo al je muška glava.““
Ali jon je neva govorila:
„Kad se nadaš, draga zavo moja?“
„„Ja se nadan o Jurjevu danku.““
„Tako i ja zavo, dušo draga.“
Malo vrime postojalo biše
Kad u jednu nojcu porodiše,
Obe mlade po sina rodiše.
Piše knjigu juba Tatarova:
„Moj Tatare, mili gospodare,
„Vojsku redi, dvoru se poteži,
„Juba san ti dva sina rodila,
„Selu ti je glava zabolila,
„Svu je nojcu kraj mene pristala.“
Kad je Tatar knjigu razumio,
Svu je jaku vojsku uredao,
I bilon se dvoru potegao.
Kad je doša u bijele dvore,
On uzajde seki u komore,
Tere jon je junak besidio:
„Raduj mi se, drage sele moja,
„Juba mi je dva sina rodila;

Digitized by Google

„A tebe mi glava zabolila,
„Svu si noćcu kraj jube probdila.“
Maleno je vrime postojalo,
Nije prošla ni godina dana,
Silni prosci na nju navališe
Pitala je dvajest' četri bana,
I sam dužde od ravni Mletaka ;
Al je neva ne otide dati
Već za svoga rojenoga brajna.
Tad je zava nevi besidila :
„Ostaj zbogon, draga nevo moja,
„Ti mi goji tu zlatnu jabuku
„Jer j' u mojen srcu odgojena,
„A u tvome dvoru usadjena ;
„Kad ti dojden u poode mlada
„Daj se moje najubit jabuke !“
Ali jon je neva govorila :
„Zašto ne ću, draga zavo moja !“

Senjanin Ive i Marija djevojka.

Podigla se jedna četa mala
Od Udbine grada bijeloga,
Pri' četon je od Biča Alaga ;
Mala četa : ijada Turaka,
Sve pod izbor golemi junaka ;
Pada četa na Kaštila ravna,
Na večeru Rudeliću knezu.
Kad je večer za večeron bilo,
Služila je Marija divojka,
Pazio je od Biča Alaga,
Teško mu je srce izranila ;
Rudeliću tijo besidijo :
„Tebi bora, Rudeliću knježe,
„Bili meni Mariju podao.
„A za moju virnu zarušnicu ?“
Ponizno mu kneže odgovara :
„Fala tebi, od Biča Alaga,

Digitized by Google

„Jer je moje dite isproseno
„Jur imadu tri miseca dana,
„Za nikoga od Senja Ivana."
Al se skače Angjelija juba.
Lipa juba Rudelića kneza,
Ter je mužu tijo be·idila:
„Tebi bora, Rudeliću kneže,
„Privarimo Senjanin Ivana,
„A Mariju za Alagu dajmo,
„Uvatimo Turke prijateje"
To Alagi vrlo drago biše,
Zafalije Angjeliji jubi,
Pa povadi devet prstenova,
Ter je meće na trpezu ravnu;
Uze zaruk Angjelija juba,
Malo roka jesu ostavili,
Malo roka jedan misec dana.
Otolen se četa podignula,
I Udbini natrag povratila.
Kad je sutra jutron osvanulo,
Gôrko plače Marija divojka,
Gorko plače i suze prolije,
Svoju sriću kune i proklinje.
Eto ide fra Mikula Fratre,
Ter Mariji tijo besidijo:
„Šta je tebi, Marija divojko,
„Da ti plačeš i suze proliješ?"
Al mu Mare plačuć odgovara:
„Projdi me se, fra Mikula Fratre,
„Da ja plaćen od potribe mi je,
„Starac mi se babo pomamijo,
„A starica poturčila majka,
„Mene mladu za Turčina daju,
„Za nikoga od Bića Alaga,
„Malo roka jesu ostavili,
„Malo roka jedan misec dana.
„Već te molin, fra Mikula Fratre,
„Da ti pišeš listak knjige bile,
„I šaješ je Senju bijelome,
„A na ruke Senjanin Ivana.

Digitized by Google

„Ne piši je s kin se knjige pišu,
„Neg li s mojon krvju od obraza".
Smutijo se fra Nikola Fratre,
Pa napisa listak knjige bile,
I šaje je Senju bijelomu,
A na ruke Senjanin Ivana,
Po svon slugi Pengaču Stipanu.
Zdravo Stipo do Senja je doša,
Knjigu daje Senjanin Ivanu;
Kad je Ive knjigu otvorijo
Vid' u knjigi šta mu Mare piše,
Da mu Turčin otea divojku,
Niki Turčin od Biča Alaga,
Malo roka da su ostavili,
Malo roka jedan misec dana,
Ma da dojde noći u ponoći
Da će mu se spušćat niz penžere,
Da je vodi Senju bijelome.
Sluša Mijo šta mu Ivan kaže,
Ter je bratu tijo besidijo:
„O Ivane, moj mili brajane,
„Da ti pojdeš u Kaštila ravna,
„I da dojdeš noći u ponoći,
„I odneseš Mariju divojku,
„Šta bi rekli mladi Kaštelani?
„Da mi jesmo ude strašivice!
„Već ti piši Mariji divojci,
„Da otpiše štakod brže može;
„Koliko je u Turčina svata,
„Onoliko skupimo drugova;
„Dilićemo na mejdanu sriću,
„Dilićemo sriću i divojku."
Penga primi listak knjige bile
I odleti u Kaštila ravna;
Knjigu daje fra Mikuli Fratru.
Kad je Fratar knjigu razumijo
Marijon je šapor učinijo;
A kad ga je Mare razumila,
Koliko je svata prividila

Digitized by Google

Pedeset ji ona izbrojila,
Ter opeta knjigu zapečati,
I daje je Pengaču junaku.
On poleti Senju bijelome,
Knjigu dade Senjaninu Ivi.
Kad je večer za večeron bilo,
Postadoše braća govoriti
Kako no će na mejdanu biti;
Podigoše pedeset drugova,
Sve pod izbor krasni vitezova.
Danon spiju a noćon putuju
Ter Solinu četu iskrcaše,
Pa pojdoše u goru zelenu,
I junaci onda zasidoše.
Malo vrime postajalo, biše
Eto grede od Biča Alaga:
Š njin bijaše pedeset svatova,
Sve pod izbor mladi janjičara.
Na Bijaču postadoše Turci,
Za tri dana ni veće ni manje.
Ali ture od Biča Alaga
Tin Marijon u ložnicu pojde,
I spavali po svu dugu noćcu.
To se svati od Bijača digli,
Tere idu na Udbine grada,
Sobon vodu Mariju divojku.
Kad su Turci kod gorice došli
Pivajući i popivajući,
Govorio Pengović junače:
„Počekajte, mila braćo moja,
„Ovde jedna gora straovita,
„Di ajduci višeput zasidu,
„Ovdi jesu teške pustaije,
„Pustite me da iden obaći".
Kad je Pengač usrid gore doša
Puče puška iz gore zelene,
Pade mrtav žalosni junače!
Kad vidiše Turci krajišnici
Da je Pengač, ajme! poginuo

Digitized by Google

Uletiše u goru zelenu;
Podigli se Senjani junaci.
Ter udriše kakono vukovi,
I na svate i na monke mlade.
Krvava se bitka zametnula,
Trajala je do blizu podneva,
Al kada je po podnevu bilo,
Biže Turci di kod koji može,
Ubijeni, teško izranjeni;
Osta sama Marija divojka,
Nasrid puta kako kukavica.
Doletiše Senjanski junaci,
Ter Marija glasom govorila:
„Draga dušo, Senjanin Ivane,
„Nu ti vadi noža iza pasa,
„Pa udari mene u srdarce,
„Jerbo san ti mlada objubjena.“
Progovara Senjanine Mijo:
„Što će sada moj mili brajane?“
Odgovara Senjanin Ivane:
„Vodimo je Senju bijelome,
„Šta bi rekli onda Kaštelanci,
„Da su Turci poboji junaci.“
I tada se četa uputila.
Sve do Senja grada bijeloga,
Pivajući i popivajući,
Na tržišću konja igrajući!

Ženitba Age Zmajil-Age.

Kad su Turci rujno vince piti
Pod Budimon pod bijelin gradon,
Meju njiman jedan besidio:
„Koliko san obaša gradova,
„I svu rivu i svu Dalmaciju,
„I svu Bosnu i Erzegovinu,
„I sve more do Kotora grada,
„Ja nevidi lipote divojke,
„Što u dvoru bega Atlagića,

Digitized by Google

„Po imenu Mariju divojku“.
Misli junak da nemari niko,
Ali mari tursko monče mlado
Po imenu Ago Zmajil-Ago,
I on grede dvoru Atlagića
Kad je doša dvoru Atlagića,
Ali mu je junak govorio :
„Da ti bora, beže Atlagiću,
„Čuo jesan a vidio nisan,
„Čuo jesan di judi govoru
„Da u tebe lipo dite kažu,
„Lipo dite, Marija divojka ;
„Bi li mi je, beže, poklonio,
„Ma za moju pravu zaruš.icu ?
„Često ću ti, beže, dolaziti,
„Uvik ću ti dara donositi,
„U nediju po četiri puta.“
Al se beže za tin polakomi,
Te dozivje Mariju divojku,
Te je njojzi tijo besidio :
„Bora tebi, Marijo divojko,
„Odi vazmi od turčina dare,
„Od onoga Age Zmajil-Age.“
Ma se mladoj smanje nemogaše,
Jednon rukon dare uzimaše,
S drugon rukon svoje lice traše.
Rano rani Marija divojka,
Rano rani mlada u žardine,
Rano rani zalivati cviće.
Veće suzan neg vodon studenon.
Tot se najde oče fra Nikola,
Tada mu je mlada govorila :
„Bora tebi, oče fra Nikola :
„Ti napiši listak knjige bile,
„Ne piši je čin se knjige pišu,
„Nego mojon krvju od obraza,
„I šaji je na Jankove ruke,
„Da šta može, da prî k meni dojde,
„Jer da mi se babo poturčio,

Digitized by Google

„Stara majka za Boga neznade,
„Mene mladu za turčina daju,
„Za onoga Agu Zmajil-Agu".
Kada je je fratar razumio,
On napiše listak knjige bile,
Ne piše je čin se knjige pišu,
Neg njezinon krvju od obraza,
I šaje je na Jankove ruke.
Kad je Janku knjiga doletila
Ne bijaše k bilu dvoru Janka,
Već je bila Jankovjeva majka,
Starica ga dozivala majka:
„O moj Janko, moje dite drago,
„A ti dojdi k bilu dvoru tvomu".
Kad je doša k bilu dvoru svomu,
Starica mu govorila majka:
„Evo tebi bila knjiga dojde
„Od žalosne Marije divojke,
„Da što možeš, da prf k njome dojdeš,
„Jer da joj se babo poturčio,
„Stara majka za Boga neznade
„A nju mladu za turčina daju,
„Za onoga Agu Zmajil-Agu!"
Kad je Janko majku razumio
Starici je majki besidio:
„Bora tebi, stara majko moja!
„Osedlaj mi vranjca konja moga,
„I nanj meći što je od potribe,
„I još one ćorde damaškinje,
„Pak ja greden Mariji divojci:"
Kada ga je majka razumila,
Ona mu je osedlala konja,
I nanj meće što je od potribe,
I još one ćorde damaškinje;
Pa on pojde k Mariji divojci.
Kad je doša srid zelene gore,
Na putu mu dobra srića bila,
Tute vidi lipu kitu svata
Dino vode Mariju divojku.

Digitized by Google

Namiri se Ago Zmajil-Ago
Ma na desnu ruku Jankulovu,
Vadi Janko sa bedrice ćordu,
Te zaviče da se gora lomi:
„Sad na pomoć, viro Isusova!“
S bojnon ćordon Agu udario,
Kako ga je lako udario,
Rusu mu je glavu okinuo,
Još je tio do dvi jenginjice,
Al govori Marija divojka:
„Ti mi ne bij do dvi jenginjice,
„Vodimo ji dvoru za lipotu,
„A malanoj dici zabavicu!“

Liepa Katarina.

Knjigu piše lipa Katarina,
Te je šaje brajnu rojenomu:
„Moj Ivane, moj rojeni brajne,
„Ne mogu ti od zuluma stati,
„Od zuluma proklete maćije;
„Nepaz' da smo dica dizdarjeva
„Nego da smo mulenje carevo,
„Il ću, brate, Splitu na Latine,
„It ću, brate, u carevu vojsku?“
Kad je bila knjiga doletila,
A na bile ruke Ivanove,
Knjigu štije, grozne suze lije,
Knjigu štije, čvrsto drugu piše,
Pa je u njoj lipo besidio:
„Bora tebi, sele Katarino,
„Ti ne odi Splitu na Latine,
„Jer s'u Splitu ta mudra gospoda,
„Lipa jesi objubiće mi te,
„Već ti kroji na mušku ajine
„Kako nosu careve delije;
„Sakrij dojke pod divan-jačermu,
„Žute kose pod kalpak savije,
„I ti odi u carevu vojsku.“

Digitized by Google

Kad je bila knjiga doletila
A na ruke lipe Katarine,
Knjigu štije lipa Katarina,
Knjigu štije a na nju se smije.
Brzo kroji na mušku ajine,
Kako nosu careve delije,
Krije dojde pod divan-jačermu,
Žute kose pod kalpak savije,
Pako grede u carevu vojsku.
Kad se mrkla noćca zavatila
Stane mislit lipa Katarina,
Kud će mlada nošcu noćevati?
Sve je misli u jednu smislila,
Ona grede seli Begovici.
Kad je došla seli Begovici
Onda jon je mlada besidila:
„Otvor' dvore, Perin-Begovice,
„Na dvore ti drag prijatej dojde."
Ali jon je mlada govorila:
„Ne otvaran bile dvore moje,
„Već najdražen prijateju momen,
„I Ivanu brajnu rojenome."
Opet jon je mlada besidila:
„Otvor' dvore, Perin-Begovice,
„Na dvore ti drag prijatej dojde."
Al se mladoj smanje nemogaše
Pa jon onda dvore otvoraše;
Ona spravja gosposke večere,
I još spravja mekane dušeke
Di će care večer večerati,
I još mrklu noćcu noćevati.
Kad je bila zora zabilila
I vlasići goru zavatili,
I danica trake pomolila,
Rano rani lipa Katarina,
Pa dozivje Perin-Begovicu:
„Bora tebi, Perin-Begovice,
„Ti mi pojdi u gornje komore,
„Pa privrni mekane dušeke,

Digitized by Google

„Tot ćeš naći škatulu od zlata,
„U škatuli jabuku od zlata.“
Kad to čula Perin-Begovica,
Ona pojde u gornje komore,
Te privrće mekane dušeke ;
Al kad vidi lipa Katarina,
Prikorači dobra konja svoga,
Te poleti niz to poje ravno,
Kano zvizda niz to nebo sjajno.
Ali mlada Perin-Begovica,
Privrćući mekane dušeke,
Ona najde škatulu od zlata,
Al ni u njoj jabuka od zlata,
Ven je u njoj kosa divojaška ;
Odma se je mlada domislila
Da je kosa sele Katarine,
Pa zaviče da se kula strese :
„Kud će sada, žalosna jon majka !“
Pa dozivje Perin-Begovica :
„O moj beže, moja dušo draga,
„Nije ono care Dragomane,
„Već prilipa sele Katarina ;
„Kud će sada, žalosna jon majka !“
Kad je beže riči razumio,
On se baci na dobra konjica,
Te poleti kano sokol tica,
Za prilipon mladon Katarinon.
Ni je moga okon sagledati
A kamo li konjen dostignuti !
Leti Kate kano bila vila,
Dok je došla u carevu vojsku,
Kad je došla u carevu vojsku
Klanja jon se care sve do zemje,
A carica kroz veruge zlatne,
I dvi ćeri pod zlatnin prstenjen.
Služi brajna devet godin dana,
A kada je deseta nastala,
Al je ona brajnu besidila :
„Moj Ivane, moj mili brajane,

Digitized by Google

„Restu dojke, puca anterija,
„Dojke su mi na promaju došle,
„Što se krije sakrit se ne more,
„A ja greden bilu dvoru momen.“
Lipo jon je brajne besidio :
„Sritnjo došla, mila seko moja !
„Sritnjo došla i sritnjo mi pošla,
„I uvika sriča stobon bila !“

Digitized by Google

STAROJUNAČKE

Beg Filipović i Todor Latinin. [16])

Falio se beg-Filipoviću
U Glamoču svojin prijatejen:
„Što mi fale Todor-Latinina,
„Što ga fale, da je dobar junak!
„Kada ga san ja junak udrija
„Nasrid grada Zadra bijeloga,
„A uz obraz ženskon zaušnicon.“
U Todora dosta prijateja,
Prijateja, veće pobratima,
Ter Todoru bilu knjigu pišu:
„A ne znaš li, Todor-Latinine,
„Da se fali beg-Filipoviću,
„Da je tebe junak udaria
„Nasrid Zadra grada bijeloga,
„A uz obraz ženskon zaušnicon?“
Kad Todoru bila knjiga dojde,
Onu štije bržje drugu piše,
Ter je šaje beg-Filipoviću:
„Čujo jesan da si se falio,
„Da si junak udario mene
„A uz obraz ženskon zaušnicon.
„Nek Bog znade, vidio te nisan.
„A kad veliš, da si dobar junak,
„Zazivan te na junaški mejdan,

Digitized by Google

„Čekaću te više Zadra grada,
„A kod bila turnja Meštroviča“
Kad li begu bila knjiga dojde,
Vidi da se na ino ne more,
Odpravja se na junaški mejdan.
Mlada bega zaklinjala majka:
„A tako te ne želila, sinko,
„Kojen Vlaju padneš na konaku,
„Ne čini mu nikakva zuluma,
„Da ne kunu Vlasi siromasi,
„Jeda bi te pričekala majka“.
Ali beže i nemari ništa:
Kojen Vlaju pade na konake,
Onin koje ovce ispod zvona
I bijele janjce kod ovaca,
I jubi in na oči divojke,
A da Vlasi bilin mumon svite.
Vrlo kunu Vlasi siromasi:
„Odi tamo beg-Filipoviću,
„Ti mejdana toga ne dobio,
„Nit te tvoja pričekala majka!“
Kad su došli k turnju Meštrovića,
Juriš čini beg-Filipoviću,
Ter dozivje Todor-Latinina:
„Drži me se, Todor-Latine,
„A mojega zlatna buzdovana
„Meju oči u čelo junaško“.
I udara beg-Filipoviću,
Udarao Todor-Latinina,
Al mu nije teške rane dao.
Čini juriš Todor-Latinine,
Ter dozivje beg-Filipovića:
„Drži me se, beg-Filipoviću.
„A mojega zlatna buzdovana
„Nižje pasa poviše svitnjaka.“
I udari Todor-Latinine,
Udario beg-Filipovića
Niže pasa poviše svitnjaka.
Mrtav beže k crnoj zemji pade,
Dostiže ga kletva siromaška!

Digitized by Google

Asan-Aginica. [17])

Što se bili u gori zelenoj ?
Al su snizi, al su labutovi ?
Da su snizi, već bi okopnili,
Labutovi već bi poletili :
Ni su snizi, nit su labutovi,
Nego čator age Asan age.
On boluje u ranami ljutim ;
Oblazi ga majka i sestrica,
A ljubovca od stida ne mogla.
Kad li mu je ranam bolje bilo,
Ter poruča virnoj ljubi svojoj :
„Ne čekaj me u dvoru bilomu,
„Ni u dvoru, ni u rodu momu.“
Kad kaduna riči razumila,
Još je jadna u toj misli stala,
Jeka stade konja oko dvora,
I pobiže Asanaginica,
Da vrat lomi kule niz penžere ;
Za njom trču dvi ćere divojke :
„Vrati nam se, mila majko našu,
„Ni je ovo babo Asan ago,
„Već daiža Pintorović beže.
I vrati se Asanaginica,
Ter se viša bratu oko vrata :
„Da moj brato, velike sramote,
„Di me šalje od petero dice,“
Beže muči, ne govori ništa,
Već se maša u žepe svione,
I vadi njoj knjigu oprošćenja,
Da uzimlje podpuno vinčanje,
Da gre s njime majci uza trage.
Kad kaduna knjigu proučila,
Dva je sinka u čelo ljubila,
A dvi ćere srid rumena lica ;
A s malaknim u bešici sinkom
Odilit se nikako ne mogla,
Već je bratac za ruke uzeo,

Digitized by Google

I jedva je s sinkom rastavio,
Ter je meće k sebi na konjica,
S njome grede k dvoru bijelomu.
U rodu je malo vrime stala,
Malo vrime, ni nedilju dana,
Dobra kado i od roda dobra,
Dobru kadu prosu sa svi strana,
Ja najveće imoski kadija.
Kaduna se bratu svomu moli:
„Aj tako te ne želila, braco,
„Ne moj mene davat za nikoga,
„Da ne puca jadno srce moje,
„Gledajući sirotice svoje.
Ali beže ne ajaše ništa,
Već je daje imoskom kadiji.
Još kaduna bratu se moljaše,
Da njoj piše listak bile knjige,
Da je šalje imoskom kadiji:
„Divojka te lipo pozdravljaše,
„A u knjizi lipo se moljaše,
„Kad pokupiš gospodu svatove,
„Dug podkluvak nosi na divojku;
„Kada bude agi mimo dvore,
„Nek ne vidi sirotice svoje.“
Kad kadiji bila knjiga dodje,
Gospodu je svate pokupio,
Svate kupi, grede po divojku,
Dug podkluvak nosi na divojku.
Dobro svati došli do divojke,
I zdravo se povratili snjome;
A kad bili agi mimo dvore,
Dvi je ćere s penžere gledaju,
A dva sina prid nju izodjaju,
Tere svojoj majci govoraju:
„Vrati nam se, mila majko naša,
„Da mi tebi užinati damo.“
Kad to čula Asanaginica,
Starišini svatov govorila:
„Bogom brate! svatov starišina

Digitized by Google

„Ustavi mi konje uza dvore,
„Da darujem sirotice moje“.
Ustaviše konje uza dvore,
Svoju dicu lipo darovala,
Svakom sinku nozve pozlaćene,
Svakoj ćeri čohu do poljane,
A malenu u bešici sinku
Njemu šalje ubošku aljinu.
A to gleda junak Asan ago,
Ter dozivlje do dva sinka svoja:
„Ote amo, sirotice moje!
„Kad se neće smilovati na vas
„Majka vaša srca ardjaskoga“.
Kad to čula Asanaginica,
Bilim licem zemlji udarila,
U put se je dušom rastavila
Od žalosti gledajuć sirota.

Car Stjepan i djevojka Rosanda.

Prosio je srbski car Stipane
U Legenu divojku Rosanku,
Devet godin pod prstenom stala
Kad se svrši deveta godina,
Knjigu pišu legenska gospoda
Ter je šaju srbskon car-Stipanu:
„Dà naš zete, srbski car-Stipane,
„Kupi svata, koliko ti drago,
„Ali nemoj dva tvoja nećaka,
„Dva nećaka, dva Vojinovića:
„U vinu su vrle varavice,
„U junaštvu vrle inadžije,
„A prez krvi ne će piti vina“.
Kad li caru bila knjiga dojde,
Sam govori, a sam odgovara:
„Daj mi, Bože, učinit veseja,
„Pogubiću dva moja nećaka,
„U Vučaju dva Vojinovića“.
Kupi svate znane i neznane,

Digitized by Google

Al ne zove dva svoja nećaka.
Oni svojoj majci govoriše:
„O starice, mila majko naša,
„Ovo, majko, bit nami nemore,
„Da nas ujče ne će na veseje:
„Niko nas je omrazio š njime".
A njima je govorila majka:
„Sinci moji, ludovat nemojte,
„Da ne ćete ujcu na veseje:
„Bi li bila od Boga griota,
„A od judi velika sramota!"
A oni su govorili majci:
„Kako ćemo mi otići, majko,
„Ne zove nas na pir ni u svate,
„A što bi nan rekao daiža,
„Da smo došli k njemu na veseje
„Za kus liba i za čašu vina?"
Još je sinkon majka govorila:
„Vami, sinci, jest srića dobra,
„Vi imate brata i trećega,
„Pri ovcan je u Vučjaj planini.
„Svak ga fali da je dobar junak,
„Za tri kopja da u nebo skače".
To su sinci majku poslušali,
Bracu svomu pišu knjigu tanku:
„Oj Miloše, naš mili brajane,
„Ostav' ovce, odi dvoru svome,
„Bile smo ti sagradili dvore".
Kad Milošu bila knjiga dojde,
Miloš rujno vince ispijaše
Samo s trista svojizi čobana;
Ćobanon je svojin govorio:
„Vince pijte, i ovce pazite,
„A ja greden bilu dvoru momu;
„Od braće mi bila knjiga dojde,
„Da su bile dvore sagradili."
I poside dobra konja svoga,
Ter otide bilu dvoru svomu.
Ne umide poznavati dvore.

Digitized by Google

Ali prida nj braća išetaše,
U bile ga dvore uvedoše,
Milo su mu braća govorila:
„Oj Milošu, naš mili brajane,
„Naš daiža, pokupi svatove,
„Odi, brate, da šajemo tebe,
„Tebe ne će poznati daiža,
„Jer te nikad ni vidio nije.“
Miloš braći svojoj odgovara:
„Ja ću otić, mila braćo moja.“
Sedlaju mu konja potajnoga,
Sedlaju ga sedlon srebrnime,
Zauzdaju uzdon pozlaćenon,
Pokriju ga sviton do kopita,
Vr'ju toga mrkon medvidinon,
Da se dobra i ne vidi konja,
Nek se konju pod njon oči crne;
A na braca škrlet i kadifu,
Na bedricu čordu okovanu;
Pokriju ga dugon kabanicon,
Dva aršina po zemji se vuče.
Miloš dobra konja posidnuja,
Po konju je kopje položija
A u ruke buzdovan od zlata.
Miloša su braća svitovala:
„Kad budete kroz Mračaj planinu,
„Da te nebi sanak privarija,
„Da te ne bi dobar konj zanija,
„A pod oni carev alaj-barjak
„Da te nebi care poznavajo“.
Otole se zdravo podigoše.
A kad biše kroz Mračaj planinu,
Izadjoše viši kalauzi
Mrklon noćcon bez jasna miseca.
Veli tako care gospodare:
„Aznadare, otvor' aznu moju,
„Ter izvodi dva kamena draga,
„Jeda bismo pute upravili“.
Skočilo se mlado aznadarče;

Digitized by Google

Carevu je aznu otvorio,
Dva kamena draga izvadio,
Po njin svati pute upraviše,
Miloša je sanak privario,
Bijaše ga dobar konj zanio,
A pod oni carev alaj-barjak.
Veli tako care gospadare:
„Dobra konja, da loša junaka!
„Nisan konja vidio ovaka,
„Već ako san u Vojinovića".
To je Miloš kroz sanak ćutio,
Golema je konja ustegnujo,
Koliko ga lako ustegnujo
Modar plamen iz usta udrio.
Tu doode dvi delije mlade:
„Prodaj konja, bugarine jedan,
„Daćemo ti dva dukata za njga".
Miloš muči, ne govori ništa,
Već ji bije zlatnim buzdovanon,
Koliko ji lako udaraše,
Udij crnoj zemji sastavaše.
Mole mu se dvi delije mlade:
„Ne udaraj, mili gospodare,
„Jer vidimo da je konjic za te".
Svi su svati siti i pijani,
Ali nije Miloš dite mlado,
Veće idje po vojsci carevoj,
A iščući ajčibaše mlade:
„Daj mi jisti, ajčibaša mladi".
Njemu veli carev ajčibaša:
„Biž' otolen, budalino jedna,
„Nije ovde tasa drvenoga,
„Iz šta si se jisti naučio,
„Već su ovde sve srebrni sâni,
„Iz šta jidu svatovi gospoda".
To Milošu vrlo žao bilo,
Uz obraz ga rukon udario,
Koliko ga udario lako,
Dva kutnja mu poletiše zuba

Digitized by Google

I dva vrutca krvi iz obraza.
Pita piti Miloš dite mlado :
„Daj mi piti, carev ajčibaša :“
Njemu veli carev ajčibaša :
„Biž' otolen, budalino jedna,
„Nije ovde vlaške bundurije,
„Što no si se piti naučio,
„Već je ovde slatke malvasije,
„Štono piju svatovi gospoda“.
To Milošu vrlo žao bilo,
Udara ga zlatnin buzdovanon,
Moli mu se carev ajčibaša :
„Ne udaraj, mili gospodare,
„Daćemo ti jisti što ti drago,
„I prominit vino svakojako“.
Kad su došli ka Legenu gradu,
Išetala legenska delija :
„Ko je ovdi srbski car Stipane,
„Ne damo mu divojke Rosanke,
„Dočin k meni na mejdan izajde“.
Od dvanajest ijada svatova
Ne najde se golema delija.
Već se skoći Miloš dite mlado,
Njemu veli legenska delija :
„Biž' otolen, budalino jedna,
„Ne plaši mi dobra konja moga
„S oton tvojon dugon kabanicon.“
Miloš dobra konja napustio,
Svoju svitlu ćordu povadio,
Zatočniku glavu odsikao,
Ter je nosi caru pod čadore,
„Eto, care, glava zatočnika“.
Još jin drugi zakon postaviše,
Izniše jin na kopju jabuku :
„Ko je ovdi srbski car Stipane,
„Ne damo mu divojke Rosanke,
„Dok ustrili na kopju jabuku,
„I pade mu u nidarca sama“.
Od dvanajest ijada svatova

Digitized by Google

Ne najde se golema delija,
Već se skoči Miloš dite mlado,
Brzo svitlu strilu napravija,
I ustrili na kopju jabuku,
I pade mu u nidarca sama.
Još jin treći zakon postaviše,
Izvedu jin devet divojaka,
Svi' jednaki, u jednin ajinan,
Ter govore legenska gospoda:
„Ko je ovdi srbski car Stipane,
„Nek uzimje divojku Rosanku;
„Al ako se koje druge maši,
„Nit će otić ni odvest divojke".
Od dvanajest ijada svatova
Ne najde se golema delija
Koji bi se tome domislio,
Već se skoči Miloš dite mlado,
S sebe baca dugu kabanicu,
Vas on sinu kano sunce žarko
Ter prostire šarene azdije,
Po njoj prosu spenzu i prstenke,
S bedrice je ćordu povadio
Divojkan je mladin besidio:
„Koja j'ovdi divojka Rosanda,
„Nek uzimje spenzu i prstenke;
„Al ako se koja druga maši,
„Ostaće joj na azdiji ruka".
Ponizno se zemji nasmijala,
Pristupila, skupi prstenove,
A osan ji bigne ka Legenu,
A za njima Miloš dite mlado,
Ter doziva svate vitezove:
„Tu imade golemi delija,
„A koji se nisu oženili,
„Sad se ovde oženit morete
„Na veseju cara čestitoga"
Ujnu vodi caru pod čadore:
„Eto, care, lipota divojka".
Car ga zove za divera mlada,

Digitized by Google

A on svome ujcu odgovara:
„Nisan toga čujo, ni vidio,
„Da je nećak ujcu za divera;
„Eto t'ujna, ne tribovala ti!
„Jer bi boje, da je juba moja,
„Jere san je junaštvon dobio.
„Već odimo bilu dvoru momu,
„Jesti onde Palaško vojvoda:
„Kad je samuon bile ovce pasa,
„Daleko mi odmetnu kamenon,
„Poboji je on od mene junak.“

Digitized by Google

BILJEŽKE.

[1]) Izprva sam bio neodlučan bi li izdao ovu pjesmu sbog mjestnih i osobnih zadirkivanja u istoj, jasno izraženih, ali budući sasvim izvorna i u svem svoje vrsti, nije mi se dalo pregorjeti je. Uvjeren sam da će mi to naši domoljubci rado oprostiti, ta moja namjera nije da vriedjam nikoga.

[2]) V l a s je pokraćeno od vlasak, što znači mrvičak, malo.

[3]) Ili: Ki na vodi stojiš

[4]) Ovu je pjesmu izpjevao prost težak iz Velikog Varoša, njeki Mate Kovačić.

[5]) Našao sam ovu pjesmu u rukopisu, pismom od gori rećenog Kovačića, te ne mogu uztvrditi je li je on sastavio ili od drugoga prepisao. Mogla bi lako biti od I. Jakaše.

[6]) Varošanin Ante Matošić preminu na 18 prosinca god. 1675 u mladosti od 28 god. Pjesma bila je tiskana prigodom smrti ; bez interpunkcije, i puna pogrješaka, sačinjena od njekoliko pokojnikovih prijatelja, svih spljetskih težaka.

[7]) Složena po I. Jakaši.

[8]) Našao sam je u jednom rukopisu.

[9]) Izpjevao prosti težak Ivan Jakaša. Rodio se je u Spljetu na Dobrom god. 1795 a umro na 17 listopada 1882. Naučio čitati i pisati u malo dana od ondašnjeg kapelana Gospe od Pojišana, njekog Don Ante. Znao je na izust Pjesmaricu Kačića, a ćitao je često i Gundulićeva Osmana. Njega je poznavao i naš Ante Kuzmanić, te mu je tiskao god 1844 u „Zori Dalmatinskoj“, kojoj je bio urednikom: „Pjesma od gräda god. 1843“ ; (vid. na str. 114).

[10]) U rukopisu. Preštampao sam je u kiticah kako sam je i našao.

[11]) Našasta medju pokojnikovimi spisi, a spjevana i pisana od Jakaše.

[12]) Bilo groždje.

[13]) Tukac ki se rendi.

[14]) Slične napitnice običavaju bratimi na objedu što im svake godine pripravlja novoimenovani župan bratovštine. Ove su iz jednog rukopisa, a spjevane u bratskoj kući Svetog Križa.

[15]) Po ovoj se pjesmi vidi da je pokojni arkitekt Andrić prvi dao osnovu o spljetskom vodovodu.

[16]) Kako sam rekao u predgovoru ove su pjesmo iz rukopisa koji sam ja našao godine 1880, a tiskao vierno vrli Miklošić. Ja sam jih ovdje pretiskao, ali sam jezik ponješto na spljetsku preinaćio, pošto je sbirka ponajviše namienjena spljetskom puku.

[17]) Pjesma Asan-Aginica koja je prevedena mal da ne na sve evropejske jezike bila je prvi put obielodanjena i s talijanskim prievodom od Fortisa u njegovoj knjizi: V i a g g i o i n D a l m a z i a 1774. Ovo je prva narodna pjesma koja je potegla na se pažnju učenjaka ; te ju preveo za Fortisem i Goethe, Herder, Talvi i Gerard na njemački, Kazinsky na magjarski, Walter Scott na engleški, Nodier na francuski itd. Ali najstariji tekst ove pjesme, bio bi po Miklošićevu sudu ovaj naše sbirke, koji i nazivje Miklošić S p l j e t s k i m r u k o p i s o m.

Digitized by Google

Kazalo.

Posveta . . . . . str. 3
Predgovor . . . . . „ 5

Ljubovne.

Cvieće . . . . . „ 9
Utješljiva nada . . . „ 9
Zgradiću ja kuću . . . „ 10
Miše Trtaljić i Vila . . „ 10
Ljepša od Vile . . . „ 11
Tri vienca . . . . . „ 13
Tužni promišljaji . . . „ 13
Ljubovnik krvnik . . „ 13
Djevojačka želja . . . „ 16
Prava ljubav . . . . „ 16
Ja ne mogu sretna biti ! „ 16
Ljubavi, ljubavi ! . . „ 17
Marina kletva . . . „ 17
Marina kletva . . . . „ 18
Prva ljubav . . . . „ 18
Ljubav ili muke . . . „ 19
Jo Marine ! . . . . „ 20
Pitomom Sokolu . . . „ 20
Neharnica . . . . . „ 20
Zao jezik i milostivo srdce „ 21
U svadnji . . . . . „ 22
Grdna prevara . . . „ 22
Dobra volja . . . . „ 23
Senjanin Ive i lipa Mandalina . . . . „ 24
Nečista djevojka . . „ 26
Nenavidne drugarice . . „ 26
Ljubovno uvjeravanje . „ 27
Neistinito hvalisanje . . „ 28
Kletva gradova . . . „ 28
Ustani Ive . . . . . „ 29
Ustani Ive . . . . . „ 29
Ako smo se . . . . . „ 30
Iskrene Izjave . . . „ 30
Usilovana ženitba . . „ 31
Spomen . . . . . „ 32
Sudjena ruža . . . . „ 32
Radunova Ane i Miše kapetan . . . . „ 33
Sladka utjeha . . . „ 33
Lako je prevariti majku „ 33
Nemila dvojba . . . „ 34
Kako kune djevojka . „ 34
Ukor majke . . . . „ 35
Tvrda odluka . . . . „ 35
Najteža kletva . . . „ 36
Nesmotrena djevojka. . str. 36
Čudna promjena . . . „ 37
Ne da joj se spati . . „ 37
Nevjera . . . . . „ 37
Svaka na svoje vrieme . „ 38
Dosjetljiv odgovor . . „ 38
Djevojčino proklinjanje . „ 39
Ludo namećanje . . . „ 40
Liena djevojka . . . „ 40
Jele Jankulova . . . „ 40
Tvrda ljubav . . . . „ 42
Pusto nehajstvo . . . „ 42
Želja dragoga . . . . „ 42
Dar i uzdarje . . . . „ 43
Sbogom . . . . . „ 43
Kudioci . . . . . „ 43
Na razstanku . . . . „ 44
Nečista djevojka . . . „ 44
Tajni darak . . . . „ 45
Zapoznanje dragog . . „ 45
Ako sam ga.... . . . „ 45
Pri će !.... . . . . „ 46
Crno oko . . . . . „ 46
Gorki priekor . . . . „ 46
Neka se ženi ! . . . „ 46
Neka se ženi . . . . „ 46
Dobar svjet . . . . „ 47
Nevieran drug . . . . „ 47
Marjane, Marjane ! . . „ 48
Prevara . . . . . „ 48
Čudno čedo . . . . „ 48
Nini nani . . . . . „ 49
Cviet . . . . . „ 49
Crne uspomene . . . „ 49
Tražila dragog . . . „ 50
Hijelo joj se pira . . „ 50
Na povratku . . . . „ 50
Nakaza . . . . . „ 51
Zaludni omraz . . . „ 52
Ukor nesudjenika . . „ 52
Očajanik . . . . . „ 52
Iskreno oćitovanje . . „ 53
Jo, da bi mi ! . . . „ 53
Jo da bi mi ! . . . . „ 53
Žalostna utjeha . . . „ 54
Sladki pozdrav . . . „ 54
Ljubomorstvo . . . . „ 54
Varavi san . . . . „ 55
Dobra večer . . . . „ 55
Nesudjena koludrica . . „ 55

Digitized by Google

Žalostna preporuka! . . str. 56
Žalostna preporuka . . „ 56
Žalostna preporuka . . „ 56
Ajd odtole! . . . . „ 57
Najbolje drvo . . . . „ 57
Tvrdokorno ašikovanje . „ 57
Hvalislava . . . . . „ 57
Tvrda zakletva . . . „ 58
Zamama . . . . . „ 58
Najcrnija kukavica . . „ 58
Stipe Cela . . . . . „ 58
Marice mila . . . . „ 59
Ljubovnikovi jadi . . „ 59
Ljubovnikovi jadi . . „ 59
Neprilika . . . . . „ 60
Komu ću te ostaviti? . „ 60
Zlosretne zaruke . . . „ 60
Pusta hvala . . . . „ 62
Jo, kako me zaboravi! . „ 62
Nesretnica . . . . . „ 63
Lako li je tebi! . . . „ 65
Zanemarena dieva . . „ 65
Neočekivan odlazak . . „ 66
Nesgodna zapreka . . „ 66
U večer pred dvorom . „ 66
Moć ljubavi . . . . „ 67
Vojvoda Janko i niema Mandalina . . . „ 67
Vierni rob . . . . . „ 69
Nemili vjetar! . . . . „ 69
Pretjerana žudnja . . „ 70
Odgovor dragomu. . . „ 70
Preporuka dragoga . . „ 71
Pravo blago . . . . „ 71
Liepoj Mari . . . . „ 71
Svibanjski dar . . . . „ 72
Ucvilieni ljubovnik . . „ 73
Tužni pozdrav . . . . „ 73
Opravdan upit . . . „ 74
Poznala je dragog . . „ 74

Usviestne.

Ne ženi me s bogatom djevojkom . . . „ 75
Pijanstvo . . . . . „ 76
Majka neviernica . . „ 77
Mladost-starost . . . „ 78
Babina ljekarija . . . „ 78
U zao čas! . . . . „ 81
Dejan mali i majka mu „ 82
„ „ „ „ „ 87

Božja pravda . . . . str. 89
Dobro savjetovanje . . „ 91

Prigodnice.

Banu Jelačiću . . . . „ 94
Na krstno Ime . . . „ 95
Preliepoj Mari . . . . „ 96
Palmi Karamanki . . . „ 97
„ „ . . . „ 98
Pjesma o Andriji Periši „ 100
Anti Matošiću p. Ante . „ 103
Vòza godine 1825 . . „ 104
Pjesma od kolore g. 1836 „ 108
Pjesma od grada g. 1843 „ 114
Propast vlade mletačke „ 117
Pjesma o razasuću grada Solina . . . . . „ 120
Pjesma o smrti Jurja Matutinovića . . „ 129
Don Anti Lovriću . . „ 133

Uspavanke

Spavaj spavaj . . . „ 136
Nini, nani... . . . „ 136
Nini nani . . . . . „ 137

Kolede.

I. . . . . „ 138
II. . . . . „ 138
III. . . . . „ 141
IV. . . . . „ 142

Napitnice.

Plemiću Andriću . . „ 145
Don Šimi . . . . . „ 146
Otcu Smoji . . . . . „ 146
Plemiću Otaviju G..... „ 147
Gospodinu Jakovu J..... „ 148
Sitnež . . . . . „ 149

Junačke

Varnica hajduk . . . „ 150
Zlokobna nenavidnost! . „ 152
Sestra Tatareva . . . „ 153
Senjanin Ive i Marija djevojka . . . . „ 160
Ženitba Age Zmajil-Age „ 161
Liepa Katarina . . . „ 161

Starojunačke

Beg Filipović i Todor Latinin . . . . „ 170
Asan-Aginica . . . . „ 176
Car Stjepan i djevojka Rosanda . . . . „
Bilježke . . . . . „

Digitized by Google

u Spljetu po D. J. Karaman . . . . . for. —:60
Mažuranić, Smrt Smail Age . » —:30
Miljenko i Dobrila Roman . » —:45
Miloš Obilić (Veliki) pjesme . » —:50
Miloš Obilić (Mali) pjesme . » —:15
Mimica, Andrija *Šimić* Haiduški Harambaša . . . » —:30
Miškov, Rukovodnik braće i sestara pri Sv. Ružarju .. » —:30
Muka i Plač novo izdanje . » —:12
Način za služiti sv. Ružarje . » —:15
Najljepše pjesme o carevim . » —:15
Narodne pjesme i pripovjetke iz Bosne-Hercegovine . . » —:35
Narodne pripovjetke . . . . » —:20
Nasradin . . . . . » —:35
Narodna Misao, za Ujedinjena Hrvatska i Srpska Omladina . . . . . » 1:—
Nauka o Domaću Uzgoju . . » —:20
Nova hrvatska pjesmarica . . » —:15
Novi Ljubavni Listar . . . » —:20
Novi Šaljivgjia . . . . . » —:20
O. Pristojno Ponašanju o čistoće . . . . . » —:15
Občinski Zakonik . . . . » —:55
Oficij velike Nedjelje . . . » 1:—
Oficij ili Služba na *Božić* . » —:20
Oficij ili Služba za *Mrtve* . . » —:20
Pavlinović, Narodna Pismarica »Matica Dalmatinska« . . » 1:—
Pavlinović, Narodna Pismarica »Matica Dalm.« uvezana » 1:40
Petranović, Ručna Knjiga, Najnuždnih, Pravdoslovnih, Riječih, Hrvatski i Taljanski » —:50
Pomočnik za Podčastnike za c. kr. Vojske . . . . . » —:50
Pisma za ljubovnike . . . . » —:60
Pjesme slavi Crnogore nad Turcima . . . . . » —:15
Popović, Hrcesi Svet Save . » 1:—
Povjest Kraljice Olive . . . » —:15
Primorski Vitezovi, Pjesme . » —:15
Put od Križa . . . . . for. —:06
Pčelarenje za puk . . . . » —:30
Radičevića Branka Pjesme . » —:15
Ratarstvo za Puk . . . . . » —:20
Razbibriga, šaljive pripovjetke » —:50
Relković, Satir . . . . . » —:40
Riječi talijanski i hrvatski . » —:40
Rušnov, Pučki Pravnik . . . » 1:80
San Blažene Divice Marije . » —:10
Sanovnik (Veliki) . . . . . » —:50
Sanovnik (Mali) . . . . . » —:20
Šaljivac . . . . . » —:15
Schmidt, Genoveva . . . . » —:25
Seljanin Iva, pjesme . . . . » —:15
Sibijanin Janko pjesme . . » —:15
Spomenica 30 gogišnjice Smrt Hrvatski Pjesnika *Luke Botića* . . . . . » —:30
Tartalja pl. Petar, Poljodjelstvo » 1:80
Trstenjak D. *Putne Uspomene* » 1:20
Učitelj njemačkog jezika . . » —:25
Ura Sveta . . . . . » —:07
Viški Boj, sa slikama, uvezano » 1:40
Viški Boj, malo izdanje . . » —:20
Visoki Stefan Narodne Pjesme » —:15
Vojnović knez Lujo, Dubrovačke Elegije . . . . » —:50
Voršaku Dr. Čitanja i Evangjelja za sve Nedjelje i Blagdane . . . . . » 1:20
Vočarstvo za puk . . . . . » —:20
Zadnja rieč Dr. Lovru Monti » —:20
Zavjera Petra Šubića Zrinskoga Ban Hrvatski . . » —:90
Zlatović, Franovci u Dalmaciju » 1:50
Zbirka, koristi pouka u kučanstvo . . . . . » —:30
Živinski Lječnik . . . . . » —:30
Život katoličke Crkve ili mali Goffinè . . . . . » —:70
Život Sv. Ante . . . . . » —:10
Život Sv. Katarine . . . . » —:10
Život Sv. Roka . . . . . » —:10
Život i čudesa Sv. Jelisave . » —:20
Život Sv. Frane asiskoga . . » —:10

Kod iste Knjižare naode suviše sva djela *izdana* od *Kugli & Deutsch*, *Dioničke Tiskare*, *Robert Ferd. Auer*, *A. Sekolz*, »*Matica Hrvatska*«, *Svet Jeronima društva*, »*Jugoslav. Akademija*«, »*Zemaljske Vlade*« *iz* **Zagreba**; *Braća M. Popovića iz* **Novom Sadu**; *Mite Staić iz* **Beograda**; *Pretner i Tošović iz* **Dubrovnika**; »*Matica Dalmatinska*« *iz* **Zadra**; *Paker i Kišića iz* **Mostara**; *Ivo pl. Hreljanović (Luster) iz* **Senja**; i sve *potrebite* Knjige za *c. k. Gimnazije*, *c. k. Realke*, *Gradjanska škola*, i za *Pučke učionice*.

Naručbine se obavljaju tačno i brzo.

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

3 2044 089 100 481

Digitized by Google